

Nordste Glu

„Noorte Glu“

- peaks iga wiimne C. E. noor enesele aastats 1922 tellima! Ja miks? Waadake:
- „Noorte Glu“ tahab kuulutada ewangeeliumit, mida noorte hinged igatseswad.
 - „Noorte Glu“ wõitleb waba, tõstikristliku noorfootsõ eest ja töötab ise hoolega kaasa! Tema on eriti meie C. E. noorsooringtonde häälekandja!
 - „Noorte Glu“ püüab tuua kirjutusü ja jutustusü nii huwitawaid ning kasulikuid, et neid peaks igaüks lugema.
 - „Noorte Glu“ tuleb olema ka kõige ilusamine ilustreeritud noorsoo leht; pilta wäljast ja kottu, tähtsamalt wiinamäe töölisist, konverentsidest, loodusest jne.
- Kui tellid „Noorte Glu“, tohe aasta peale, — postiga 100 marka, postita 80, siis pole sa seda raha maha wisand, sest „Noorte Glu“ sisu tasub sinu raha ja waewad.
- Nüüd ootab toimetuse, et kõik C. E. Ühingud ja iga liige katsuksid ufinaste koguda tellijaid meie lehele. Iga Ühing peaks katsuma wõita ometi 50 aasta tellijat, kelle tellimise raha saadaksite toimetusesse. Seal on juba Pärnu C. E.-lased, Sinises Ristis hea alguse teind, kogudes 40 aasta tellijat.

Siis palju jõudu ja Jumala õnnistust tööle! —

Üleskutse.

Soetage reisufekretääri kassat!

29. juunil s. a. otsustas Üidu juhatus ametisse panna reisufekretääri. Meil on praegu 21 noorte ühingt, suurem jagu neist kõid niisugused, kes tarwitawad juhatusi ja waimlist toetust. Ammu oleme selle asja pärast Jumalat palunud, nähes seda tungiwat tarwidust ühe reisi ja waba wenna järele, kes meie C. E. ühingutes reisis ja kui aega ja jõudu, ka oma awitawat kätt ka mujalegi ulataks. Nüüd, kus mina arwatawasti terweks aastats ärajään, kes ma oma ringreisudel ilka siin ja seal ühte eht teise ühingu sisse astuda sain, on reisufekretääri ametisse panemine mõõdapeasemata tarwiduseks saanud. Jumal pani ühtlasi kõigile juhatusliikmetele südamesse, astuda tegeplikku sammu. Kui meie oma kassa ja muu nähtawa peale waatame, siis nimetaksime seda wõimataks, kui aga waatame kalli Arapeastja peale, kes meid hüüdnud aulise noorsoo tööle ja kelle käes kõid kuld ja hõbe ja meie kalli noorte waimustud bulga peale, kes harjunud sõwerdama, wastama kui meie hüüame, siis jääb süda röömsaks ja julgaks. Meie läheme edasi ja ei saa mitte häbisse. Kui nüüd ühingutes leiduwad wenna ja õed, kes leiawad wõimalikult kohustada iga tuu maksta wabatahtliselt määratud summa, kas 5, 10, 25, 50 eht 100 marka, siis wõiks ühingu kassapiidaja sisse seada wäikeste kausiti, kuhu oleks aratähendud andja nimi ja kui suur on igakuuline kohustussumma, mis wõiks alguses wähem olla, mida aga wõimalust möõda suurendada wõib. Iga tuu tarwis wõib kitsad jooned tõmmata, millede wabele antud summa ära tähendatalse. Kausiti wiimastele lehtedele wõiwad sissefantud saada ühefordsed annetused, korjandused reisufekretääri kassasse jne. Kõid ei saa anda, aga kõid wõiwad p a l u d a.

Palugem siis südamest, et Jõsand meie reisiat wenda ehitaks ülewalt wäe ja armastuse waimuga, et pörguwarawad teda wõita ei saaks; paluge, et ta igal pool, kuhu reisib, leiaks sooje südameid ja lahkeid awitajaid, et ta röödmuga oma tööd teha wõiks.

Paluge kõige enam, et Jumal lahkeid utsed annaks peastmatade südamesse, et wõiks palju noori Kristuse ristis alla toodud saada.

Meie eesmärk on koguda 150 nime, kes maksaks 50 mrl. kuus, kes kirjutab oma nime üles?

R. E. Marley.

Waimulikust kirjandusest

lõpewad kuuldamasti wäljamaal mitmed paremad raamatud otja, kuna tagawarade uuendamist nii pealoota ei ole, sellepärast on soowitaw, et seltsid, kes kawatseswad omi raamatukogusi Saksa ja teiste keelsete raamatutega täiendada, sellega ruttaksid.

Noorte Glu

Seiti Noorte Üstlikude

Viidu häälelandja ☐☐

Nr. 3.

Esimene aastakäik.

1921.

Jõuluks.

Jõulud on kätte jõudnud! nii kuuleme noore kui wana rikka kui waese suust seda tähtsat sõnumet, mis on tuhanded aastad rahwa kõrwu kostnud ning kõlab tänawu weel nii sama armsalt. Mis tähendawad need päewad, mida Jõulu nime all mälestame?

Kewade on möödas, kus kõik loodus ärkand elul ditfes ja haljendas. Suwi mis oma armsa soojusega kõik kosutas ja kaswatas, on ka läinud. Lõikuse aeg, mis teigi iga wiljapuu ja põllu kohta otsuse: mis iga külwajale ja töötelijale oma palga määras, on ka lõppend. Kõik loodus on nüüd kurb ja kahwatanud, ning surma uuele juitunud. Pime talwe aeg oma karmi külma kattega on armuta kõik oma alla matnud. Kes wõib ta ees seissta? Noorus, pane seda tähele! sest ka sina saad läbi elada kõikfugu aegu: kewade, suwe ja sügise, aga ka talwe eest ei peäse sa kõrwale. Sellepärast mõtle nüüd oma Poja peale, ja pea kalliks Tema armastust sinu wastu (Kog. 12. 1—7). Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainu-sündinud Poja on annud, et ükski kes Tema sisse usub, ei pea hulka saama, waid et igawene elu temal peab olema. (Joh. 3. 16).

Aeg enne Kristuse sündimist oli waimliselt pime ja külm kui talw. Prohwetid kes Jumala waimu walgulsel rahwa seisukorda nägid, kaebasid ja ootasid peastmist. (Jerem. 8. 15. 20). Jumal tõutas neile Peastja, kes pidi tulema. Jesaja ütleb et rahwas mis

suures pimeduses on, saawad suurt walgust näha, kes surma warju maal elawad, nende üle peab walgus tõusma. (Jes. 9. 1). Seesama prohwet kuulutab, et Urapeastja Immanuel peab neitsit sündima (peat. 7. 14), ja waesel otsegu sulase näül awalikuks saab. Ta algab rahwa põlgutuse all oma kannatusrikast elu rada siin maa peal (peat. 53.) Prohwet Danielile oli aeg teada antud, mill Mesšias pidi sündima ja kannatama (Tan. 9. 25. 26). Prohwet Mika kuulutas paika kus Ta pidi ilmuma (Mika 5. 1). Prohwet Malakia hüüab: pea tuleb oma templi juure see Isand keda teie otsite. (Mal. 3. 1). Nastat 400 peale Malakia, saab neitsi Mariale ingli läbi teada antud, et tema see ettekuulutatud neitsi ongi, kellest Mesšias peab sündima. Maria saab Püha Waimuga täidetud, tema juures läheb Jumala tõutus tõeks. Jeesus Immanuel sünnib ilmale kes oma rahwast pattudest saab peastma. (Matt. 1. 21—23. Lu'ka 1. 31).

Pimedal ööl olid Petlema karjased wäljal oma karja hoidmas. Wististe olid neil koos olles tähtsad päewa sündmused kõne all. Keiser Augustini käst ei wõinud riikliselt ilma tähtsuseta olla. Olid ju nemadki Juuda rahwa perest, kes mööda läinud aeged wõõra walitsuse waljust olid tunda saanud, ehk mõjus ka praegune käst kartust aratawalt nende peale. Nad wõisid nüüdki aegade peale mõelda mill Jumal nende wanemaid Egiptu-

sest peastnud, puuride päewad olid neile tähtis mälestus, Pabeli wangist peafemine ja muud Jumala ime tööd mis oli sündinud. Ka ootasivad nemad tõtatud Messiaist, kes Saaweti aujärje pidi pärima, kõik waenlased wõitma ja oma rahwale rahu riigi seadma. Korraga seisawad nad ehmatanult, nende ümber on imelik walguis, ingel seisab nende ees hiilgawas ehtes, kes neile tröösti sõnu-meid toob. „Arge kartke! sest waata ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis kõigele rahwale peab saama, sest teile on täna Saaweti linnas Onnistegija sündinud kes on Issand Kristus!“ Esimese ehmatusele järgneb teine weel suurem. Seal ilmub taewa sõjawäe hull oma kiituse lauluga: Mu olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu, inimestest hea meel. Teg oli nüüd käes Jumala armastus ilmus kõige rahwale, ja karjastele kes seda ootasid, oli taewa sõjawäe saatkond seda kuulutanud. Warsti on nad ka selle paiga ülesse leidnud Petlemma alewis. Ei ole see paik neile mitte wõeras, ei see pole mõni auline kuninga loss kuhu nad kardaksid sisse astuda. See paik on neil üsna kodune, kuigi see nii halb ja tume on. Taewa kuningas, kellele maailma tülles paremat ruumi ei antud, hingab seal weiste sõime peal mähtmesse mähitud, just nii kui ingel oli ütelnud. Jumala au paistus oli seal näha, ja karjatsed wõisid seal ilma kahtluseta oma oodatud Messiaist ja Arapeastjat kummardada. Rõõm täitis

nende südameid, et Jumal oma kõige kallima kingituse ka nende heaks oli läkitanud, oma armsa poja, kes kõige waesema hurtsikusse tahab tulla jõulu rõõmu tooma. Nüüd oleme jõulu mälestuse tähtsust lühidalt kuulnud.

Maailma targad oma uskmata meelega on püüdnud jõulu püha tähtsust igapidi warjata ja ariliku sündmuseni teda alandada. Sellega on nad ainult nii palju korda saatanud, et ise endid ja oma usaldajaid jõulu õnnistusest on lahti ütelnud. Aga see Sumalik arm ja tõsidus mis jõulu mälestusega ühendub, on algusest saadit Jumala plaanides olnud, mis langenud inimese soo peastmiseks on määratud, seda tunnistawad meile prohwetlikud ettekuulutused, mis kui kuld pael ilma ajalooft läbi käib. Jeesuse sündimisega on kõik prohwetid kuulutused tõeks läinud mis piibli raamat algusest lõpuni Temaist räägib. Jumala lapsed on püha rõõmuga täidetud, kui nad waimus jälle ühes karjastega waikses Petlemmas saawad kummardades wiibida. Noored ja wanad rutake oma tänu, palwe ja laulu ohwriga tema püha jalge ette, patused tulge, teiegi kurba südant tahab ta rõõmustada ja oma werega puhastada omale elu asemeks. Alstuge tema jälgis Petlemmast läbi üle Golgata Slipuu mäele kus warsti Tema jälletulemine on. Onsdad kes puhtad südamest, need saawad teda rõõmuga näha.

Joh. P.

Sõime juures.

S. B. D.

Sõ. Pimeduses kobab terve ilm. Paganlik kõrgem teadus ja aatelisem kõlbluse õpetus waatas lootusetalt läbi õwvarjude, oma jõuetust tundes ringi, ja nägi sedasama, mida apostel Paulus pärast tunnistas, et Jumal on paganad nende ropu elu himudes üle annud, nii et misiki asi neid enam ei rõõmustand, ega rahustand. Usase meeleolu joon käis läbi terve Kreeka ja Rooma rahwaste. Walitses elutüdimus. Ebajumala teenistus kautas igasugu kõlblise wäärtuse täiesti ja muutus ilka jälgimaks. Mõtte-teadlased kuulutasid, et ei ole mingisugust elu peale surma: Epikuurlased õpetasid — püüa ilmas õnnelikult elada! Maitse kõike! Ara

lase enmast millegist tatistada, sest peale surma ei tule millegi eest wastust anda. Stoiklased nägid teed õnnele ausa ja õiglase elu sees, kuid ka neil ei olnud lootust elu peale teine pool hauda. Neist kahest peawoolust juhituna elas paganlik ilm kõiksugu maitsemise elus. Sellest ei kohutanud tagasi ei häbi- ega kohusetunne. Teaatrid ehitadi ikka suuremaks. Lõbustuswõimalusi laiendati. Uudishimuliste rahustamiseks pidid alalõp-mata inimesed ja loomad hulladena pealt-waatajate ilke naeru all oma elu lõpetama. Woolas weri. Läbitunginvalt kõlasid surijate ohwite wiimased meeltärashetwad hüüded. Sulgusid ja mõirgasid metsalised. Kõik toodi

altarile. Kuid puudus õnn. Tühjus täitis hingeft. Dõwarjud kerkifid ikka kõrgemale. Ei paistnud ainust lootusekiirt. Ei ainust koidukiirt, mis oleks suutnud tungida läbi rõhuma, äranditmata pimeduse ja seda pisutki, vähemast nõrgaltki valgustada. Ei tuntud jõudu — ei olnud raudset kätt, mis oleks küllalt tugev olnud, kuristiku põhja, sügawa porri wajunud muiſtset kangelast kultuura ja kunsti rahvast weel kord ülestõsta ja ka ju peale asetada. Maailm oli suremas. Rooma ajaloo kirjutajad Tacitus ja Soetan ei leidnud paganluseft enam mingisugust lootust, waid pöörasid omad igatsufed Israeli töotuse poole. Paganad, kellel weel puhtamaid igatsufi hinge olid järele jäänud, hoidfid Jumala usu poole ja hakkasid nende Synagogides käima.

Kuidas oli aga lugu Jumalarahwaga? Rahwaga, keda Inmal ise oli ärawalinud; kellele nii palju, suuri aulisi töotusi annud; keda lord nii auliselt wõitjana Egiptuseft, orjakojast wälja wiinud; kelle ette punane meri otsekui aukartuses kõrge müürina seisma jäi ja ühe ainsa kepiliigutuse peale töotuse rahwawaenlased kõige oma suuruslega elusalt sügawuse hauda mattis, keda Inmal iga samm peal nii auliselt juhtis; kelle waenlased ta wägewa käega häwitas; kelle ette müürid kummardes maha langesid, wõitjatele teed andes. Ka seal walitfes nüüd õõ. Dõdne, pime, täis hirmutusi ja koledufi. Almmu olid prohwetid waihinud! Ei kuulnud juba kauaajal enam nende noomimat ega trõõstimat healt. Tempel, kust paganluse leegid kallimad warandused kord olid rõõwinud ja mis nüüd ilma seaduse telgita, kãsu laudeta, manna kruusita ja kord õitsenud Aroni kepita küll weel omal endisel kohal seisif, oli ka dõwarjudest piiratud, jumala-teenistus oli seal pealiskaudsels muutunud; seal olid maksma pandud seadused, mille läbi preestrid kãsu said; see ei olnud enam sõna tõsises mõttes „palwe koda“, nagu ta seda oleks pidanud olema. Rahwadpetajad, kirjatundjad ja wariferid olid täiesti andunud filmakirja teenistusele ja oma au õtsimisele. Ei olnud, kes oleks waest ja wiletsate eest hoolt kannud. See ei olnud mitte ainult wãlimine kõlg, waid Jumala ligiolemise ja õnnistuse puudus andis ennast ka sisemisest, sügawamas hingeelus tunda, ja kurwalt kaebas Gamalieli poeg Rabbon Simeon: „õnnistuse tãste ei lange meie peale ja wiljal ei ole

maitset!“ Ka ei olnud parem järg Juuda rahwa poliitilises elus. Kurwastusega ja salakartusega, kõige pahemat etteaimates pidi Juuda rahwas nägema, kuidas wãgiwaldset tema üle walitfesid ja ennast ise tema ülemaks määrasid. Läbi õõpimeduse sirutab juba Rooma riik salamahhi oma wãgiwallast nõretawad kãed hiilwalt tema järele, igatsedes teda oma halastamatuse rüppe suruda.

Sust siis, kui õõ kõige õõdsem oli, tungisid walgusekiirid wõitjana läbi rõhuma pimeduse. See oli see koidutãht, mida nii kaua oli ettekuulutatud, ammu oodatud. Nagu walgus ikka oma tõõd ilma kãrata ja hooplemata teeb, nii sündis ka see ainute walgusekiir, mis nii musta pimedat weel walgustada suutis, waiſtset, suuremast hulgast tãhelepanemata jäädes, wãikses Betlehemma sõimes. Kui mitmesugused inimesed, kes wãljaluu lutud ülestkirjutamise puhul Betlehemma rãndasid, selle wãikese linnakese wõderastemajad tãitsid, siis jäi taewa kuningas ja Looja linnas wãrawas asuwasse koopataulise kahmi, sest et tema jaoks wõderastemajas ruumi ei olnud; kuid Ta on rahul sellega. Ta armastus on nii suur. Ainult sinna koopasse julgesid kõit Tema juurde tulla, kes selleks liig madalast foorst olid, et Teda kuninglikust kojast õtsima minna; kuid ka kuningale ja kõrgeile isandaile oli tee sinna lahti, kus Ta lihtsuses asus, kus kõigist põlgatud karjatsed ühes oma loomadega aset leidsid ja rãndajad oma koormakandjatega hulkuwa metselajate eest pisut warju leidsid. Sealt lihtsast koopast lautas Ta oma walguse laiiali, mis nagu kõi õsteks küll wãikene on, kuid aegajalt laiemale laguneb, kuni ta wiimaks nii kõrgele tõuseb, et kõitide filmad teda nägema peawad, küsimata, kas nad seda ise tahawad wõi mitte.

Kui walguseft nii suur puudus oli, ja ta uüüd nii kõigile kãttesaadaw oli, kuidas wõeti siis seda Jumalast saadetud koidutãhte wastu? Selle küsimuse peale wastuse saamiseks peatame pisut selle wãikese, tãhtsuset sõime juures, mis selle, ilma kallima wara asupaigaks oli saanud, ja jälgime temaga mõned sammud kaasa, siis nãeme warsti nelja sugu inimesi Temaga kokku puutuwat.

Kõige esimestena leiame sõime juures lihtsaid karjaseid kes sealsamas koopa lähedal wãljal õõpimeduseft, mis hommitumaal nii must on, lastest, külmuseft ja õõberhiilwast metsloomadest hoolimata, us-

tawalt oma tarja hoidsid. Nende hingeis oli peitunud tõsisem igatsus Arapeastja järele, mille pärast ka nemad ainsamad olid, kelledele inglid seda rõõmsõnumit kuulutasid, ja kes weel pealegi taewalikkude inglitooride kiituselaule laulsid. Need inimesed ei peatanud kaua mõteldes. Neis ei kuuldu kahte küsimust, kas minna ehk mitte, waid ainult üksteise wastu hüüe: „Et läti nüüd Petlemma...!“ Ja edasi kuuleme: „... nemad tulid rutuste...“ (Luuka 2: 15, 16.) Nii olid estimesed Jeesuse juurde tulijad, kui ka sündimisteate laialilaotajad, lihtsad, madalast soost karjased, kelle hingeis ei olnud kahtlusel ruumi, waid kes rutuste tulid, kuigi neil midagi Jeesusele wiia ei olnud, nagu seda selleaegne komme nõudis.

Teiseks leiame meie, kui Jeesus käsu järele templisse wiidi, et seal on kaks wana inimest, — Simeon ja Anna, kes ootawad Israeli rõõmu. Võib olla, ei suutnud nad wast ehk enam Jerusalemmast Petlemma wiivat kahe tunnilist teed ära käia, et sõime juurde tulla teda kummardama, kuid nad kasutawad wõimalust ja saawad Temaga templis kokku. Ka neil ei ole maist warandust, kuid siiski ei karda nad Jeesusele läheneda. Simeon toob Talle omad õnnistuse soowid ja Anna tunnistab Iskanda au üles ja rääkis Temast kõigile, kes ärakunastamist Jerusalemmas ootasid. (Luuka 2: 25—38).

Kolmandaks leiame meie Jeesust offimas targad mehed kaugelt maalt, kes taewatehasti uurides, sealt imelikud märgid ja tähe olid leidnud, mis neid manitses pikale teele. Nagu pärast kuuleme, oli peale nende äraminekut juba umbes kaks aastat sellest mööda, kui täht neile oli paistnud. Sellega tulid nemad tüki aja pärast Jeesuse juure, milleks muidugi suuresti kauge maa põhjusets oli, kus neil paremat aastaega reisimiseks tuli oodata: väga wõimalik, et nende hinges ka wõitlusi oli enne teele tulekut, mis neid ehk wiinwitas teele astumast. Wast ehk terkis neis küsimus — kas maksab seda pikka teed ette wõtta? kas meie kuidagi ennast ei peta? Ehk leidus ka neilgi nii mõndagi, kes nende reisuplaani laitsid ja mitte minna soowitasid. Võib olla, jäigi koguni mõni maha, kellel alguses mõte olnud tulla. Kui ka seal wõitlusi oli olnud, siis olid need ka ärawõidetud ja targad leidsid Jeesuse wäikeses Petlemmas, kus nad Teda esiteks offida ei teadnudki. Kuid need mehed ei tule tähja

kätega, waid neil on kallid warandused, ja need warandused ei lahuta neid Jeesusest, waid nad tulewad kogu oma warandustega, ja pühendawad temale oma kaasatoodud kallimad annid — kulla, wiiruki ja mirri. (Matt. 2: 11).

Neljandaks leiame meie Jeesusele püüdwad läheneda ühe mehe, kes kõigist eelmistest hoopis lahtu läheb ja neile täielik wastand on. Selle mehe minewik on täis wägivalda; ta käed nõretawat werest; ta elu on üks hõljumine kahtluse laentel, mille ohwriks on ifegi tema oma naine ja pojad langenud; ta hing on täidetud salakartusega ja igalpool näeb ta oma ümber sala sepihusi; ta hinges asub hirm wõimu kautamise pärast; ta elab külluses ja uhtuses, kuid siiski on ta süda täis piina; koledad minewiku mälestused rõõmivad õõseil ta silmist une; iga samm peal jälgib teda kole südametunnistuse piin. — See on kuningas Herodes, kes wäljamaalt Jerusalemma tulnud tarkade läbi Juuda rahwa kuninga sündimisest oli kuulda saanud, mille üle ta väga ära ehmatas, ja nende wastu ka lubas Teda kummardama minna, kuid omas südames juba koledat mõrtsukaplaani sepihuses, mis tal aga õnnets ei läinud, kuigi ta ennast petetud nähes, kõit lapsed Petlemmas ja tema ümbruses lastis ära tappa, kes selle kuninga ealised olid, ja lootis ka sellega tingimata selle, temale kõige kardetawama isikule lõppu teha, kuid Jumal oli targem, kui kawal Herodes, ja peastis ometi selle just ära, kelle elu püüti, nii et see wiimane Jeesusega kokku ei saanud.

Astume nüüd minewiku mälestustest wälja olewikku. Jääme täiesti erapooletumalt seisma ja heidame sügawa, läbitungirwa pilgu olewiku ellu. Laseme oma filme eest mööda minna meie moodsamad woolud, peatame meie linna peatänawail pimedail, hilistel öötundel. Waatame meie aja „kafeedesse“, wõderastemajadesse ja teatritesse, kas ei leia meie sealt nii mõndagi, mis tahtmatult, walufalt ja hoiatawalt wana Rooma ja Kreeka ajalugu oma elumaitsemisega meie filma ette tõstab. Waatame meie moodsat kirjandust, mis peaks olema rahwa ülewalhoidja ja hoiataja, kas ei näe meie ka seda tõblufeta elu järele allapoole meerewat. Ikka enam, enam wõtab paganlik ilmawaade wõimust, kus püüatke tõdesi karmilt jalge alla tallata, mis weel räägiwad elust teine pool hauda. Waatame meie jumalateenistusi,

las ei ole see niisama pealiskaudselt, silma-
 kirjateenistuseks muutunud, kui Juuda rahwal
 Kristuse ajal. Kui meie aga ühe pilgu meie
 inimsoo, eriti noorsoo hinge heidame, siis
 leiame, et ka seal puudub sügaw, waitne,
 nii wäga igatsetud rahu; kõige rõõmutuhinate
 kessel puudub kestem rõõm ja õnne taga-
 ajades januneb hing tõsise õnne järele. Nii
 leiame meie inimkonna hinge ilma waldawat.
 Pimedus muutub itka mustemaks, läbitungi-
 mataks, kohutavamaks ja õudsemaks. Kus-
 tumwad wiimased õhtu eha kiired . . . Õ . . .
 Aga meie hing igatseb walguse järele ja
 läbi surmawarjude kostab hinge põhjast hüüe:
 Walgust! . . . Walgust! Seda walgust, mis
 meie hing nii äravõitmatalt igatseb, ei wõi
 meile keegi muu pakkuda, kui see koidutäht
 Jaakobist — Jeesus, kelle sõime juures meie
 täna peatame. Seal on ruumi kõigile, nii
 waesele karjasele, kellel midagi pole tuua, kui
 tuningliku tarkabele.

Sõber, kes Sa seda loed, wõib olla, oled
 Sa ehk kõik kautanud ja Sul ei ole midagi
 Jeesusele tuua, siis tule, nii kui Sa oled
 just nüüd sõime juure. Võta Jeesust oma
 südamesse wastu. Anna terve oma süda
 Talle, kes Sinu eest nii halvaks sai ja kõik
 taewa au maha jättis ja wiimaks weel Sinu
 eest furi. Tema täidab Su hinge sügawamad
 sala igatfused, nii et Sa wõid nii kui kar-
 jased rõõmuga ära minna. Rõõmuga, mis
 iial ei lõpe.

Ehk oled Sa juba ammu millegi parema
 järele igatfenud, wõib olla ka oma parema

tundmise järele Jumalat teeninud. Tule täna
 nagu Simeon ja Anna ja las Jumal uuen-
 dab Sinu südant, siis wõib Sa nagu Simeon
 öelda: „Jefand, nüüd lased Sina oma sulase
 rahus ära minna oma sõna järele.“ (Luuka
 2: 29). Ka Sinu hinge asub kestem, süga-
 wam rahu, kui terve ilm oma täiussega seda
 Sulle suudaks anda.

On kahtlused, ehk teiste arwamised Sind
 senini tagasi hoidnud, et Sa Jefanda armas-
 tawat kufset kuulnud ei ole, — tule täna
 kõigega, mis Sul on sõime juure, kui tõsine
 tark, kellel jõudu jattub oma parema aru-
 saamisele ustawaks jääda ja kes ei lase
 ennaft teiste mõtete mängufanniks teha.

Wõi tahad Sa nagu Heroodes oma
 südant kõwaks teha? Tahad Sa armutumalt
 iga mõtet surmata, mis Sulle midagi räägib
 Õnnistegijast, nagu seda kahjuks nii mitmed
 täna päewal teewad, kuid siis pea ka meeles,
 et Jumaliku healt ei saa Sa iial surmata
 ja Sa kannad eneses ja hoiad ühte rahutumat,
 enese peale kaebawat südametunnistust, astudes
 selle aja wastu, kus kõikide filmad peawad
 Teda nägema, ka need, kes Teda on läbi
 pistnud. Kuidas mõtled Sa seal oma
 Heroodesse südametunnistusega walmis saada?
 Täna wõid Sa wabalt walida, kas maailma
 Õnnistegija Jeesusega tegemist teha, wõi ei,
 kuid kord sama Jeesuse, kui kohtumõistja ees
 seistes ei ole enam waba walikut, waid kõik
 peawad Tema ette astuma ja igauks saab
 siis seal ilma armuta palka oma tõe eest.

Kui langemas ahelas.

R. L. Marley.

Elu ilma elawa Jumalata on ahelas elu,
 jõuta, sügaw kurblik elu. Wõi ei ole see nii?
 Kas ei ole Jumalata elu ahelas elu? Kas
 ei näe meie igapäew orjade hulke oma ümber,
 kes wabariigis elades hirmsa pimeduse wõimu
 ahelais wangis? Arwamata palju on ju
 neid me „paremas seltskonnas“, kes wäfind
 aineteenistusest ja kuiwast mõistuse usust,
 tihti omale enesele teadmata sirutawad oma
 käsa wälja elawa, armastaja ja trööstiva
 eluhallika, Jumala järele, sest ahelad rõhuwad,
 turnawad ja wäsitawad. Kõlm aine oma töö-
 poolest otstarbeta, fiftuta arenemiseega on
 inimese südamele kauge ja wõeras, sest ta

tahab sooja, saladuslist ja wärsket elu, elu-
 eesmärki millele anduda oma terve fifeemise
 soojusega ja tundmustega, mille eest wõidelda
 ja lamatada. Mis pakub aga kuim aine
 profsefs oma mehaanilise ja heemilise arene-
 mistega inimese igatfewale südamele. Need
 on kiwid leitwa, madu kala asemel. Mitte
 wõderast, külma, arusaamata ilmaeetert ja
 kõiksugu elektroonisi ja molekulisi, waid elawat
 olewust sügawa elusaladustega ja oma tunde-
 rikka hingeilmaga otfib elaw inimene. Juma-
 lata teadus on külm, on wõeras meie fife-
 ilmale — ta on ahelas. India wanad mõtte-
 targad ja ifegi fuur Sokrates arwafid inimest

teadmise ja mõistmise teel wabastada ahelast raudseist, neist ahelast, mis rõhusid koormatud Jumala kaasateadmist, ehk südametunnistust. Elu oli wangis, elu oli ahelais, seda tundsid ja teadsid tõsisemad inimesed. Rasked olid siis aastatepikkused harjutused wabanemiseks kaduwaft petlikust aineilmast ja üksindus ja ostus pididwad wiima walgustus filmapillele, müstilistele läbielamistele ja kokkufulamisele maailma waimuga. Kui hing neis salapäraistes mõttekäituses aga tolmust lahti ei saanud, leiti igawikkudest läbi korduwad uued inimese kehastused, hingederändamine. Iga uue kehastusega pidid uued ahelad langema ja nii siis wiimaks hing täielisele puhtusele ja sifemisele wabadusele jõudma. Lastasajade pikkune India rahwa uurimine toob meile tagurpidise pildi ja kõige tarkuse ja teadmise külluse peale waatamata warises sifemiselt orjastud Kreeka rahwas kokku. Põhjused on meil küll teada.

Ra meie haritud feltskond, wõsind aine-teenistusest ja rasteist ahelast otsib abi oma haawatud ja petetud südamele Teosoofia ja Antroposoofia õpetustes.

Suure kindluse ja waimustusega ustakse mida räägiwad proua Besant ja D. Steiner oma „saladõpetustes“ wärwidest ja kujuwormidest ning nägemustest, kui nad ka õige imelised ja misfuguseid kuidagi kontrolleerida ei saa. Okkultne ja spiritistiline ilm kisuwad kaasa ja humitawad, aga ei wabasta. Terwe see salailm oma keerulise käitudega on rajatud inimese jõuetusele, ja läbi nende käitude sammudes kuuleb süda ahela kõlminat ja hinge nuttu kadunud paradisi järele. Terwe see saladusline õpetus on jõuta, sest ta otsib jõuta olemuses wabastawaid wägesi. Meid seal ei ole, seda õpetab meile waljul keelel inimesesoo ajalugu.

Mitte ainult mõtteteadliste kalduwustega tõsisemad inimesed ei tunne elu püha tundidel end siutuna, waid ka meie ülistud kunsti templites liiguwad ilufahingelised orjad. Kunst on ilus ja ta wõib joowastada, wõib ka ajutiseks meid harilikust elumadalusest tõrgemale tõsta, aga wabastada hingeahelaid ei suuda ei wärw ega heli, ei ilusam sõna. Ja meie terwe „ilukirjandus“ mis käsitab ta siis? Üht orjastud, loomaliikluses himudes prasfiwat ja ebaloomulikku, närwilist „moosfat inimest“. Meie moodne kirjandus on Jumalata, sellepärast ahelas. „Seob kinni mingi ahel“ laulab meie parem luuletaja Wisnapuu ja

lausub edasi: „kõhugi ei sa siit minna.“ Ei olegi kõhugi minna, sest fillad seljataga on ärapäletud ja ees ei ole muud kui tühjus. Aga küsib ehk mõni, kas seda mida ei suuda mõtteteadus ega kunst, ei wõi ehk meile anda poliitika. Meil ei ole tarwis teha siin palju sõnu, wiimased aastad on meile küll selgelt üht asja õpetanud, et wälised revolutsioonid sifemiselt wabadust ei too, ega sifemiselt waba inimest ühedgi elutingimised ja kui nad ka kõige raskemad oleks, orjastada ei suuda ega wõi. Langeid troonid ja walitsused, aga orjastud, madal inimese süda jäi. Läbi wabaduslaulude helinate kuuleb süda orjanuttu ja leina, kuuleb sõnata laulu kadunud wabadusest ja õnnest mis ei toonud meile wabaduskõnelejate suured sõnad ega hullade hüüded. Pettus, wargus ja jälk angeldamine ditsewad lopstalt meie maal. Seal kus inimese tarkuse Babeli torni ehitus lõppeb, algab metfik tantš — amarad ööd kuldwaaska ümber. See on tantš oma enda haul.

Ja kes küsib sellest, kes mõtleb et rahakasti paisumisel kahaneb sifemine elu, kahaneb elutuli püha. Kui mitmele on saanud rahakasti raudsed seinad wangikojaks, kus suri pikkamisi hing. Mis wähe on wiimati selles, kas sind seiwod kuldseid ahelaid, ehk rasked raudsed wihakettid wõi tugewad ihade kõied. Orjus on see kõik.

Tihti kui murdem torn, wabest kui hiilim madu tulewad fired inimese ellu, wabest on põhjuseks mõni „põnew“ romaan, nilbe kino pilt ehk teatri etendus. Meie tantšudõhtud ja hilised kohtamised on saanud selles mõnelegi noorele saatusliikluseks. Hinge asuwad wõimuga mustad pildid ja wõtawad sifemise ilma wangi. Urkanud ihad muutuwad sundiwaks wäeks noores südames ja murrawad maha kõik tammid ja paisud, ning sifemine ettekujutuse ilm otsib kehastust ja leiab seda ühel ehk teisel näol ja teel. Kui ükski orjus inimesele raske, siis on just see, sest ta närib inimese elumahla kallal, pealegi weel siis kui ta liig wara, enneaegu on saanud äratud. Sifemise puhtusega mõtteilmas kaob tihti ka õrnus tundmustes ja asemel asub toores „mehelik“ olek. Purunewad ja katkemad kuldseid keeled südames. . . . Taltfutamata kirgete möll aga sunnib lootusriffa noore elu eluläwel juba kokkulangema. Sahtejõud kahaneb, mõistus tõntsieneb ja närwilikkus tuleb ilmsiks. Sell teel edasifammudes kaswab pattude ja orjaste ahelik ja mattab oma alla

iga walguse kiire. Tihti toob himude tõves nõrgestud kehale mõni töbi waratse haua. Siutuna ja wangina astub inimene igawikku. Sõbrad, Jumalata elu on wangistud elu!

Üks sirgete parem sõber ja kaaslane on tihti joomine, kuigi mitte alati. Kas on meil waja siin joomistada pilti joomaorjast, kes tihti filmaweeaga otsib wabanemist neist hirmsaist ahelast. Dooge neile õnnetuile wangele oma mõtteteadust ja kunsti, tehke rewolutsiooni üks punasem kui teine aga inimese orjastud ja siutud südan teie ei wabasta.

Õnnetu sügaw õnnetu on wangistud elu, mis loodud wabadusele ja õnnele. Ka siis, kui asi harjuneb oma saatusega, on olemas filmapilgud ja tunnid kus imelise tume mälestusena ärkab igatsus kadunud wabaduse ja õnne järele. Nutab süda . . . Nutab kadunud poeg, wõrsil sigade lestade juures, nutab pisaraid walusaid. Meie igawene suremata hing aga ei wõi rahule jääda omis ahelais, priiks ja õnnelikuks tahab ta saada. Kui wõidetud Simson mõtleb ta õbb ja päewad kuidas purusta siduwad köied ja paelad. Tuhanded korrad katsub ta seda oma enese jõuetuses, kuid asjata. Häbistatud ja alandatud oma enese silmis poeb hinge meele-äraheitmine, ahastus, siis jälle oma ümbrust ja kaasainimesi filmitsetes ükskõiksus ja wäsimus. Kui nurja läinud köit wabanemise katsed ja otsa saanud inimese teed, awaneb weel üks ja see on wiimane tee, — tee Kalgatale.

Meie endas ega üheski wäliswäes ega teguris, ei leia meie wabastawaid wägesi, need peawad wäljaspool meie igawestest algallikatest hooama ja see allik on meie

tättesaadawaks saanud Jumala igawese armastuse ilmumises ta Pojas Jeesuses. Seal on wabastaw, õnnestaw wägi, seal on ahelate murdja ja maopea rõhuja — Kristus. Weel on awatud Kalgata wabastawad ja puhastawad allikad, kus pešnud end ja wabaks saanud tuhanded ja jälle tuhanded orjad. Siin risti all ei reformeerita, waid uuendaffe terve sifemine ilm põhjaliku rewolutsiooni läbi. Nii täielik kui siin isiku äraandmine peab olema, nii täielik on töö mida teeb arm. Piibel nimetab seda uuestisündimiseks. Mõtle ford selle sõna üle järele, lugeja: „uuestisündinud.“ See ei ole mitte mõni uus paik wanal kuuel, waid üks wanast wäljasündimine uude ellu.

Uuestisündimine Jumala wäe läbi on ainus tee wabanemisele, sifemisele lahtilaskmisele. See on proowitud ja tuhandeist läbielatud tõde, et Kalgata rist ka raskemad ahelad murrab ja priiks teeb. Kalgata ei ole mitte ajaloolik sündimus mida meil õigeks pidada tuleb, waid Kalgata peab meile sifemiseks wabastawaks ja õnnestawaks läbielamiseks saama, millel oma kindlad ja selged tagajärjed meie elus, meie kõlblises ilmas on. Kuigi saladusline, on ta üks selge ja teatud läbielamine, mida inimene teab, kas see sündinud on wõi ei.

Eht küll uuestisündimine meile mitte ainult andeksandmist ei too, waid ka wabakslastmist patu wõimusest, on meil igapäewases elus selles aulises wabaduses seisemiseks tarwis üht usufestust ja usaldusefistust meie Arapeastja wastu.

Wabastud süda peab wõitlema oma wabaduse eest ja see on pühitsuse elu.

Alanduses mõidule.

Op. Kroekeri kõne konverentsil.

Up. teg. 9, 4.
1 Mos. 17, 1—3.
Jofua 5, 14.

Ma olen siin teie ees, kui üks, kes rohkem, kui 36 a. Issandat teenind on. Juba 12-ne aastafelt tulim ma Jeesuse juure ja sest ajast teenin ma ikka Teda. Ja ühte tunnistan, et tema mind selle aja sees mitte petnud pole, waid truu on olnud. Sel ajal ei aimanud ma weel, kui rikkaks ta mind teha tahab ja,

et ta nüüfugust tööd tema wiinamäel teha annab, — nii suurte rahwaste seas. See, mis ma olen, seda wõlgnen ma köit Issandale Jeesusele.

Rõõmustan, et siin nii palju noori koos on. Tahaksin teile midagi kaasa anda teekonnale. Nimelt — seda Issandat Jeesust, kes waest elu rikkaks teha wõib. Teie ei aima weel, mis tema teha wõib, kui teie end Issandale annate. Kuid see elu on ühe tingimisega seotud.

Miks lugessi need kolm kirjakohta? — Nad kõik räägivad alandusest. Saul langes filmili maha ja sai uueks olewuseks. Abram langes filmili maha ja Jumal rääkis temaga edasi. Jofua langes maha — ja sai wõidu linna üle. Meie usu elu on allahetmine Jumalale; meie sifemine ofašaamine on alanduses, niijama wõit maailma üle. Maailma ees wõiwad ainult need seista, kes filmili on wõidelnud waitfes palwetambris. Jofua sai seda palwetõitluses alanduse läbi — täieliku wõidu linna üle. Seal sai temale need põhijooned antud, mille läbi ta wõis maailma ära wõita. Ja sama usku, mis maailma ära wõidab, saab waitfes palwetambris Jeesuse ees wõideldes. Kes sarnaselt wõitlewad — need on suured; need on need Jofuad, kes Jeeriko peale tormi jooksewad. Kui tähtis on sellepärast, et me rahwaks saaksime, kes Jumala ees filmili on.

Wõib olla, on siin konverentsil neid, kes ütlevad — ka minul oli kord wõit patu üle, aga nüüd waitib Jumal mu elus. Sellepärast lugessi teile kirjakohta ette Abramist. Ra tema elus oli aeg, kus Jumal waitis. Millal algas see? Lugege 16 p. lõpp — seal on beldud: Abram oli kahesakümmendkuus aastat wana, kui Ismael sündis, ja 17 p. t. algab — Abram oli üheksakümmendüheksa aastat wana, kui Jumal temale end ilmutas. Kuidas tuleb et Püha Waim selle aja kohta midagi rääkind pole — miks waitis Jumal? Abram oli end Jehoowa töö seffa segand. Jehoowa oli töötand ühe soo temale äratada, mida Abram igatfes. Ja Abram ootas ühe aasta, ootas kümme aastat, — ja seal lõppes ta kannatus ja ta arwas, et nüüd tarwis Jumalale appi tulla. Ta wõttis selleks Hagari ja sünnitas Ismaeli mitte aga Isaaki. Nii on alati — kui meie Jumala asjadesse segame, saab meile Ismael sündima, sest Jumal ei luba kedagi tema plaanidesse segada. Sest Jumal on wägew küll omi tahtmisi ise täitma. On tarwis ainult oodata. Ennem on waja, et Abrami sees oleks loodud wastuwõtklik pind. Ja nüüd oli see niimoodi tulnud, et Jehoowa waitima pidi.

Kui hea oli Abramil elada, oma Jumalaga. Tal oli hea walguse Jumal, kes teda oli wälja toonud Uurist, Kaldamaalt, ja ifka talle ilmud. Ja nüüd korraga! — Jehoowa waitib.

Olete omas elus seda tunnud?

Jehoowa jatkab nüüd oma õnnistawat rääkimist: „Mina olen kõigewägewam Jumal, kui minu palge ees ja ole täieste waga. Abram, sa ei uskund mind, kuid tulewikus rehkenda minuga, kui kõigewägewamaga.

Ja siis langes Abram filmili maha, tundes oma wiga ja pattu. Ja seal loeme need aulised sõnad, et Jumal jälle kõnelema hakkas.

Eht waitib Jumal ka sinu elus? Waata kord Abrami peale — kui ta ennast filmili maha heitis, siis rääkis Jumal. Waadake, kui palju tal Abramiga rääkida oli ja kui rikkaks sai Abram omas elus Jumalaga kõnelemise läbi.

Kallid wennad ja õed! On korda seadew arm olemas. Kui sa tähele oleks pannud, et oma jõuga jumalikkudesse asjadesse segand oled ja selle läbi Jumal waitis — siis alanda end nagu Abram, ning Jumal hakkab jälle sinuga rääkima. Sest, kus inimene kõneleb — seal waitib Jumal, ja niipea, kui inimene waitib — hakkab Jumal kõnelema. Ja wiimane wõib üksi inimest õnnelikuks teha. Ma soowitsin, et me niisuguseks rahwaks saaksime, siis on Isfandal ka meile midagi ütelda.

Mul on aga ka see tundmine, et siin palju neid on, kelle wastu Jumal weel rääkida pole saand, nagu Paulus — kes on Jeesuse Kristuse ristil waenlased. Nad ei mõista, milleks see kõik: kokkutulemine, rääkimine — kõik on neile — rumalused. Nii mõtles ka Saulus. Seal aga ilmus talle Isfand, teda wangi wõttes. Ja kui Saul langes filmili, — siis rääkis Jumal temaga. Seal Tamastuse teel hüüdis ta tema elusse — Saul! Saulis ärkas tema südametunnistus — ta õppis küsima: — Isfand, kes sa oled? — wastus oli Jeesus Kristus, keda sa taga küsivad. Saul õppis ka küsima: — Isfand, mis sa tahad, et ma pean tegema?

Seal sündis ta uuesti. Kui tagatijaja läts ta Tamastusest teele, kui seotud tuli ta tagasi. Rust sai ta seda sifemist muudatust? Silmili Jeesuse ees. Seal elas ta muudatuse läbi, ja sest ajast peale ei olnud tal paremat kuulutada, kui Jeesust Kristust ja teda, kui ristilõõdud Kristust. Mõne aja eest käisin ma Wenemaal ühes kloostri kirikus, millest leidstme, et see imelikelt sifeseatud oli. Paremat ja pahemat kätt seifinwad apostlite ja prohmetite pilbid isefugusel wiisil ülesseatud, et nende pilkudele jälgides, inimene

sai juhitud altari juure, kus Kristuse pilt hämarusse uppus. Nõrgalt valgustasid teda wahaküünlad. Lähinedes polnud seal midagi išeäralist leida. Munt kästis sellepeale tähelepamu juhtida. Siis ütles ta korraga — madalamale! —

— Kas põlwitada wõi? Meie oleme ewangeliumi usulised.

Ometi wiimaks lasfime põlwili pildi ette. Siis sündis midagi imelikku — pilt sai korraga imelikult valgustatud. Urwatawasti oli seal elektril ühendus. Just pingil maha põlwitades sai ta valgustatud.

Kui sügawalt oli kunstnik seda mõtet peitnud. Ta oli ütelnud. — see üles-
tõusnud Kristuse au ilmub ai-

nult madalale inimesile. Sellele, kes enam midagi ei ole, awaldub Jumala täius. See Saulus, kes enam midagi ei olnud, kuulis endaga Issanda rääkiwat.

Sõber, alanda ristil alla, seal saawad sulle uued sügawused awanema. Ehk oli ka sulle Kristus ainult üks tume pilt — sa nägid nii wähe ilusat temas.

Julge kord põlwele langeda tema, kui ristilöödud Issanda ette, ja sulle awaneb uus maailm. Sest ristist saawad sulle iludused awanema, nagu ei kunagi enne, ja see walguse Issand saab ka sinu elu walgustama, uueks looma, täitma igawiku wägedega. Selleks õnnistagu meid Issand! Igawiku elu wõib ainult tolmus ja põrmus Jeesuse ees omandada. Amen.

Sundar Singh.

Kirj. Kaarlo Waismaa.

Oleme warem jutustanud selle tähtsa mehe elust, kuni ta pöörmiseni ja ristimiseni, mis peale ta kohe andus ewangeliumi teenistusse. Nüüd tahame jutustada tema waheldusrikkast ja wiljakast tööst nii oma rahwa keskel, Indias, kui ka naabrirahwais.

Aastal 1905, alles walt 16 aastane, tunnistas Sundar oma kodulinnas Rampuris tuliselt Pealtja wäest ja sellest hiljuti leitud õnneft, mis tal nüüd oli Jeesuses. See sündis walt mõni kuu pärast seda kui ta kottu ära aeti. Temale olid senaanadki, naismajad awatud, kus ta kuulutas ühest teise käies, naestele ime-
lilisi asju.

Pärast kuulutas ta Panjob'i (Pandschob) linnas ja külades, tunnistas sellest suureft rahust, mis wõib saada ükli Jeesuse Kristuse läbi. Siis rändas ta Afganistaani ja Kaschmiiri poole; see oli pikk tee ning sellel sai ta kannatada palju külma ja puudust. Peale selle ei mõjund tema kuulutus sugugi Afga-

nistaani kõwendunud asukaisle. Wanas Jala-labadi linnas, kus arusaadi, et ta on kristlane, hakati salaja arupidama, kuidas ta elu lõpetada. Keegi heafüdamlik inimene andis temale selle üles ja ta läks linnast wälja et pilut puhata: seal oli jälle palju moskitofääski ning muidki insekte.

Kui Sundar järgmisel hommikul tule peal oma märgi riidid kuwatatas, lähenes temale hulk Pathanid. Tema ehmatuseks langes elimene neilt kohe ta ette maha ja siis telefatis, et nad olid oflustand teda tappa, aga kui teda nägid, ei wõind seda ometi. Mehed olid arwand, et ta on juba külmand, kuid nähes teda elawana ja terwena, arwastid, külap see on üks Allah'i (muhameeflaste jumala) armualune ning palusid ta ende poole. Ta läks ja kuulutas tähelepanelikule rahwale Kristust; nad pidasid temast wäga hoolt ja see oli üks õnnistud nädal seal.

Sundar Singh.

Sundar Singh oli sündind Põhja-Indias ja harjund Himalaja mägestikuga. Nüüd kippus

ta süda neiste pimedaste paikku, kus polnd keegi weel kuulnud Kristuse nime nimetamist; selle walis ta oma tööpõlluks. Jumal oli teda wähehaawal lahufand omastest, rikkusest, kodust ja kõigest. Ega saand usklikkudegi hulgas teda tagasi hoida. Ta õhukese riidega kaetud keha wärises wilust ja okkad pilksid ta paljaid jalgu. Widewiku tules ei teadnud ta tuule ega wihmawallingute warju, walgnew hommik tõi kaasa nälgiwa päewa igafuguste kannatustega. Neis raskulis temagi tuline hing wahest kaebas. Tema sadhu, õpetoja ülikond, awas talle küll tee igale poole, kuid arusaades, et ta oli kriiflane, aeti ta armuta külast wälja, surgu wõi elagu!

Elimese pikema teekonna järele neiste paikku, läks Sundar Kotgarhi, üks weike olew, teisel pool Simlat, Himalajal; seal ta siis ennat pifut wäljapuhkas; ja hiljemgi olis ta ikka selles waikses paigas rahu.

Aastal 1908 läks Sundar Singh elimeest korda Tiibetisse, ega mõistnud nende keeltki. Rajal tabas ta Wennaste koguduse misjonääri. Seal wiibis ta nädala päewad, mil ajal misjonäärid teda õpetasid ja juhataid nii keeles kui muidugi ja andsid talle teejuhi kaasa. Sellel teel sai ta jällegi kannatada waenu, kuid ka sõbralikkust, nimelt just ühelt laamalt (papp). Kuid enamalt ahwardati teda, aga ta ei jäänd kartma kuigi teadis, et warem ehk hiljem ikkagi tagakiusamisi saab kanda.

Rasari linnas wõeti ta kinni ja wiidi ülipapi ette, kus teda süüdistati, et oli usaldand fulla lubamata üle raja ja kuulutas Kristust. Teda mõisteti süülisena surma, ja pahareti hulk saatis teda hukkamise paigale. Hukati kahel wiilil. Üks oli: hukkamõistetu nõeluti läbi märja elajanahasle, ja seati päikese kätte, kuni surm lõpetas päewad. Teine komme oli: süüline wisati sügawasse kuiwa kaewu ja pealt maeti suu kinni, tee seal siis mis tahad. See wiimne hukkamise taba langes nüüd Sundar Singhi osaks.

Paigale saades kisti ta riided ära ja wisati raskeste augupõhja, nii et ta käewars sai wigastatud. Seie oli ennegi õnnetuid heidetud, nii et Sundar langes luukerede ja mädanud furnukehade peale. Jga surm oleks olnd nii sama hea. Kus iial käe sirutas oli raibet ja liha ning lehk tahtis ta hinge maffa. Ta hüüdis õnnistegija sõnadega: „Mu Jumal, mu Jumal, miks Sa mind oled maha jättnud!“

Ühe õõ ja päewa hädahüüded ei toond talle weel mingit abi ning Sundar tundis, et

kauem ta enam ei suuda wastu panna. Kolmandal õõl, kui ta jällegi hüüdis Jumala poole, kuuleb ta ülewal raginat. Keegi awas ta wangikoopa kaane. Ta kuulas kuidas lukk lahti keerati ja raud kaan wõeti ära; selle peale käskis hääl, et haaraks kõiest kinni, mis oli alla lastud. Ta hakkas sellest kinni jõuga, mis tal weel järel oli ja pea oli ta jälle wabas õhus... Siis pandi kaan jälle paigale ja lukustati. Kui Sundar ümber waatas, ei näind ainukest inimest — ja käes polnd ka enam wolu. —

Ta ei wõind muud kui tänada Jumalat. Tema imeliku pealtmise eest. Hommikul katkus ta liikuda luure waewaga linna poole ja kui oli alewis jõudu kogund, läks Sundar jällegi Kristust tunnistama. Kui inimesed nägid, et mees töötab edasi, oli ehmatuse suur. Kohe wiidi sõnum „laamale“, et saaks kuulda, kuidas asja seletada. See oli wihane ja ütles rahwale, et keegi on wõtmega ukse awand ja mehe wälja toond. Aga kui hakati wõtit otsima, siis leitiigi see ülipapi oma wõõ wahelt. Nüüd ei saand mees enam sõna luust. Ehmatuse ja hirm waldasid ta. Ta palus, et Sundar läheks nii kaugele kui wõiks, et wahest tema wägew Jumal ei too miskit õnnetust preeftri ja ta rahwa üle. Aastal 1914 läks Sundar Singh üle Nepali raja, teades küll, et seal ootawad teda piinad ja wõib olla ka surm. Sellest kõigest hoolimata liikus ta seal ühest kohast teise, kuulutades rõemusõnumit. Jloomi tules nõuti temalt, et ta peaks waikima, muidu läheb halwasti. Kord wõeti ta kelk kõnet kinni ja pandi mõrtfukate ning wargatega ühte. Kuid siingi rääkis ta oma Jslandast ja Tema südameid uuendawast wäest. Mitmed wõtsid sõnume wastu ja uskulid Kristusesse. Nõnda muutusid kurwad päewad õnnistusriikkaiks, nõnda et Sundar kirjutas oma U. Testamendi tühjale leheküljele: Kristuse ligiolemine on muutnud mu wangipõlwe õndsaks taewaks; mis ma pärast seda siis taewas teen?“ —

Kui saadi teada, et ta muutis wangide südamed, siis wiidi Sundar sealt wälja, turule peksetawaks. Ta kisti alasti ja käed jalad pakkus pidi isfuma paljas maas. Sõõmata pidi ta olema selle päewa ja järgmise õõ. Et ta wiletsust suurendada, wiskas keegi werikaana ta paljale ihule, kes hakkasid kohe tema elujõudu imema. Neist on Sundar Singhil armid weel tänapäew näha. Pilkaw rahwahulk ümbritses teda, kuid ta süda oli nõnda täis

rõemu, et pidi ikka tunnistama ja kuulutama. Hõmmikul elas ta veel. Ja kui ta piinajad nägid tema rahulikku nägu, täitis mingilugune ebauklik hirm nende südamed ja nad lasid mehe lahti. Sundar oli aga nii nõrk, et kauas elife mõistuse, kuna wiimaks läks tale mitme kaffe pärast korda, sealt äraroomada. Seal leidis ta aga mõned Islanda jüngrid, kes hoidlid salu ta poole; need wõtsid nüüd elife tema ende hoolde. —

Kord jälle Tiibetis rännates sai Sundar Singh tunda elawalt Önnistegija lõna tõtt: „Kes oma elu ära kaufab, see leiab seda.“ —

Ühel külmal päewal kui lund sadas, pidi ta üle kõrge mäe minema. Tema ise ja ta tiibetlane kaaslane olid nii külma wõimuses, et kahtlesid, kas jääwad ellu wõi ei. Kuskilt mäerindelt leidsid nad mehe, kes oli nähtawasti surnud. Sundar tahtis teda kanda kuhugile warjupaika. Tiibetlane aga arwas, et parem kassume peasta ende elu. Kuid Sundar sai elutu mehe suure waewaga selga ja hakkas teda edasi tassiima. Nõnda sai ta ise sooja, ta kanged liikmed andsid järele ning mees ta seljas sai tema ihult ka sooja. Natuke aja pärast kukkus tema Tiibeti kaaslane külmanult maha ja jäi surnult sinna, kuna mees, keda Sundar Singh kandis ja ta ifegi wõisid ühes Jumalat tänada Ta imelise abi eest. —

Ükskord magas Singh leopardiga ühes koopas ja teinekord oli prillimadu afund tema

teki peale magama. „Kifkjad elajad pole mulle teind kunagi kurja“, wõis Sundar tunnistada, „aga lagedaste olen laand tunda inglite teenistust.“ — Ta oli Kristuse ligiolemise pärast nii kindel, et kõigeraskemalgi tundidel ei kohkud ta.

Kord Tiibetis ei tohtind Sundar fulla kulla, inimesed olid nii kurjad. Ta läks kuhugile kaljukoopasse warju ofiima. Sealgi ei saand ta kaua afuda, felt ta nägi külarahwa tulewat kaigaste ja kiwidega. Sundar jättis hinge palwes Islanda hoolde. Mõne füllu kaugusel jäid mehed korraga seisma ja hakkafid tafa kõnelema. Siis aga tulid ligemale ja ütlesid:

„Kes on see teine mees sinuga, nii hiilgawais riidis, — ja mitmed teised kes on fu ümder?“ — Sundar wastas, et pole fiin kedagi teist! — Kuid mehed kartfid ja kinnitafid, et tõeste seal koopas oli muid nähtud. — Nüüd palusid nad Sundari ende poole tulema, kus ta neile rääkis Kristuseft nõnda, et mehed wäritefid ja uskulid ta lõna. Sundar sai aru, et Jumal oli saafnud oma ingli teda kaiffema ja teed awama nende inimeste juurde.

Sundar Singh on rännanud Indias Seilonist saadik ja on suurtele hulkadele kuulutanud Kristust. Tema ei puutu kunagi nende uskuli, kuid Kristust ta tunnistab kartmata, üteldes, et ainult selles nimes wõib leida peaftmist.

Oh üle! . . .

1. Samuel 16 : 11.

„Oh üle ons nüüd kõik fu pojad
Ju fiin? — nii külis Jfai käest
Kord Samuel — „weel pole leidnud
Ma teda kõige nende seast,
Kes armas oleks Jumalale —
Ja keda mina wõidma peaks
Nüüd jälle Sauli afemele,
Israeli rahwa kuningaks.“

Küll kõik need seifte kaunid poisid
Täis mehelikku tublidust;
Nad wägewad ja wahwad pojad
Täis noore ea tulidust — — —
Kuid kellegiff ei tunnistanud
Siin mulle Püha Waimu hääl:
„Waat' seda fiin, ma waliffenud,
See on, kes kõlbab Jumalal!“

Seal toodakse weel Taawet karjast,
Petlemma wäljal wiibib ta;
Ta karja hulgalt tättab kärmest
Seal kiirendatud sammuga:
Üks noormees armia, kauni näoga
Ja kena kõrge kaswuga,
Üks noormees, kes on terwe teoga
Tahnd Jumalale elada.

„See on see mees, kes mulle armas,
See on mu meele järele;
Nüüd Samuel, sa ole kärmas
Ja wõia teda minule!“
Nii Püha Waim seal selgelt häädis,
Samuel käsku täifis ka
Ja kuningaks fiis teda wõidis
Seal püha, kalli õliga. —

Oh üttele, ons siin kõik need mehed?
Nii küsisin kord mina ka,
Kui waimus waatafin neid mehi,
Kes rahwast kord pan'd liikuma;
Kes ilmas mõnda korda saanud
Need wägilased, ajalooft,
Need, keda rahwas kummardanud,
Neil pärga punund loorberift.

Nii mõnigi neift kasu palju
On toonud terwe ilmale,
Nii mõnele neift tänu wõlgu
Ka meie kõik siin oleme.
Kui nende eluft wälja wõtsin
Ma seda kõige paremat
Eeskujulikku mõnda leidfin,
Kuid ühtki — ilma patufa! —

Las waimus meie filmist mööda
Need wägilased sammuda,
Et nende hulgast leiaks seda,
Kel' pärga tuleks punuda.
Te', kunstnikud, nüüd astke ette;
Ja lauletajad, teie ka!
Te lauljad, wõtke kanded kätte
Ja pange ilma hõiskama!

Oh olge teretatud mulle
Siin oma kuldse kandlega!
Te' tõite mitme südamele
Ut waimustust küll lauluga;
Kuid üttele, ons teie helid
Üht ainust hinge terweks teind?
Ons teie sügawamad luuled
Üht ainust patust puhastand?

Kas surmawalu wähandanud
On ükski teie kunstidest?
Kas taewalikku elu toonud
On ükski teie kõigi seast?
Oh ei! Te' wastust wõlgu jäete,
Teil endil tarwis lunastuft!
Küll tegite ka, mis te' saite,
Kuid rohkem oli tarwis tõelt!

Nüüd astub teine rida ette,
Neil pliiassid ja paber käes,
Nad mõttetargad — filosoofid
Ja Plato nende kõigi ees;
Voltairi teraw naljapilge,
Mis andsite meil, üttele:
Kas ühe ainia waele hinge
Te õiget tarkust panite?

Küll mõni säre auwat walguft
Te pimedules andsite, —
Kas ise aga taewa selguft
Kord omas elus nägite?

Ei! Teie tarkus offa lõppes
Kui etteastus targem teift,
Ja teie kõige kõrgem teadus
Jäi see, et: „ükski ei tea meift!“

See õige tarkus annab walguft,
Mis soojendab ja elustab,
Ja nii kui päike oma selguft
Siin kõigil' wälja laotab.
Te tarkus nii kui lambi tuli
Ei ühte südant soenda ta,
Pea lõppemas on tema õli,
Ja kustund on ta korraga! —

Nüüd tulge teie ülesleidjad,
Kes ilmakera läbi käind,
Te' rahulised ilmawõitjad,
Kes palju eland, palju näind:
Kolumbus, märtyriks, Kroomis,
Kopernikus, kui hele täht —
Ja Humbold, kellel kaugel saares
On kanda mõni hädaoht!

Nüüd pead tõstes mööda astke
Te olete küll palju teind!
Au, mis teil antaks, wastu wõtke —
Self, waewa olete küll näind.
Te' inimestel walmistanud
Teed läbi terwe ilmamaa,
Looduswäge taltsufanud
Te' oma hiigla jõuga.

Nüüd kaarest kaareni te' lõna
Wõib wõlgu kiiruslega seal
Küll mööda rauatraati minna
Ja ütelda, mis tarwis seal, —
Kuid: paradiisi läwe ligi
Ei näita teie mulle teed,
Ei teie töö ja waewahigi
Mull anda ei wõi rahumaad! — —

Oh üttele, ons need kõik need mehed?
Kus on siis inimesepoeg?
See, kelle jalgele kõik langeb,
Kes pärima saab ükskord kõik.
See kuningas, kes teed on teinud
Siit ilmaft läbi taewaste,
See karjane, kes elu annud
Ja õndlaks teeb weel patuse?

Seal Juuda karjasmaadel kõnnib
Weel üks. — Ta lise kuffuge!
Ta kuub on lihtne, kallid kiwid
Ta külges küll ei särugi.
Ei nende uhke meeste nägu,
Kes mööda läkid, pole ta.
Ja fiiski kuninglikku sugu,
See karjane seal — kepiga.

Kuld krooni asemel tend ehil
 Üks teraw kibuwitfa kroon,
 Ja armastusega ta juhil
 Neid, kes ta riigi omad on;
 Kõik wägimeeste wahwus waob
 Seal tema waimu mõju all,
 Kõik kunft ja ilu ära kaob
 See eest, mis sündis Kolgatal.

Maailma tarkufft tühjaks teinud
 On tema risti saladus,
 Tarkade suu on kinni jäänud
 Ta lihtfa, lapse sõna ees.
 Maailma läbirändajale
 Ta näitab rahusaladamat
 Ja iga eklind südomele
 Ka õiget hinge kodumaad.

See on see mees, ja üle selle
 Siin ühtegi ei ole tõelt!
 Oh olgu iga südamele
 Ta kõige kallim ilma seest,
 Ta ette põrmu kummardame,
 Ja hüüame: „Kes on kui Sa?“
 Su alamaks me ükli jätme
 Et Sa meid oftnud weregale!

Geroki järele A. Karunga.

Soowid ja meeletuletused.

Olen igatsend käesolewal aastal mitmesse ühinguusse külastäitu teha, kuid olude sunnil ei ole see korda läinud. Sellepärast tahan mõned soowid meie kalli „Noorte Elu“ läbi teile armsad noored usklikud termitades jaata. Ma olen õnnelik selles teadmises, et meil on ühine eesmärk, kuhu poole püüame. See armastud linn ülewal Siioni mäel on meie eesmärk. Sinna poole igatseb usu film alati waadata. See enne nägemata kogumine üksford suurel Siioni koguduses (Jesaja 33, 20) saab meie usuelus kõige aulisem aeg olema. Seal teretawad ja istuwad ühte lauda sõbrad neljast maailma nurgast Abraami, Isaaki ja Jakobiga ning kõige pühadega wiimse aja päiwilt, kes Jeesuse Kristuse usku ja Tema kfsu sõna truuwiste on pidanud. Matt. 8, 11. Jlm. 22. 14.

Weel enam rõõmustab meid teadmine, et meie Pea, Kuningas Jeesus seal on. Ah kuidas igatseme Teda näha, kelle sisse nüüd ufume. Näha neid armsaid filmi kes igal ajal meie peale waatawad ka siis kui oleme Teda Peetruse wiisil kurwastanud: Luka 22, 61, 62. Kuulda Tema häält, kes risti peal surres meie eest palus. Näha Ta palgeid, kuhu sülitati, pead mida okas krooniga urmfeks wajutati ja keppidega löödi. Waadata naelte asemelid Ta kätes ja jalges, mida meie mitu kord waimus suudlema ja filmaweega lasta igatsesime. Näha seda kõige ilusamat inimeste laste seas Tema austuse sees, kes

on meie kõitide eest, armastusest aetult teotawat risti surma maitfend. See on meie eesmärk! Siin maa peal oleme wõerad, läbi reiffjad, kellel pole ühtegi pärandust siit loota. See kadum maailm ei jõua meile midagi anda. Kõik mis temal on, saab ühel filmapilgul tule roaks. Sellepärast põgeneme selle Soodoma patuseist rõõmudest; meid ootab parem igawene rõõm. See igawene armastus on meid oftnud ja leidnud kui äratadunuid lambaid, kui patu teel surma kuristikku äärelt alla jookfime, kuhu tuhanded on sisse langenud ja igaweste hukka läinud. Armsad noored, kas olete kõit oma armastust juba terwelt Temale annud, kes teid nõnda on armastanud? Jeesus, kes oma elu meie eest annud, on wäärt meie terwet elu omale saama. 2 Kor. 5, 15. Ta tahab su südant omale eluasemeks. Kuid Ta ei wõi mitte südamesse afuda kus weel patule ruumi antakse. Sest Ta on selleks oma elu ohwerdanud et meie pattusid meilt ära wõtta. Ebrea 9, 28. Kes nüüd weel pattu omas südames salaja hoiab eht fallib, see paneb Kristuse kannatust naeruks. Jeesus ei wõi ka seal südames elada kus Tema tahtmine ei sünni. Sest Tema on kuningas kelle sõna kõit ta rahwas peawad kuulma. Matt. 17, 5 ja 5 Mos. 18, 15, 19. Tema tunnistab ka ise, et need kes teda armastawad, kuulewad tema sõna Joh. ew. 14. 23. 24. Meie ei tohi mitte Jeesust kaasa kutsuda oma tahtmise teele. Sest Ta

pole mitte sulane, keda tema tahtmise vastu sundida võiks. Jeesus ei võdi ka elada seal südames kus midagi temast armsamaks peetakse: olgu maapealset vara, sõpru eht omakkeid, mis üial võiks olla Matt. 10. 37. Ta on Jumal keda üle kõige peab armastama, Ta ei anna oma au mitte teistele ega sallinuderaid Jumalaid oma kõrval. Kes Jeesust tahab täieste armastada ja omandada, see peab enese äraandmise ja enese ärasalgamise elu elama. Matt. 16. 24. Ma olen seda läbielamise tött ka omas elus proovida võinud. Mida rohkem ma Jeesusele kõik ära anda võisin, seda enam ma tema waimuliku rikkust sain omandada; mida enam ma oma tahtmist ära salgasin, seda suuremat rõõmu ja õnnistust sain maitsema Tema tahtmist täites. Urge kaitsege oma tahtmist! ärge hoidke oma vara ise. Ei see võdi teid õnnelikuks teha. Jeesus tarvitab mida temale puhtast südamest ohwerdaks. Olgu see teie aineline vara, eht noorus, terwis, jõud, mõistus ja armastus. Usaldage Tema, see on kõige kindlam hoiu koht. Kui sinul ka midagi muud ei ole wiia Tema kui üks rõhutud süda; ei Ta sedagi laida waid tahab seda terweks ja õnnelikuks teha. Ma sooviks armsad noored: et teie hinge poolt terwed ja waimus rõõmsad Jumala lapsed oleksite! Kuid tihti peame noorte kurba seisust nägema. Näeme haiglast ja wäsinud olekut, ei ole jõudu Issandale töötada, ei ole rõõmu selle aulise tulewiku üle mis Jumala lapsi ootab; ei ole ka üht igatsawat ootust oma Issanda tulemise järele, waid ennem lüfaks ta tulemise päewa ilka weel edasi See kõik on üks väga kardetaw haigus. Kui sina noor sõber seda haigust põed, siis ei võdi sa mitte julge lootusega rõõmsalt oma Issandale vastu minna. See on tundemärk et sa Jeesust mitte südamest ei armasta. Otsi põhjuseid oma juurest! Küll on kahju kui maailma asjad sind weel seowad; siis pead sa tõesti maailmaga ühes hulka saama. Ei aita et sa üks kord waba olid kui sa Jumala lapsesks said, ei peasta sind ka kõige kõlawam usu nimi; kui Jeesus sinu südames ei võdi elada, siis ei ole sull igawest elu mitte loota. Jumala sõna ütleb usklikule: pange kõik pattu maha mis kõwaste ümber seisab, ja jookskem wõidu-jooksu kannatades Ebrea 12. 1. Pattu ära

wõita ei ole keegi kerge meelega wõinud, waid kannatuse wõitlused tulewad ette, kuid paluge wõitluses taewast abi! Taas on bel-
 dud Jumala rahwale: lahutage endid hõelate seltsist, siis tahab Jumal teid vastu wõtta 2 Kor. 6, 17, 18. Lahutamine on mitmele raske samm kus palju takistusi ees on. Paljud annawad armu asjadele millest lahuma peaks, nagu Saul tegi. Ta tahtis ära kauta-
 tawa asjadega ohwerdes Jumalat teenida, (1 Sam 15, 18—23) aga see oli Jumala wastane tegu mis talle päraast õnnetust tõi. Nii tuleb siialgi noor usklik, ei mitte üksi jämedaist pattudest, waid ka salajamaist himu-
 dest, kõigest tühjest wale arwamistest, harjund-
 lombedest, ja ifegi sinu wanemaist õpetatud tühjast kombe Jumala teenistusest kus juures sa rahuga patu elu võifid elada, täieste lah-
 kuda. Sest Jumala ees maksab ainult uus loom, kõik endine tuleb lõpulikult ära heita mis patuga rikutud oli. — Galat 6, 15 ja 2 Kor. 5, 17. Wiimaks ütleb Jumala sõna: jääge Kristuse sisse! ei ole teist nime siin taewa all õnnistuseks antud; jääge Tema sõna sisse. Joh. 15, 4, 7. Wõideldge Tema wäes, käige ja kaswage Tema armus ja tund-
 mises, olge juurdunud Jumala sõna sees. (Koloss. 2, 6, 7). Puu mis hästi wilja kannab, see kaswatab oma juured sügawas-
 se maa pöue. Kõik muld tema ümber on ta juurtest sisse wõetud, kui torm teda peaks ümber lüftama, siis wõtab ta ka mulla ühes oma juurtega kaasa — laske oma usu juured ka nõnda sügawaste Jumala sõna sisse kas-
 wada, selle sügawuses peituwad allikad millest tastet ja jõudu wõib saada; et teie kõige hea tööle walmistud olete, ja wilja kannate kannates. Issand Jeesus aidaku kõiki Tema järelläijaid, et wõime seista palwes ja wal-
 wamises Tema were armu ja Püha Waimu wäes!

Pea jõuab kõige tähtsam tund! Peig-
 mees tuleb! Õnnis kes on walmis ehitud
 Ta vastu minema.

Joh. P.

Kristuse ja tema rahwa ühendus abielu pildi all.

Ev. 5: 22. 23.

M. Prikast'i kõne Üh. usk. konverentsil.

Piibli-raamat on üks imeline Jumala pildi album. Tal on palju pilti Jumalast, tal on palju pilti meie armsast Jeesusest, palju pilte Kristuse pruudist, Jumala sõpradest ja waenlastest. Ükski pole siin kogemata juhtunud ja ükski pilt pole ilma tähtsusetata. Täna on Jumal lubanud kahe lehe külje pealt ilusaid pilte waadata.

Lapsed armastavad pilti, sellepärast, et nad saavad sellest paremini aru. Jumala lapsed armastavad ka pilti ja Jumal teeb üht ja teist mõtet pildi läbi rohkem selgemaks. Esimene pilt seisib uues seaduses 133 leheküljel. Seal näidati neljasugust wiinapuud, neljasuguste okstega: 1) ilma wiljata oksad 2) oksad mis wilja kandsid 3) kus oksad enam wilja kandsid 4) kus nad palju wilja kandsid. Teine pilt seisib 208 leheküljel. Seal näeme meie kolm pilti. Esiteks üht hulka liikmeid, mis armamata. Teine pilt näitab meile kuidas need hulk liikmeid teenistuses seisawad, üksteist teenivad ja kolmas pilt — kui ilusasti nad Jumalast ehitatud on. Mul on ülesandeks rääkida Kristuse ja tema rahwa ühendusest abielu pildi all. 233 leheküljelt leiame seesuguse pildi. Seal on kaks inimest mees ja naine ja nende waral tahab Jumal näidata, misugune ühendus Tema ja Ta rahwa wahel on. Nüüd ma palun teid kallid kuuljad, paluge sellepärast Jumalat, et Jumal anniks mõnda õpetuse sõna rääkida, et see pilt õpetaks sind ja mind misugune ühendus Jeesusel sinuga ja minuga on.

Ma ei wõta mitte seks iga abielu paari, nagu neid tänapäew on, waid üht paari, kes puhtalt üksteist armastavad ja piibli õpetuse järele elawad.

Abielu paar, keda meie pildiks wõtame, ei olnud mitte sündimisest saadil üksteisega tuttawad — nad olid wõerad. Nõnda ei ole sina ka Kristusega mitte enne tuttaw olnud. Luba üks küsimine: kas sina oled Temaga juba tuttaw, kas tunned Teda, kui oma kallist Onnistegijat? Kas saad aru, mis tähendab mees ja naine?

Kui naine ja mees endid ühendawad, siis lautab naine oma nime ja pärib uue nime ja elab selle uue nime all nüüd edasi. Nõnda

on ka Kristuse kogudusega. Kes maal elawad on eht tähele pannud ruffi ussi. Sügisel, kui külm, siis poeb ta maa sisse ja kui päike paistma hakkab, siis on ta juba tuppeks muutunud. Ja sellest tupest tuleb liblikas wälja. Ta tegu mood on muutunud, ta on uueks saanud. See on abielu pilt. On sinul see uus nimi juba, oled sa seda läbi elanud. Jumala sõna nimetab seda pattude andeksandmiseks. Rõik wana on mõdda läinud. Ja kui see muutus hinges on sündinud, siis paneme tähele wahetorda, mis mehe ja naise wahel on.

Mees peab oma naise kõige kallimaks. Neiu, keda ta omale walib, on kõige armsam teiste hulgas. Nõnda waatab Kristus oma koguduse peale. Kallimat ei ole Jumalal, kui tema rahwas. Ja tea, et sina oled talle wäga kallis. Apostel Peetrus nimetas neid: „ilusad inimesed“. Prohwet ütleb, et meie oleme Jumata ilma tera. Ta nimetab meid ka kaela ehteks, kuld rinna ilu, kalliks krooniks, mis käes kantakse. Kristuse kogudus on Jumalal wäga kallis.

Mees armastab oma naist alati ja nõnda armastab Kristus oma kogudust. Armastus ei ole ühe päewa pikkune. Nastab ei wähenenda seda. Mees armastab naist siis, kui ta noorik, kui ta lapse ema, kui ta juba hallid juuksed kannab. Kui palju rumalust ei pea Jumal kannatama meie esimeste usu elu aastates, mil' meie mõnikord temast ette jooffeme eht maha jäeme. Ja kui tema meid mitte ei armastaks, misugune seisukoht oleks meil siis. Mis sünniks siis, kui Jeesus oma filmad meie pealt ära pööraks? Oh! ta armastab meid alati. Ta armastab meid, kui meie Tema käskusi peame, Ta armastab meid, kui wanad oleme. Ta on ütelnud: „suures wanaduses peawad nad haljad olema.“ Imeline tundmine on see: Ta armastab.

Mees armastab oma naist südametuliusega. Armastus ei ole mitte filmakirjaline, waid täis mehe armastus — ta on oma naise päralt. Mis oleks Kristus weel rohkem teha wõinud, kui ta teinud on? Pöörake oma pilk Kolgatale ja waadake selle mehe peale, küsige ise oma käest kas wõib

suuremat armastust olla. Ma lugesin, et kuskil koolis mahetunni ajal olid lapsed läinud jää peale liugu lastma. Jää oli nõrk ja laps kukkus wette. Isa juhtus sealt mööda minema ja näeb oma poega uppumas. Ta langeb ka wette, wõtab oma lapsest kinni ja tõstab teda kõrgesse kinni teised appi tulid. Aga isa külmetas ise fellel ajal. Waadake, Isa on meid armastanud. Meie olime tema risti lõõjad. Ta andis aga oma elu.

Mees armastab oma naist südame tuldusega. Mees on õnnelik oma naise üle. Ükski mure, ükski waew ega häda ei wõi tema meelt rõhuda — tema abikaasa teeb teda õnnelikuks. Maailmas waadatakse selle peale, mis ilus ja aus, aga Kristus ei waata mitte niiviisi oma rahwa peale. Meie kallid õnnistegija on halba ärawalitsend ja tahab sellest omale ilusa elumaja ehitada. Wõib olla mõned on halvasti perekonnast. Teie peale ei waadata heameelega, aga pidage meeles — teie kallid Jeesus on õnnelik teie üle. Kus kohal? .. Siis kui ametis oled ehk kus sina aga elad, kui sina Kristuse juures oled, siis on Tema õnnelik sinu üle.

Mees ei walmista oma naisele iialgi walu. Ta kaalub oma sõnad, kaalub teud, kaalub terve teguviisi järele, et mitte naisele walu teha. Jumala rahwas, teie olete ehk wahest selle mõtte peale tulnud: mu Jeesand ei armasta mind, Ta teeb mulle walu. Aga see ei ole mitte nõnda. Minu südames on niisugune tundmine, et kui mõni lord Jumala käsi meie külge walusalt puutub, siis on Tema üks eesmärk sellega. Oled ehk ilma kohata, ei tea, mis lastele lauale panna, siis mõtlede nagu Jeesand sinule walu teeks, aga Ta ei tee seda mitte. Ta tahab, et sina Tema juurde pead minema. Ma ütlen Teile ühe saladuse. Kristus tahab, et iialgi keegi ei tohiks ütelda: selles asjas ei usu ma mitte. Apostel kirjutab Rooma rahwale: kõik tuleb neile heaks, kes Jumalat armastawad. Mees ei tee naisele walu ja Kristus ka ei tee iial oma kogudusele walu.

Mees on oma naise trööstija. Meiu tarwitab meest, kes temale rasketel päewadel wõiks ema asemel olla. Meiu tarwitab meest, kelle juurde ta wõib minna, kui süda werd tilgub. Üks dige mees on oma naisele trööstijaks. Aga kes wõib sind paremini trööstida, kui sinu kallid Jeesus? Kui mitu lorda oleme meie maitsemenud kuidas Tema

meid on trööstinud. Spetaja Funke lord kõneles, kuidas üks konduktor aitas õrnalt üht naisterahwast wagunist wälja astuda. Ta küsis, et kes oli see naisterahwas, keda ta nii osawõtklikult wälja aitas. Konduktor wastas, et ta ei tundnud mitte. Ta olla seda sellepärast teinud, et see inimene on ingel. Kui ta hommikul oma teenistusesse tuli, jäi ta tütar surema. Oli kurb, aga keegi ei pannud seda tähele. Siis tuli see naine ja küsis „miks pärast olete teie nii kurb?“ Konduktor oli wastand ja rääkind oma häda. Naisterahwas ei ütelnud midagi, aga filmist jooksid pisarad ja see trööstis konduktori, sest oli keegi, kes tema walust tundis osa. Oh, wennad ja õed! meil on üks ülempreester, kes wõib meid trööstida. Meil on üks Jeesand, kes osa wõtab meist. Oh kallid wennad ja õed, Ta on üks Trööstija ja trööstib tänagi mõnda siin. Ürgem olgem masina sarnatsed, ärge minge inimesest masina kombel mööda! Mõtelge, nad on ka inimesed. Kui sinul muud ei ole pakkuda, siis tunne walu teisega kaasa, lase oma pisarad woolata. Dige mees on oma naisele trööstija ja meie kallid Lunastaja on üks hea Trööstija kogudusele.

Weel — mees on oma naisele a b i m e e s. Otsi kui üks nõrk puu, mis on istunud, tarwitab tuge, nõnda tarwitab seda ne'u. Ta tarwitab tuge, kes teda wõiks tormide eest hoida. Wõib olla, see naisterahwas oleks muidu langenud, aga abikaasa sai temale toeks ja ta wõis edasi kaswada. Nõnda on meie kallid Jeesus oma kogudusele abimees. Oh kui palju abi ei ole mitte üks ja teine Tema käest saanud. Kui mitu lorda meie ei ole abi saanud. Lord seisid ühe kraawi ees ja ei teadnud, kuidas seest üle saada. Seal kandis aga üks abiandja käsi sind üle. Mul seisab meeles ikka ühe õe palwe, mis iseäralik oli. Ta oli lord nõõpnõdela ära kautand. Ta otsis aga ei leidnud. Siis ta palus Jumalat ja leidis seda koha üles. Ürge minge mitte üksi suurte asjadega Jumala juure, waid ka wäikste asjadega. Ta on ka wäikste asjades abimees. Palju rõõmsam meel on Jeesusel, kui meie wäikse asjaga Tema juurde läheme. Suured asjad wiitwad meid ise Tema juurde.

Mees hoolitseb oma naise eest. Seda ei tee mitte üksi rikas mees, seda teeb ka kehwa mees. Ta paneb oma töö selle peale, et oma abikaasat ja lapsi toita. Oh, kui

imeline on see mõte! Meie kallid Lunastaja hoolitseb meie eest. Sel' kogudusel ei ole ükski liige, kes mõiks ütelda — mu eest ei hoolitse mitte Jumal. Seal Oleviste kiriku torni otšas istub üks kärbes, meie ei näe teda. Kui meie vaatame seda suurt maailma, seda suurt tähtede kogu, siis meie kaome seal sees nii ära, et oleme kui üks pisike lume libeke. Jumal hoolitseb iga pisema liikme eest. Ta hoolitseb väikse lapse eest, wana inimese eest. Misugune imeline seisuford on täna meie filmade ette seatud. Nii armastab Kristus oma kogudust.

Ja mis jääb meil veel? Aga naine kartku oma meest. Teiseti ütelda, aga Kristuse kogudus kartku oma Õnnistegijat.

Mitte Tema eest ärapäogeneda ja mitte midagi Tema tahtmise vastu teha. Nõnda kartke siis Teda. Hoidke oma teguwiisi üks teisega läbitäies nõndawiisi, et teie Teda kardate.

Urge kurwastage kedagi. Võib olla, full on niisugune wend eht õde, teda sina ei armasta, kes wanem on, kui sina oled. Noor, oh ära kurwasta teda mitte. Võib olla, sina tahad ühe nooremaga rääkida, aga wana tahab ka sinuga rääkida. Oh täida Kristuse käsku ja kardate oma Õnnistegijat. Siis Ta saab rikkalikult oma õnnistuse meie üle wälja walama, nõnda et meie rikkaks saame. Amen.

Pildid Soome C. E.-lastist.

Jywasküla C. E.-lased Puuppola sõidul. Muist tulwad wesitse, teised sõitsid maitse neile wastu, laulude ja mängude helinal.

Surulased lähewad Naantali kloostriisse, hull pidulisi kaasas. Rahe laewaga sõideti sadamasse, mis oli suurepäraline. Koosoletud peeti Rupa-
rimäel.

Tambere C. E.-lased lõbusas suwemajas, Kantaperkiös.

Allpool: Pori C. E.-lased „wõidukäigul„ Roosneemel, kus priitsumaja saalis tunnistasid hullkadele laulude ja mängudega Jumala peast wast wäest.

Teeri Isfandad.

Wäärtufeta on see jumalateenistus, mis inimeste filmis midagi tahab olla.

Ura tõsta oma andi kõrgele, waid pane ta waitfelt altarile ja teeni Isfandad alanduses. Sest ei ole midagi, kui keegi Sind ei näe, kui Sa aga Tema oma oled. Sinust ei saa iialgi mööda waadatud, sest Tema filmad saadawad Sind. Ole rõõmus warjule jäädes.

Seisa Jumala ees Sinule määratud madalal kohal ja las Sinu elu seal Tema meelepärast olla; teeni Teda püha hoolega; sest „armastaja tuli oma rohuaeada“ tema lõhna ja wilja otfsima. Ura otfi maa peal aupaita ehk inimeste lugupidamist; sest Sinu wendlus on taewas. Ole alandlik tunnistuses ja elus.

Rõrgused saawad alati tormidest tabatud, aga orus on waitus.

Südamel elule on parem, kui Sinust mööda waadatakse, kui et Sind kiidetakse. Saul oli enam Jumala meelepäralisem, kui ta wanrite wahela enmast ära peitis, kui siis, kui ta Umaleki wõitmast uhtelt tagasi tuli.

Oled Sa armu saanud, siis tõmma kate üle näu.

Ura iial pütia Jumala selja taga suurt mängida, sest Sa ei ole wäärt Tema oma olla. Käi ettewaatlikult läbi ilma, kui ilmast lahti ostetud, lahti inimestest, Tema oma.

Las teised sõnaga wõita. Sina pead w ä e g a wõitma.

Las teised elada, et neid nähakse elawat, Sina pead s u r r e s e l a m a .

Ole rahul warjatud usu teed käies, ilma tellegi kinnitufeta peale Tema naeratusel ja ligiolemisele. Armasta ka siis, kui Sind unustatakse, Sa oled ju Tema oma.

„Kriigs-Ropet.“

Wäike tõendus suure tõele.

Wõtame loodusest lille, lehe, looma, usli ehk putuka ja paneme selle suurendusklaasi (mikroskoobi) alla, siis näeme, et mida enam seda suurendame, seda rohkem leiame sellest suurft Looja tarkust ja looduse täielikkust. Meile awanewad igas lehes, kõrres, pisemas loomas ja putukas peened sooned, milledel igal ühel oma ülesanne on. Kärbie jala sees on peened õhutorud, millede abil tema ennast iga samuga kõige libedama klaasi külge ilma waewata kinni imeb. Kõige pisemal putukal on peenike luukere, mida inimene kõige täielikuma suurenduste abil waewalt wõib näha. Õhk ja weli on täis lõpmata piiselukaid, kellel igal ühel looduses suured ja tähtsad ülesanded on. Mida ligemale meie looduse peenustele suudame jõuda, seda rohkem leiame sealt lõpematat saladust. Kui meie aga inimeste käte tööd läbi suurendusklaasi waatame, siis näeme, et kõige peenemalt wälja töötatud asjad alles nii puudulikud on. Kõige puhtamalt wälja hõweldatud ja poleeritud klaas, kalliskiwil ja puul on suurendusklaaside läbi waadates täis

lõgawaid kriimustusi ja mitte täielikkust. Kõige targem kunstnik ei suuda pisematki asja walmistada, mida oma peenluse poolest ämbliku, tema wõrgu ehk ühe ainsa kõige wähemat putukaga wõiks wõrrelda. Nii räägib iga töö meistri suurusest. Loodus Looja tarkusest ja inimeste käte töö inimeste puudustest.

Wõtame kõige targema mehe kuulsad ja kiidetud kirjatööd ja hakkame neid peenusteni uurima, peatame lõgawalt järele mõteldes iga üksiku mõtte, lause ja sõna juures, wõrdleme raamatu algust kelkkohaga, kelkkoha lõpuga, lõppu algusega ja ümberpöördukt. Püüame peenelt tungida iga üksiku mõtte sisse, tema siduwust ja lõgawust iga külgselt läbi kaaludes, siis leiame, et meie warsti kõige kuulsama ja targema inimese tööd lugemata puuduseid leiame. Meie näeme, kus tarkus lõppeb, poolik on ja palju, palju soowida jätab. Mida lõgawamale meie aga piiblliliku tõdedesse tungime, pütides iga mõtte, lause ja sõna tähendusi kätte saada, seda enam awanewad meile ikka suuremad

saladused. Meie näeme, kuidas raamatud, millede kirjutajad aasta sadanded üks teisest eemal on elanud, üksteisega ime peenelt kokku kõlawad, meile otsekohe- ses, pilllikus ja prohweelikus mõistes Jumala luuri töid-jutus- tawad. Aasta tuhandete eest on nad meile seda ette õe- l- nud, mida meie iga päew läbi elame, kui ka seda, mis alles kaugel tulewi- kus ees seisab.

Ei ole ainu- keelki inimest maailmas, kes oleks wõi- nud midagi selle larnast luua, olgu oma mõtete peenluse, täide mineku ehk püsiwuse

poolest. Aasta tuhanded on piibli peale formi jookstud, kuid ta on häwitamata kindluse- na seisma jäänud ja räägib selgel keelel oma

meistri suurett tarkuseft. Piibelt inimeste kirjutatud raamatutega wõr- reldes, saame lama pildi, mis looduseft, inimeste käte- tööga wõrrel- des

See tõen- dab meile sel- gel keelel, et Jumala Püha Waim on läbi aastatuhandete piibli kirjuta- miist, kui ka alles hoidmisi

juhtinud ja et piibel inimeste käte töö et ole.

Tulewik.

S. B. D.

Nelle päralt noored, selle päralt tulewik, on juba ammu õigusega wõeldud. Seda on poliitilised parteid ära tunnud, kes endale lapst just selleks püüawad koguda, et neid kaswatada oma eratonna järeltulijateks, sest kõige kergemalt omandab noor ja weel enam laps ennast ümbritsewa ringkonna mõtteriisi ja ei loobu sellest nii kergesti, sest kõige süga- wamad muljed on lapsepõlwe muljed, mida aegade mere laente mõllud sagedasti ei suuda ära pühkida.

Praegust ajawoolu waadeldes, liigub iga uskliku hinges tõsine soow, et tulewik olewi- kust parem saaks olema, kuna meie aga sage- dasti nõutalt waatame, kuidas kõik hiigla ki- rusega alla poole kihutab, ilm ikka pimedamaks muutub, Jumala salgamine kohutawalt tõu- seb, kõlbline elu jälkuseni kokku wariseb, moodne wool kirjanduses ja kunstis ikka enam sapa- semaks muutub. Ei ainustki lootuse kiirt parema, walgema, puhtama tulewiku peale, sest teadus, kunst, kultuur, haridus ja selts- kond ei suuda tulewiku parandamiseks midagi

teha, sest et neil sellekohased abinõud puudu- wad. Kui ei wõi seda teised teha, siis peame seda meie tegema, sest muudu saame meie langejate pattude osaliseks ja meie käest nõuab Jumal nende hulkaminejate werd, kelle peastamiseks meie ei ole kõik teinud, mis meie õlektime wõinud. (Eseekeli 3:18).

Mida wõime meie teha ja kuidas wõiksime midagi korda saata, mis puhtamad jäljed sügawalt, kustumatalt wajutaks lauge, eel- seiswa, alles uduloori ja paksu pilwede taha peidetud tulewikku?

Enne, kui uusi teid õfima hakkame, püüame need abinõud ära kasutada, milledega nii mitmed teised tagajärjerikkalt on töötanud.

Ma ei tahaks mitte nende abinõudeft üleüldiselt rääkida, waid minu eesmärk on nimelt ühe juures peatada, ja see on, leida wõimalust neid wäikeid koguda, kes kord Jeesuse ümber olid ja kellede peale Ta oma õnnistawad käed pani. Jeesus ei arwanud seda otstarbeta aja raiskamiseks, neid wäikeft wastu wõtta, nagu seda jüngrid pidasid ja

ka paljud meie aja inimesed, kes töötä lo-
kavate wilja wäljade wahel liiguwad, kaeba-
des, et neil tööd ei ole, kuid endid ometi kõi-
gist tööarudest püüawad tagasihoida.

Mitmesuguste nimede all on kogutud seda
särawat, ilmsüütalt hülgawat sinifilmade tähe-
merd. Ühed on nimetanud seda tööd püha-
päewakoolideks, teised — laste jumalatee-
nistuseks, mõned — laste legioonideks, laps-
soldatiteks ehk lihtsalt laste koosolekuteks,
kuid neil on olnud ühine eesmärk, neid noori
pattudest weel alles rikkumata südameid, oma
ilusamas puhtuses Jeesusele wõita, enne, kui
nad omad hälli eest kaasa kantud kallimad
warandused ilma turudele oleks jõudnud mõtte-
talt, otstarbetalt, õnnepakkujate pettustele tüh-
juste eest ära pillata, mida nad enam ial ei
wõi tagasi saada, kuigi nad seda pärast libe-
damate pisaratega püüaksid. Need, kes noo-
relt aga Jeesuse omaks on saanud, ei saa
mitte ainult hoitud awatlewate kuristiklude
eest, waid need jõuawad oma elus sügawale
tungida, palju juba noorelt oma Jumalaga
läbi elada ja oma paremas nooruses Isfanda
tööpõllule täie, wärstejõulisenä töösse astuda.

Püüame ka meie oma linnade ja külade
tänapäält koguda lapsi, keda meie wäga mit-
mesuguseid leiame: ühed puhtama wälimusega,
juba warakult wiisatamalt kaswatud; teised
jälle jooksewad ükskõiklaselt ringi, püüdes
lennust sõnu ja tegusi, mida nad hoolega
järele teewad, ilma, et teaksid, mis see tähen-
dab, mida nad räägiwad ehk teewad; muist
aga jooksewad hoopis närudes, kasimatalt
ringi, kelledest mõned ifegi kodus kui ülearu-
selt tõugatud jaawad; mõib olla, on nad isa
kaitse ja ema armastuse abitumas eas juba
kautanud. Kõik see mitmesugune kirju kari
kannab eneses suremata hinge, kelle ümber
saatan hiilib, lapselikke arusaamatusi ja ruma-
lusi kasutades. Wiige neid Jeesuse juurde.
Asetage selleks pühapäewakoolid. Näidake
nende wastu armastust üles ja kutsuge neid
oma laste koosolekutele ja kui nad Teie kutsu
on unustanud, siis otjige nad üles ja tooge
endaga. Asetage nad pinkidele istuma, laulge
nendega, rääkige neile Jeesusest ja paluge
nendega südamest Jumalat.

Urge pidage näruses riietes ialgi halwe-
maks, kui neid, kes puhtamad on, sest neis
on igas ühes üks suremata hing, mis kellegil
ei puudu, ega kellegil ole kahte.

Pühapäewakooli juhatagu mitmed, kus
üks üleüldine kooli juht on, kuna teistel igal

ühel oma klass on, millesse 4—8 last kuul-
wad ja kes igal pühapäewal tema juures
juhatusi saawad, kuid nädala sees tema eesti-
palwetest saadetud saamad. Klassidesse jaga-
tagu lapsed wanuse järele, et wõimalik oleks
neile igaihe arusaamise kohaselt rääkida.

Laste koosolekul oleks kõige soowitavam
järgmine järjekord, mis ka enam-wähem üle-
üldiselt on tarwitusele wõetud: 1) Üleüldine
laul. 2) Alguspalwe. 3) Tagasiwaade möd-
daläinud pühapäewa kirjakoha peale ja selle
sõnume kõne alla tulewaga. 4) Rääkimine
klassides. 5) Üleüldine laul. 6) Kõikwõte
üleüldise juhataja poolt, pilt ja tahwli joo-
nistus. 7) Lõpu palwe ja 8) Lõpu laul.

Üleüldistes lauludes wõimaldagu kõigil
kaasa laulda, milleks nii palju raamatuid
muretssetagu, et kõik ulataksid laulu sõnu näha.
Laulud olgu elawad, sest pika toonilised lapsed
palju ei huwita. Meil on eestikeeles ilmu-
nud „Lastelaulud“, mis wäga soowitawad
oleksid, ehk kui neid ei ole, siis mõnda „Talle
kiituse“, „Siioni laulja“, „Teekäija kandle
healte“, „Ewangeeliumi“ ehk „Waimulikust
lauljast“. Laulu ajaks tõusku lapsed püsti,
mida juhataja ühes laulumunbriga delgu.

Palwed olgu lühikesed, südamelikud ja
laste kohased, nii et kõik lapsed seda suudat-
sid kaasa elada.

Rääkimine klassides, kui ka üleüldise ei
tohi kõne laadiline olla, waid olgu isiklike
jutuwajamise tauline, lõbus, wähenäerataw,
kus juures lastele sagedasti küsimusi ette
panna. Püüa kõikide tähelepanu wõita ja
waata wahetamisi kõigile julgesti ilma, ife-
aranis aga neile, kes ringi waadata püüa-
wad ja pane ka neile rohkem küsimusi ette.
Ära püüa nii sügawaid asju rääkida, mille-
dest lapsed aru ei suuda saada, waid räägi
nende mõistuse kohaselt ja püüa neile alati
oma rääkimises, kui ka palwetes selgeks teha
ja südame peale panna, et nad omad süda-
med terwelt Jeesusele äraannaksid ja et iga
inimese juures, olgu ta wana ehk laps, peab
üks südame uuendus sündima ja ilma selleta
ei saa ükski taewa. Räägi südamlikus armas-
tuses ja ära lasse ennast millegist äritada.
Ära räägi nii waljusti, et sa sellega teifi
klassid segaksid. Räägi nii, et sa koosoleku
lõpul wõiksid Jumala ees rahulikult öelda:
„ma olen teinud, mis ma olen wõinud“.
Klassis rääkimise eel märgitagu laste nimed
sellekohase kausikku üles ja küsitagu lastelt
eelmisel pühäl ülesantud „kuldseid salme“.

milleks walitagu üks võimalikult lühitene piibli salm, mis kirjakoha peamõtet lühidalt seletaks, kuid ka lastel eluks ajaks meeles pidada tähtis ja kasulik oleks. Kuldnne salm olgu niisama kui kirakoht üle terve kooli ühine.

Üleüldises kokkuvõttes püüdku koolijuht lastele terwest räägitud kirjakohast küsimusi ette panna, ja kui on sellekohased seinapildid, siis näidatu lastele seda, mis kirjakoha mõtet seletab, kui ka meelespidamiseks kaasaaitab. Veel on väga soovitatav musta tahvli peale joonistusi tehes kirjakohi seletada, mis lastele väga suurt huwitust pakub, nende tähelepanu tõmbab ja meelespidamiseks palju kaasa aitab.

Kirjakohad walitagu enne wälja ja kooli juht ühes klassijuhatajatega pidagu selle üle enne piiblitundi, kus seda palwes läbi uuritagu. Kui võimalik, kutsutagu piiblitundi abiks koguduse jutlustaja, ehk mõni teine wend, kelle waimuelu ja piibli tundmist Teie usaldate. Piiblitunnid on tarwilikud selleks, et mitte üks ühte wiisi ja teine teisiti kirjakohi ei seletaks ja selle läbi üksteise tööd maha ei kisaks ja selle mõju ei häwitaks. Peastearmee, kellel ühinda Soomes 16.500 pühapäwakoolilast ja 2800 lapsesoldatit on, annab kirjakohade üle iga weerand aasta jaoks raamatukese wälja, kus iga kirjakohi kolmes ulatuses seletakse: 1) Wanema lastele, 2) Piibli klassile ja 3) Wäikese lastele. Ka meil Eestis ilmnes enne sellekohane osa „Teekäija’s“, kuid praegu puudub see meie eestikeeles ja sellepärast peab iga pühapäwakool seda omal jõul püüdma teha.

Pühapäwakooli ja klassi juhatajate, kui ka koguduse wabel peab täieline üksmeel walitsema, sest ainult seal, kus kogudus ühel meelel palus, langes Püha Waim, wärisesid

wangitoja müürid, awanesid raud wärawad ja wabanesisid wangid. Ka üksmeelne palwe ja töö wõib ainult maailma ja patu wangikodade müüre wapustada ja wange wabastada.

Iga pühapäwakooli ja klassi juhataja peab olema uuesti sündinud Jumala inimene, kes iga päew piibelt uurib ja oma hoolealuste pärast südamest Jumalat palub ja ialgi kuhugile ei lähe, kus ta mitte ei soowiks oma pühapäwakoolilastest nähtud saada ja ka midagi neist eemal olles ei tee, mis nende wäikestele wastutõukamiseks wõiks olla.

Töötades nende wäikeste kasuks juurdute sügawamalt oma Jumalasse, iseäranis, kui Teie mitu korda oma ülesannete ees seisest endit liig wäiksed ja jõuetumad tunnete olewat ja abitult, lapselikult Taewa Isa ette lähete, sagedasti mitu korda palute, mõni kord nähes, kui ei oleks Teie töö õnnestanud ja paistab, kui muutusid Teie õpilased kõige paremaist ja puhtamaist soowidest ja õpetusest hoolimata ikka külmemaks; minge ikka wäsimatalt palwesse ja kui Teie ju olete palunud, paluge weel ja õnnistused saawad Teie hingest läbi hoowama ja Teid tugewaks tegema. Urge kohuge, kui Teie nii pea oma tööst wilja ei näe. Tuletage meelde külwajat kelle tööst wilud sügisesed tuuled, külm talw, kalgid jääpangad ja kewadene woolas wesi üle woolab, kuid omal ajal hakkab seeme ometi idanema ja wiimakski walmineb wili. Ka Jumala sõna ei saa ilma wiljata tagasi pöörama, ja kuigi Teie muid tagajärgi ei suuda saada, kui et Teie nende peastmiskes kõik olete teinud, mis Teie olete wõinud, siis ei ole Teie nende hukatuses süüdi. (Eef. 3:19).

Seepärast meie noored C. E-lased, töõkse neid wäikseid peastma, enne, kui maailm neilt nende kallimad warandused rööwida jõuab!

Sakamaa usklikude ringkondade pühapäwakoolid.

	P. koolili.	Õpetajaid.	P. kooli lapsi.
Methodistid	474.	2025.	29896.
Ewangeliumi Ühisus	333.	1798.	28875.
Baptistid	598.	2816.	28153.
Ewangeliumi priikogudus	450.	1000.	25000.
Lõunafaklammaa konf.	285.	990.	15891.
Dav. Ndd. Konf.	189.	1035.	14005.
Darbystid	101.	214.	4700.
Peastearmee	77.	378.	3600.
Wennastekogudus	10.	60.	1000.
Presbyteriaanid	1.	24.	510.
Mennoniidid	—	—	—
Summa	2518.	10340.	151630.

Muljed Ühendus Usklikude konverentsist.

Juba on konverents möödas, kuid siiski hõljuvad neist aegest sügavamad mälestused hinges. Teist korda võisin osa võtta Ü. Ü. Nelipühi aastakonverentsist. Tahaksin sest nüüd ülevaadet muljetena teha.

Juba kauemat aega enne algasid valmistused ja mida lähemale jõudis Nelipühi, seda hoosamalt töötati ja korraldati ta vastuvõtmiseks. Kõige kangem ja tugavam oli muudugi eespalujate töö. Minewaastase konverentsi südamelik lõpp, kus kõik tundsid Issanda ligiolemise õnnistust, mõlkus veel kõitide meeles. Siis pani w. Marley kõigile südamele — paluda alalõpmata tulevase konverentsi pärast. Tõusid käed hulladena üles seda töötades.

Süüdatuna uue tugewama waimustusega, armastusega, usu ja lootusega hajunes see hulk, kandes oma palwekätel lapsukest konverentsi, kasvatastes nõnda teda lootuse säras ja armastuses. Sirguski. Kõistsid ta lähenedad sammud üle viimaste nädalate ja päewade. Ometi veel ei näinud me teda.

Organiseerimine. Rutsuti ellu konverentsi korraldajav toimkond noorte seas, kes omale ülesandeks võttis — kõigis abiks olla, kõiki valmistades ja korraldades, et sisesõitnud wõõrastel oleks mõnus ja keegi uluta ega sõõgita ei jääks. Wend Laar nõutas jälle kirikute saamiseks luba, kus me C. E. noored endi aastapäeva suuremaid koosolekuid võiksime ärapidada. Saimegi Jaani ja Olewiste kirikud.

Konverentsi laupäew. Waremalt juba oli teada, et meie konverentsile saavad ka wõõrad wäljamaa mennad sõitma. Neljapäew juba pidas Saksamaalt sija jõudnud õp. Kröcker kõnet Allika palvemajas ja niisama ka laupäewal. Põuna ajal jõuab laew tuntud Soome wendade E. ja W. Jokinen'idega kohale. Sadamas on neid juur hull noori wastuvõtmas. Ohtasel koosolekul kõnelejad nad lühidalt, soojalt terwitades koosviibijaid. Sundus omane waimustus ja jõud asjas.

Wõõraid jõuab iga rongiga kohale. Wafalides käib neid wastuvõtmas ja kohtadele juhatamas noorte salgad, kelle tunnismärkidena on warukal walgelint punase C. E. Teel sobib sõbralik jutujamine saatjate ja külaliste wahel. C. E. noored paigutatakse

Sinise ristide ruumidesse kokku, mis wõimaldaks ligemat läbikäimist ja tutwunemist. Põrandale laotud õlgile asetatakse nad õõ puhkusele.

Koidab. Nelipühi hommik. Heledana särab päike. Igauhe südames koidab wist samasuguselt särav lootus kenade päewade õnnistustele peale. Jehoowa, Su õnnistused on meie elujõud! Ühine lootus kõigil, kes konverentsiks sija sõitnud pühi pidama, jättes kõik mured ja aseldused, — luua uusi tugewamaid sidemeid Jumala kui ta üksteise wahel.

Õitsewad puud — kastanid ja sirelid. Õhus on kewad wärskus ja aroom, mis ühendab pühade tundmusi. Raunim aeg konverentsiks.

Õfimesed kõned. Weerennis kõnelewad õp. Kokamägi ja Kröcker Allika palvemajas Soome mennad. Rahwast on ruum täis. Tutwustamised ja tutwunemised. Kerge jutukõmin ja sumin. Oõtetakse eeskawasid. Meeleolu, kui kewad õitse ajal istusid kusagil lillelifel aasal õitsewa pajupõõsa all ja kuuled kuidas mesilaste sumin hommitu wärskuses imeliselena kajab.

Kõnede lähtekoht — usklikude ühendamise mõte, ühistöö Issanda wiinamäel. Kröcker toob ilusa pildi usklikude juudalaste rändamisest läbi raskuste Jerusalemma. Püha linna ees, kui juba kumawad jumalakoja tupled, ühinewad kõik karawaanid.

Põuna ajal lastekoosolek kõigile Tallinna pühapäewa-kooli lastele, kelledele mennad kõnelewad ja kes ise oma armast Seesust tunnustawad.

Jaani kirik on rahwast täis. Ikka uusi ja uusi woolab sisse. C. E. aastapäeva. Hurvitatud rahwas kogub juba ammu enne algust kokku, et paremaid kohte omandada.

Allguslauluna kajab wõimsalt pasunakoori saatel: Ma kummardan sind armuwägi, jne. Laul on kaasakiskuw, jõuline ja manab pisarad filmist. Laudatse mitte üksi suust waid ka südamest.

Sämara kiriku müstilisi wõlwaluseid mööda tungiwad wägewad laululained tõsiselt, kord nagu kaebades, ehk appihüüma ristil rippuwa mehe suust, keda näen teda tumedaj

altari pildil, mille ees põlevad kaks küünalt. Wõdi on see walus ägamine naese südamest, kes murtuna on wajunud ristil juurele. Rahjatses ta surijat — wõdi tunneb ta patu rasket rõhumist?

Siis rahulewad helid, lainetes tundub mõõna ja sügawa lohutusfega, rahu ning rõõmusõnumina kajab nüüd wiis. Lõpuks — kui tõuseks jällegi paathos, kuid seekord hõiskamine Jumala poole, igatsuste wägew tõus sellelt, kes on mõind kummardada armuallikal.

Rattewad helid, wai-
tib laul, kuid kaua weel
wärisefid laened häma-
ra gooti wõlwide all,
ikka nagu kaugemale
kadudes — suitudes.

Rõned (õp. Hansen, Kokamägi, Marley, E. W. Jokinen'id) on sütitawad iseäranis wiimaste poolt, kelledel omaseks tuld süüdata, wahelduwad soolo ja koorilauludega.

Weel kaua seisib rahwahulk rühmadena kiriku ümber peale lõppu, nagu nõutult, — kuhu nüüd minna — ja walgus alles pikkamööda laiali.

Seine püha. Wara on inimesed juba kottukogund. Muist on juba sees kohtadel, teised ajawad õues juttu. Mõningad tungiwad kirjanduslaua ümber. Ja ikka uusi ja uusi tuleb juure. Hommiku palwetunniks sulutakse ukseid. Hilisemad tulijad peawad wäljas seni ootama kui jälle ukseid awatakse. Seniks on neid juba suur salkkond kottu kogund ja walguwad nüüd uksest sisse, et palwemaja wiimse wõimaluseni täis tuupida. Palaw on. Ometi pole weel kõil sisse mah-
tund. Ukse taga seisawad inimesed rühmadena. Ja sees on isegi kõnetooli ümber pörand istujaid naissi täis. See kõil tuletab piltsikult hommikumaaad meele. Ometi wiimaks jõuab lõuna wahaeag ja rahwas walgub wälja, waitse rõõmsa salkadena mööda tänawaid liikudes.

Peale lõunat neelab uuesti suur Elienthali palwemaja endasse rahwahulke. Tähtsam oja on nüüd terwituste äraandmine. Saa-

dikud terwitawad konverentsi oma koguduste ja seltside poolt, lühidalt ka endi tõõst teatades. Uhtekokku 46 terwitust üle Eesti ja ka isegi Siberist, Araalidest, Wladiwostokist, Peterburgist, Ameerikast ja Saksamaalt. Ruilasi tuleb terwitusi äraandma üks noorukewend, kes wast hiljuti ühes teistega Arapeastjat leidnud ja nüüd kõige nende nimel südame palawamaid soowe wälja puistab. Lõpuks saadetakse wastaterwitus kõigiga kaasa ka wäljamaale.

Jaani kirik, kus C. E. koosolek ära peeti.

Wahaejal jääwad enamasti kõil sisse, ehk küll palawus suur. Algawad kutsumise kõned (Tannebaum, Kröcker, W. Jokinen). Rõned olid sügawad ja südamest tulewad, sellepärast ka mõjuwad. Ilusa kottukõla sünnitas see, kui Krökteri sügawmõttelisele kõnele järgnes sügawheliline ühistoori laul — Rui õnnis . . . Jah, kui õnnis on inimesel, kes olnud kord wang, kord olnud pimeduses, kõigest mahajäetuna Jeeriko teel omis weriseis haawus, selle mälestus,

kes teda peastnud, patu pimedusest wälja wabadusele ja walgusele toond, ta haawad parandand. Kui kallid siis wäsiind püüd langetada eluõndlustes Tema rinnale, keda ainuüksi wõib kõigis usaldada, kelle süda kunagi armastusest ei kustu ja weelgi patuseid otsib — ärapeastmisele kutsub. Õnnistust leiame Kalgata ristil alt.

Waitfelt, pikaldaselt sünniwad helid täis kandwat armastuse lootust, mis igatsusiga täidab, ülendab, kõrgemaisele õhkondesse wiia — siis tunneme nii tühisena igapäisena seda maailma oma igawa askeldusega — kui algawad nägemised. Õnnis on elu ainult seal, kus lõpnud on kõil waew ja walu, kus pole enam wõitlusi ega raskusi, waid igawene hingamine.

Loode kuma tungib läbi akende palwemaija. On nagu kannaksid need kustuwad kiiresti endaga pühadust kaasa. Ja on, kui ennustaksid nad, kõige waewa peatset lõppu ja uue elu algust; on kui näeksid need hulga, kes rõdude pealseid ja all saali täidawad,

läbi õhtutuma unistades kõike seda ligidal — ime ligidal olevat.

Tunded sulavad — milline sügavus, pühalikus ja tõsidus! Laul, milles ununeb kõit ja jääb üksainus waitne igatsus Jeesusele.

Niisama avaldas head mõju kõitide peale Narva koori poolt ettekantav laul omapärase ühisõhude ja etteaste poolest.

Rolmas püha eht noorsoo päew. Enne-õunasis kõnedes tundub sügavust, iseäranis viimases w. Raupsi poolt — Sügavamale noorus!

— Nägime uues ilus Jeesust ja uuea kerkis meie ette ka ristit tee, Kolgata kanna-

õditlema kutsudes ka kõiti noori, kes tahavad Jeesust, kui oma Arapeastjat teenida. Piltalt, kuid omaselt sügavaid mõtteid käsitades kõneleb Kröcker. Niisama ka järgnevais kõnedes on waimulikku jõudu.

Tänuga Jumala poole, wõime mõelda nende kahe noorsoo koosoleku peale kirikutes. Isfand on tõesti rohkem meid õnnistanud, kui me seda mõteldagi oleksime wõind. Loodame ka edaspidistel aegadel sedasama Lemalt, kelle paremas käes palju lõbusaid asju on. O, et wõiksid veel noorsoo kestel eluwee jõed jooksta, sest me oleme ju jõudnud wiimaste aegade siisse.

„Tere tulemast“ — C. E. konverentsi toimikond.

tuste tee saladus. Tee millele ka noorus peab astuma, kui ta tahab wõidu elu elada — surma tee, üfsilduse tee, kuid ka tee, mis üles-õõsmise ausse wiib. Paljuid meid puudutas see sügawalt, tundsiime endid liig pealiskaudsete, kahtlaste järelkäijatena olevat. Tajõuetuna otsime abi seltsamalt walude mehelt Jeesuselt.

C. E. laste teine aastapäwa koosolek. Olewiste kirik kubiseb rahwamurrust. Kõit pinkide wahedki on täis kiilunud. Selles wõib näha hullade waimustust meie noorsoo töö kohta. Kell 4 algab koosolek. Kõnelewad wennad Mädasson, Marley, Kröcker, Jokinend ja Raups. Marley tutvustab rahwast C. E. noorte sihtidega, pannes lipukirjaks — täiesti Jumalale! Selle eesmärgi eest üles

õhtul kaks koosolekut: kuulutajate wendade koosolek Allika tän. palvemajas ja noorte tunnistusõhtu Weerennis. Wendade koosolekul tundub üksmeel ja leplik olek. Selle poolest wõiks siis tänawust konverentsi kõigest kõige paremaks pidada. Tänu Jumalale.

Neljäs konverentsi päew. Rahwast on märksa wähem. Muist wõdraid on juba ärasõitnud, paljud linnalastest aga teenistuis. Seeford on jällegi aruldafelt palju eestpalwete soowe siiseantud, ifegi kooliõpetajate ja õppiwä noorsoo pärast. Kõnede ühine motto: Kristuse jälletulemine. Tundsiime nende kõnede läbi jälle elawalt Arapeastja tulemise ligidust, ja tahtmatult waotas küsimuse hinge — olen mina see, keda kord maha jäetakse. Lue hooga edasi püüda sellepärast aulise eesmärgi poole.

Põpule jõuab konverents. Veel on kõik viimast õhtut koos — siis lahkumine. Aruldastelt ruttu on need neli päeva mööda läind, kandes endas unenäo ilmet, täis kaunimaid mälestusi.

Alksteise järele veldakse juba lahkumiseõnu manifestina ehk julgustusina — edasi võidelda ühifelt eluteel igauks oma kohal. Kuigi kurb on lahkuda, siiski peab igauks oma kodu poole pöörama, olles need päevad otsekui Jerusalemmas. Olles siin rahus, tuleb astuda jälle raskustesse, võitlusisse. Siin oleme kogund jõudu, nüüd peab järgnema töö Isfanda viinamäel. Oleme siin waimu tulest põlema süüdatud, siis peame omis kodupaites walgustama pinedat õõd.

Winestab keegi naesterahwas eest reast. Rutatakse juure, kannetakse wälja. Dudselt see mõjus.

Südamelikku tänu awaldab Priikast konverentsi nimel kõigile, kes waewa näind korraldamise ja wastuwõtmisega.

Palwes tõusewad kiffendawad hääled Jumala poole, nähes ainult Teda, tundes ainult Teda ja wajades ainult Teda. Hämaras palwemajas põlwitab veel usklik rahwas viimast õhtut koos teadmata, kas kunagi enam siin kokku saab. Jääb igatsus — ometi kord ülewal igawesti kokku saada.

Lahkumise fumin. Veel kallistab wend wenda ja õde õde, et siis lahkuda, jättes üksteist Jumala hooleks.

Seia maale on Jehoowa meid aidand!

Samal ajal pidutsewad C. E. noored Sinises Ristis viimast kooswiibimist. Ei puudund nende hulgast ka wennakssed Toki-nen'id. Rantakse veel ühte kui teist ette, kõnelewad iga seltsi poolt esitajad. Südamelik ja waimustaw.

Nad lahkusid, kui linnuparw, veel kord üheskoos lauldes kallil puhkepaitel, et siis tõsta noori wägewaid tiibu uuele lennule.

P. S.

Mis on elu?

Tahtsin teada saada tõtt — wastust küsimusele — mis on elu?

Ehk ongi see surewa inimese neetud osa, et — leida tõtt — kõige raskem on.

Oftsiin. Aastad läklid mööda. Ikka oftsiin.

Seisin elu läwel. Imestasin teda. Kuid kesk seda imeksust tõulis mu hinges ka nukrus, otsekui lähinewa kõue puhul.

Silmapiirilt üles kerkis musta pilwena arusaamatuse, mitmeluguste eluliste küsimuste ja kahtluste hulk. Mattis päikele noorus päewal, laotades sünget leinawarju mu noorele hingele — üle kõige mu rõõmude.

Ikka tumedamaks muutus pilw ja otsekui tarretasin — selgemaks muutus kõik lähinemisel, fantastiliseks, õudseks. Nägin, see polnud pilw — waid messikute legioon.

Siis jälle — kui oleksin heidet kesk mäsajate hulka, kellede südamed ihkawad werd, kellede märatsewad kondised käed tõusewad ahwardawalt üles — needes, ehk kui saagile ulates — ja silmis loidab tume tuli . . . huulilt kaigulid halastamata hüüded — surma!

Oleksin pagenend, kuid — kuhu? Legioonidena ümbritsefid nad mind igast küljest — olin hirmunud.

Nii olin kek tuhandeid wastamata elu probleeme.

Tuhandete wastamata küsimuste hulgas kerkis kõige suuremana, ürgjõulilemana ette see — mis on elu? Ta ajas mind taga painajana, rusudes rinda kiwina, liitudes õudset hirmu hinge — wastamata küsimus — elu. Tiilikus haigusena — sala töötades hinges, kurnates tahtejõu. Wägewal sammul kõike alistades, uputades otsekui surija filmi nägematuse uttu: kõik ümbritsew kadus saladuslise, mõistmatuse loori taha.

Paiskas ta mind alla sügawuse porri ja saasta, oftides teda — ja wägewana tundsin oma hinges elutühjust, elutüdimust — oftisiin surra.

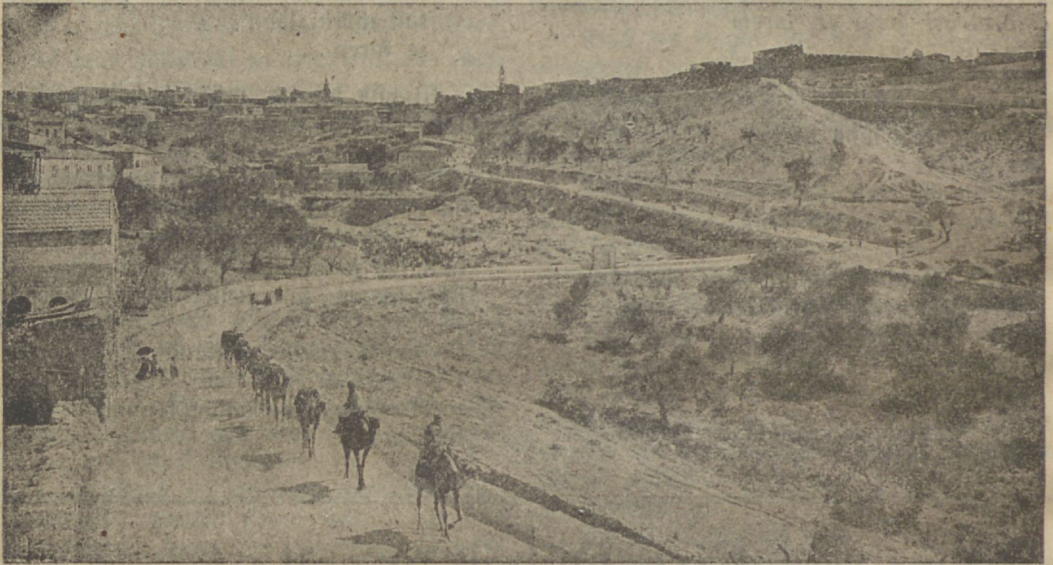
Merena lainetas mu süda, kord kõrgele mind kandes, lähedale päikele särale — arwasin juba teadwat, mis on elu? Kuid seal heitis mind järgmine laine alla teadmatuse sügawustesse ja kaotasin kõik — wiimasegi aime elust, kui weewood mäslates must üle kohisefid.

Algas otsekui meeleheitlik kobamine, ajuta eklamine pimeduses. Tundsin end piisana selles mustawas kohutawalt kohisewas meres. Olin iga silmapilk häwinemas.

Ja tõesti, siin mõib wist küll iga ufuseltsi ja iga rahwafeltsi leida — nad kõik igatsewad seda imelikku linna oma filmaga näha, kus see kõige suurem ime- ja armutöö, mis iial tehtud sai, tehtud on — Jumal furi inimese eest. Tema haawade läbi on meie terwis tulnud. — Elu surmast — oh imeline Jumalik tarkus ja tundmise sügawus!

Ühel hommikul tõusin waraselt ülesse ja tegin ühe kaunis pikka, paari tunnilise jalutus-käigu mõnda kohta, mis iseenesestgi mulle ühe imelise jutluse pidasivad. Lubage mind, neid

poega Skatit usus Jumalale ohwerdas — Morial — seisab praegugi Moshee kestel. Üks wainne, aga wägew tunnistaja Jumala tööle. Selle paiga peal on meie auline Dnnis-tegija jalad nii mitmedki korrad seisnud — haigeid elu sõnaga terweks tehes, seotud hingedele wabadust kuulutades, patustele elu teed näidates — ja wariseeride wastu tött tunnistases. Selle imelise ohwri kiwi wainne heal räägib iga kuulja kõrwale praegugi sügawaid Jumala saladusi ja kutsub iga usklikku hinge täielikuma ohwri annile, sügawama enese

„Waata, meie läheme üles Jerusalemma“.

kohtasid siin Teile süksteise järele nimetada, mõi Teid paluda waimus minuga seltsis wälja tõndida, et neid seltsis tähele panna.

Meie astume Damaskuse wärawast linna sisse ja sammume nende kitsaste keeruliste kõiksugu inimeste ja loomadega täidetud uulitsaid mööda edasi, kuni umbes 10 minuti järele selle suurepäralise templi platsi peale jõuame, kus praegu Jumala templi asemel tats suurt mosheet seisawad. Ma ei taha siin peatada ja Teile nende iludust ettekanda, aga palun Teid waimus pisut seisatada ja enesele meelde tuletada, et meie jalad püha maa peal seisawad. Selle paiga peal on Wana Seaduse preestrid tuhandete kaupa tallede werd walanud patutafumise taga otfirmiseks, ja see määratu kalju kus nad ohwerdasivad — ja kus peal Abraham oma

äraandmiseni, teele — ohwri altari peale, kunni tule leegid oma ohwrid täieste ära sööwad — Jumalale magusaks ohwri anniks. Wennad ja õed — tulge Moria halli ohwri kiwi peale ja kuulge — mis temal Teile ütelda on! Pange tähele ja olge sõnakuullikud — ja Teie jaate Jumala au näha! —

Meie käime selles aulises paigas. Praegu on ta Moslemite käes ja Zundid, kelle hinge igatsus ja au Jerusalemi ja ta templi päit, kardawad sija sisse astuda, sest et Jumala kõige püham päit ehk nende läbi roojastatud ei saaks, sest keegi ei tea selgesti, mis sugune koht selleks määratud oli. Ja kui üks juut kõige pühama paiga peale astub, oleks ta surma wäärt. Praegu weel seisawad nad sellepärast Templi müüri taga ja nutawad ning palwetawad seal Israeli Jumala poole

igatsedes selle aja järele, kus nende jalad Jumala pühis hoonetes mõikivad viibida. Sulgana tulevad juudid praegusel ajal seia maale, omale poliitilist kodumaad luues, aga mohameetlased ja Siiria elanikud ei falli neid ja enne, kui nad oma tõotatud maa tõelisteks omandajateks saavad, tuleb neil veel mõndagi kannatada ja läbi mõidelda. Siiski Jumala tõutused on — jah ja amen ja ilma kavaluseta, ning kuigi kõik ilma väed neid tahaksid murda, Jumal saab siiski oma sõna juurde jääma. Meie läheme nüüd templi

platsi pealt wälja Stefanuse wärwast wälja ja tuletame enestele esimist märtrit meelde, keda juutide, wihawaen linnast kihutas ja kiwidega surmas ning kes hülgwal näol Jumalat austades Pauluse pöörmise abinõuks sai.

Ridroni orust astume wäiksel läbi ja peagi seisame teisepoolsel mäeweerul Ketsemani aia kõrwal. Alkurtuses seisame ja kummardame wäikses ning kuuleme Jeefust omakõit küsivat: Kas teie ei suuda ühte tundi minuga walwata? Ja meie näeme ühte Tema sõbradest ligi tulewat ja Teda suuandmisega ära andwat. Oh häda iga hingele, kelle seisuford ennast Juudasega wõrrelda lasseb. Wemad, õed — ärge kauem

magage! Olgem waimu sõja riistadega ehitatud mõitluse walmis — palwega!

Edasi, meie reissime Oolimäele. Seal paistab Jordan — surma jõgi — meie silma. Me 30 Inglis miili on ta eemal, aga õht on nii selge, et ta nii ligi paistab olema, nagu mõiks

kiwiga üle mäe tippude temasse wisata. Jordan — mis tuletab ta Teile meelde? Minule toob ta mitmesuguseid ajaloolisi juhtumisi meelde, aga tahan Teile ainult ühte nimetada: 2 Sam. 20:2. Jordanist kuni Jerusalemma!!

Negruttab edasi ja meie

peame tagasi minema. Omal teel läheme Kolgata mäest mööda. Seal näeme kolm risti ja Teda, kes on ilusam, puhtam, ausam kui keegi surelik — ilusam kümne tuhande hulgast. — Teda näeme meie kurjategijaks arwatud olewat — üks neist kolmest häbi ja teotust kandes, aga mitte tema enese häbi, waid minu häbi! Oh ime arm — sõnad ei jõua üles rääkida, mis hing tunneb, waid aukartuses kummardame ja anname oma Tallele au ja kiitust lõpmata. Mitte sõnaga üksnes, waid tõega ja teoga oma seadust uuendates, et Teda ihu ja hingega teenida tahame, kuni Teda kuninglikus aus palest paleste näeme.

Teid südamest terwitades
Teie õde Kristuses A. Piibil.

*

*

Ma tõstan omad filmad üles nende mägede poole kust mu abi tuleb. Saw. I. 121, 1.

Läbi sürges sügis õõ kihutab edasi reissijate rong. Dudne pimedus lasub igal pool, millest wahete wahel läbi noolivad üksikud tule sädemed ja wahest hulgani tormawad nad pimedasse atmosfääri, lendawad, tiirlewad mõned ringid, siis lastuwad ning hääbumad...

Sügaw wäikus walitseb ümberingi, mida segab ainult rongi müdin ja üksikud wile huiked. Jaam. Walgub juure uusi reissijaid, tuues teate, et waenlase aeroplaan jälgib rongile.

Tekib ärewus — liiguwad ringi õndsed jutud.

Kustutakse weduri tuled, pimestakse wagunid — ja edasi liigub rong, läbi pimedada õõ.

Rongi monotoonse mühina sekka kostab pomme lõhkemise pragin peaa kohal saabub rong. Linn. Otsesegu pimedusega üle ujutet on terve linn. Dudsena aegutawad mustawad tawawad ruttajaile wastu. Linnas on segadus. Waenlane on ennem kohale jõudnud ja pillub pomme alla. Ruttawad inimesed, hädaldawad nutjad lapsed, miilita-meheb

jägavad käste, mida katkestab pommide lõh-
kemise mürin . . .

Juba kukuvad mõningad pommid kesklinna
tänavaile. Põruvad majad, languvad killu-
nedes akna klaasid . . . ruttu põgenewad üles-
wirgunud elanikud linnast wälja, otsides
warjulifemaid kohti.

Kuid keft seda põgenemise segadust, awa-
tasse maja aken ja end wälja sirutab naise
pea ja hakkab laulma. Poul esmalt katkend-
lifelst kõlab, kuid peagi muutub ta wõimsaks,
julgeteks — „Meil tuleb abi Sumalast, kes
ikka wägew olnud, ta peastab hädast wäge-
wast mis meie peale tulnud . . .“

Mõnigi hirmunud ruttaja seisatab, et
kuulata laulu, heidab pilgu imelise laulja
peale — ja tõttab kabuhirmust aetud edasi.

Kõlab kõrwu lukustaw pauk, põrub maa,
maja pragifedes rufudeks wariseb. Waitimud

on laul, kuulduw haigeid, hädaldusi, nii mõ-
nigi on suitunud surmale . . .

Weel kostawad kaugenewad paugud,
waenlane lahtub. Kuid kuhu on ja jäi see
imelik laulja, kes keft seda katastroofi ei
mõtelnud põgeneda, waid lootis Sumala abi
peale, kus oled sa nüüd — wast lamad ühes
teistega rufude all? . . . Wõi ei tulnud sulle
abi nende mägede poolt kuhu sa omad filmad
tõstsid? —

Kuid seal ilmub ta juba, tõstab palwe-
käden üles ja häälitseb: Jehoowa, Sa päästsid
ära waese, kes kisendab ja wiletsa ja selle,
kel ep ole abimeest, Jehoowa Sa toetasid
neid kes langemas ja panid püsti seisma
kõit, kes kõwerdatud. Taaw. I. 145, 14.

A. Sink.

Kui tued murduwad.

Arwatawasti pole see allolew pilt pal-
juile „Noorte Elu“ lugejatele mitte tuttav.
Ega wõigi olla. Keft
meie O. E. Liit oma laial-
dase poolehoidjate hul-
gaga on ju alles nii noor,
kes ei tunnegi weel hästi
oma kodumaisi ajalugu.

August Johanson, selle portree on
meie lehes ilmunud, oli
O. E. algaezil Tallinnas
üks selle tähtsamaisi tege-
lasist.

Olles Tallinnas Allika
uulitsa — siis polnd seal
weel tänawat — Baptisti
koguduse jutlustajana, wõt-
tis wend A. Johanson
ärtsama ja arukama me-
hena kõigist häist algatusist
elawalt osa. Tema ei
leppind ewangeeliumi kuu-
lutamisega mitte üksi kogu-
duse kateedriist ja õpeta-
des seda isana kodusel
wiisil koguduse keskel,
selle noorte seas ning
muil sarnasil koosolekul,
südamesse ärkas, igatus poliitiliste wabaduste

koitel ewangeeliumi küünalt, mis oli tänmini
hoitud hoolega waka all, wähemast summitud
teatud piiri — nüüd ula-
tada seda lõdmawana laie-
mailegi ringkondede. Ja
seal ta siis asutas enese
ümber kogunud noorte ja
noorte sõbrade agaral
kaasabil — estiteks uulitsa
misjoni aru, mis läbi kuu-
lutati Sumala imelisi ar-
mundusi awalikus paigus;
millal linna uulitsail, ale-
wil wõi wäljaspool neid
ja see sündis ka iseärali-
semalt kui muidu: mindi
wälja pillide ja poukidega,
lippudega ja laulukooriga,
trummi pöriinal ning süti-
tawail huulil kuulutati,
lauldi ja mängiti Kris-
tuse ewangeeliumi.

Selle hingena oli ikka
wend Aug. Johanson.

Ujad ja olud muutusid.
Plaaniti, täiendati Suma-
la rahwa keskel ikka jälle uusi
töötabu ning katsuti juhuslisist tungida täiemale,
plaanifindlamale tööle; ja nii leidsid Allika

A. Johanson

uulitsa noored ja kõigeenne nende noorehin-
gega wilunud wiinamäe tööline U. Johannson,
et oleks tarwis minna üle — korraldatud
Noorsoo Seltsi looma, kellel oleks laiem, proo-
witud ja täpipealsem töökawa, mis wõiks
pakkuda ühist tööd seda ihtawale noorsoole
wõimalikult avarais piiris.

Et juba natuke warem olid peasend Soo-
mest C. E. aated ja põhimõtted meie maale,
millest oli „sisewõdetud“ eraldi Jaan Peip-
mann, siis pani tema asja Allika noorte
südamele, need olid kohe asjaga peri —
pealegi kui said tähtsat tuge wend Johannso-
nilt — ja nii loodi C. E. esimene Ühing
Tallinnas, 31. detf. 1917. a., mis on teata-
wasti Eesti C. E. sünnipäew.

Mäletan selgesti — wõi kes seda siis
ligiolejajast ei mäletaks, kui sütitawalt ühtlasi
ta õpetlikult wend Johannson siis C. E. põhi-
mõtteist ja meetodest kõneles. Ta wõrdles
C. E. korraldust suure kooliga, kus õpiwad ja

töötawad igasugused klassid ühiste suurte
suremata aadete heaks, ühise Meistri, Kristuse
ja Tema koguduse eest.

Kui C. E. tööle hakkas, oli tal esite roh-
kesti waenlasi, kelledest muist on juba sõbrust
muutunud — ega neid wist enam olegi, „kes
lapsuse hinge püüdsid“. Alga wend U. Jo-
hannson walwas hoolega, et C. E.-lased oma
ideaalist kõrwa ei nihkuks, selle kõrwas neid
ikka toetades igal wiisil, neid julgustades
ning juhtides, kui tema nõu küsiti.

Nüüd on see tugi murdunud. Uskudes,
et Issand on selle noorte sõbra teind sambaks
oma Sumala kojast. See sündis 9. apr. s. a.
Kuid U. Johannsoni mälestus kestab wähe-
masti Eesti C. E.-laste ajaloo kustumata
edasi. Peaks aga meie C. E.-lased endid
kõigis lastma ehitada alusele — nagu ta
asutajad vähemasti meie maal — olid ja on —
siis ufume et Sumala õnnistused ei jää
tulemata

S. E.

Sinijõgi.

Th. Michelsoni järele D. H. M.

Täna, jõe ääres olles, pidin seepeale mõt-
lema. Kui iseäraline . . . Sellest on palju-palju
aastaid. Olin laps. . . — — — Wahetaks mulle
keegi kogutud teadmisi, eluäratundmist ja kõike
seda, mis elu
omist saladusist
mulle paljasta-
nud, lapse koht-
lase õnnelikkus-
le, ta elu mõis-
tatuste täielise
teadmatule
wastu, põlwi-
takliin selle hel-
de ette ja pal-
wetakiin ta
poole, selle õn-
nistuse mu pea
peale puistata,
mis korra wae-
watud ja rõhu-
tud, oli seft, mis
elu talle ilmutand . . .

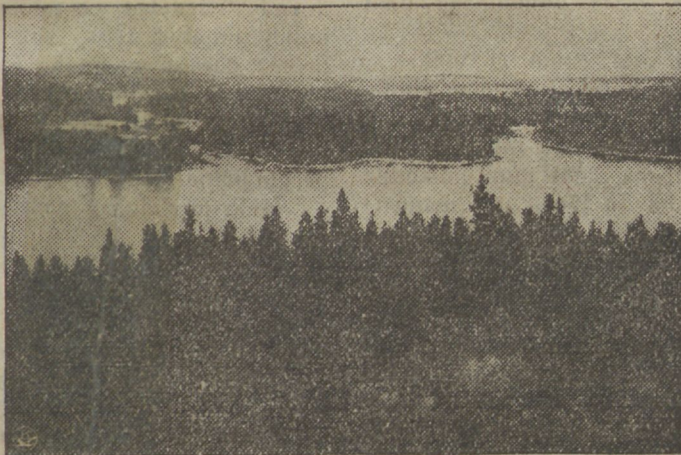
Laps . . . kes ütleb, mis selles sõnas peitub!
Millist imelise ja ärarääkimatuse rohkust ei
ärata ta kõla me hinges . . .

Chk³on lapse õnnelikkuses weel midagi
alal sellest esiinimete jumalikkusest ja puhtu-
lest, mis neil oli Edenis enneku äratundmise
puu wiljast lõõnud — ja kõik hajunes, hääbus
unenädona.

Olin laps,
ja unenägu hä-
wis . . .

Kui Paradiisi
wärawad ini-
meste taga, kel-
les süüfunne
tärkanud, kin-
ninelid, pidi
kirjeldamatu
igatus kõige
kaotatu ja eales
enam tagali-
saadawa päraft
nende südant
purustand ole-
ma. Sügaw

kaibe purustas lapse südame, kui ta lea-
dlikuks laand — siis weel mitte süü läbi
Sünge warjuna, laskus see särawa ja lä-
kiwa ilma peale. Ja oli, kui olekid wära-

wad lukustund, midagi auliff warjates, millele enam mingit ligipääsu pole. Kuidas ei armastand ma lapsena, ja millise waimustusega! Ja mida ma kõik ei armastand! Kui õnnestaw ei ole armastada!.

Käigerohkem armastasin aga merd, jõgefid, ojasid, tiike. Ilusamana ilusas looduses näis mulle sinine wesi. Millised haruldased tundmused ei nõiatand weepinna sinipeegel mu lapsehingesele. Ja mulle näis, kui uneleklid selle all lõnul wäljendamatud mõistatused ja saladused. Kui oleks seal elusaladus warjul, et korra end omas täies iluduses mulle ilmutada.

Ainult ilus ja õnnetoow wõis olla, mis seal sinistes sügawuis warjul. Kuidas oleks, — millal kerkiks ta nähtawale, et omi warandusi mulle jagada?

Milline aeg! — — — Omapärane unenägu...

Süis jäin ma haigeks. Õeldakse, et ma üsna suremises lamand...

Olin täitsa armetu ja otjatu janu piinas mind. Kõik teised kannatamised näilid mulle ei ühtigi selle kõrwal olewat, ja mangusin, et mulle korra saaks niipalju antud, et oma piiratumat janu waigistada wõiksin. Pärast-poolle kui lootus ellujäämise peale kustumas, anti mulle juua niitihti ja palju, kui aga tahtsin. Aga mida rohkem ma jõi seda piinarikkamaks muutus mu janu. Millist piina ei pidand ma kannatama, päewad ja ööd kustutamatus janus põleda ja otja lõppeda. Ja mida ma siis kõik ei mõtelnud, kuidas ma ei tüütanud omakleide, olgu mis tahte abinõudega oma janu piina jahutada.

Ja muid mõtteid mul enam ei oldki...

Need olid keskluwe kuumad päewad. Niinepuud õitsesid.

Kuj pärast lõunat päike mu tuppa paistma hakkas ja kuumus tõusis, kanti mind palkonile warju, kust näha wõisid jõge, mis wangerdades läbi wäljade jookkis. See jõgi oma sinaka weega ühendäs mind lugematude õnnestawate mälestustega... Ühel päewal wäsinuna ja waewatuna ja põlewast janust piinatuna waadates läbi lahtise akna jõge, mis õhtuwarjuis sinisena ja jahedana näis, tõusis ilmutusena minus mõte, et see jahe sinikas wesi ainult mu janu kergendada wõiks. Miks ei old ma ennemalt seepeale tulid! Kõike olid nad mulle annud: walget, punast, rohelist, kollast limonaadi, wett, jääd, aga sinist, ja sinist wett ei old keegi mulle annud...

Seda wett pidin ma saama! — — —

Minu palwel ulatati mulle klaas wett sinisest jõest, sest tehti ju kõik, et mind rahuldada, sest oldi arwamisel, et mu elupäewad juba loetud. Aga mispärast ei old ta sinine? Klaasi käes hoides ei taht koguni uskudagi, et see jõe wesi oli: ta oli kollakas-tume, leige ja lääge maiguga. Nutsin kibedasti ja orwastin, et mind petta taheti. Et mind rahustada, läks keegi ümmardaja alla jõe ääre ja tõi — minu nähes — kannuga jõewett, mida kohe minu tuppa toodi. Aga ta ei olnud sellegipärast sinine, oli wärwitu, ja mu walulik janu jäigi kustutamata. — — —

Kui ma tundmustest ärkasin, milles päewad otja weetnud, ja sinine jõgi meeletuletu elamusi sinise weega tagalikustus, kustust ja koolnus, mis ilusam ja suur mu lapsehingesele...

Agapika toibusin. Jusa ilma pilt oli täielise muudatuse läbielend...

Jälle on keskluwi. Masendawad, kuumad päewad. Niinepuude magus-uimastaw lõhn tungib rohuedelt. Linna lämatawusest lahkudes ja mööda waikleid radu käies, olin täna õhtu jõe ääre saabund, mis sinisena ja selgena ja imelises puhtuses wastunaeratas. Sammusin jõge mööda alla. Ja mu mõtted on kaugele tagasiläind suremise peal haige lapse elamuse juure, kes piinarikkas janus juua tahtis sinise jõe wett...

Kui wäljakustatud on aastad, mis wahepeal. Jälle, näib mulle, olen laps, õnnelik laps, kellel elujõe sügawulise otjatud õnnestawat saladused wastuoliistawad; haige, janust piinatud laps, kes põlewas igatfuses liiratas käed wee, sinaka wee järele, mis näis nii jahe ja meelitaw olema, ainsama abinõuna ta waigistamatut janu kustutada. Laps, kes janutas saladuste ilmutuste järele, mis sinipeegli põhjal warjul...

Ja ta jõi elujõe wett — — — ja sai teadlikuks — — — kuid häda! mitte sinine ei old jõest ammutud wesi, waid wärwitu, soganee kui mürgitatud jook, mis häwitab südant ja hinge — ja ainult tuurendab walulikku janu. — — —

Paradiisi wäraw lukustab süütundelise naise taga...

Ottjatu fahi kaugus ümbriffes teda...

Kust leiab ta jõge, mille sinine wesi teda ei peta, mis jahutawalt kastaks ta kuiwand kurku!...

Jõest enese kohal, mille jookku ta jälgind, meelitab-oliistab: tule, tule, kasta end, süis

kustub su jänu, mis muidu wõimata — — —
fule, tule!

Walmis oles kutsele järguma, weele lähe-
nedes, et end sellesse wifata, kustutada — — —
Ja seal — — — ta hinges kerkib ämardawa
aimdusena, kui Jumala ilmutus meelega
olewale ja otstijale, kes õigelt teelt äraek-
sind. Siiski on olemas jõgi, mille woogelt ta
ammutada tahab, et oma silemat lõõmawat
põletust kustutada, põlewaid hingehaawu jahu-
tada, pehmendada. On olemas jõgi, mille

sügawusilist elumõistatuse saladust näeb ülestõus-
wat, et talle end ilmutada — enneolematu
iluduses, et talle omi warandusi pakkuda,
mille rikkuse ette ta jahmatades seisatama
jäeb.

Äga mitte sinine ei ole too jõgi ja kauni-
mad kui wesi on ta woogud. See on armas-
tuse punane weewoog, wõrejõgi, mis Kolgatal
hoowas, kui jänunewas igatüüses inimeshin-
gede järel Jumalapoeg surses nende eest oma
pead ristil nõtkutas. — — —

Petlemma wana ja noor.

Kui palwerändaja saabub Petlemma offides
Jeesuse sünnipaikka, siis ei wiia toredasse kiri-
kuse, waid alla kooppa. Ukski on nii madal,
et peab sügawasti kummardama, kes tahab
põltsa sündimise sõime waadata. Olgu sõimele

polnud Jeesuse wanemil muud aiet majas kui et
olid sunnitud muulidega eluhõonele all tallis wi-
bima. Ja siin sündis maailma Önnistegija. Nii ma-
dalas asupaigas, koduta ja muulafena, etmeile pa-
tuile muretseda eluasemed taewas Jumala juures.

Praegune Petlehem.

Foto Carlon.

kippuja rikas wõi waene, teadlane, wõi mitte-
teadja, kuningas wõi kerjaja, igaks peab
enne alandama, kui peaseb Jeesuse sündimise
koopa. Waga ewangelist Luukas jutustab,

Miks Jumal selle nõnda seadis et Ta lasi
oma Poja nõnda halwas seisukorras sündida?
— Sellepärast et inimese meel on walmis
kalduma ikka suuruse poole: mis hiilgab ja

on kuulus, selle järele igatsema. Ja see, kes tahab Jeesust leida, tulla jumalariiki, peab loobuma hoopis maailma au ja hiilguse pääzetst, nagu meie suur õpetajagi. Ainult roomafes, põlwele alandates tullakse lõime juurde. Ilmameel selleks ei alanda. See offib kõige paremaid paikku ja auastmeid, sellepärast see lähebki uhkelt lõime Islandist mööda. Kas sina, lugeja, oled juba alandand end su Islanda ja Jumala ette? On sinule juba see meel, et igatsed peaseda selle maailmalt põlatud lõime würsti armule? Ükli põlwe peal wõib Teda leida. — Ükli rõhutud süda, patust purustud hing leiab oma Õnnistegija! Ja õnnelik on see wana ning noor, kes tuleb sellel teel lõimele.

Aga inimese meel on ekslik midagi suurt ikka igatsema — just siis kui peaks olema madaluses. — Ega Hommikumaa targadki mõistnud kohe Jeesust Betlehemma koopast offida. Nemadki eksliid Jeesust offides elite Juuda pealinna hiilgusesse ja ausse koguni

kuninga lossi. — Ometi ei leitud Kristust seal kus oli tarfu, himude ja wägiwalla kodukoht. — Just niisugune oli Herodeese palee. Ei olnud Kristusel seal lõnaõigust. Juba siis oli Teda seal ära aetud, kui Tema eelkäija, ristija Johannes tuli sinna Tema waimuga.

Nõnda pidid targad tühjalt minema pealinna toredaist hooneist, ning pöörma sammud wäikesse Betlehemma.

Walt siit kõrwaliselt alanduse afukohast leidid nad Jeesust.

Oh, wiigu Jumala Püha Waim selgi Jõulul lõime juurde. Olgu Tema meile juhiks, nagu täht tarkadele Idamaal, kes meid wiiks waimus eelolewal Jõulul sinna kus leiame Jeesust.

Nende südame õhkamistel soowin armsaile Eesti noorile Kõigekõrgema Õnnistust ja rahu, pea algawal Jõulul! Jumal olgu teie waimuga palwetes lõime juures, ühtlasi ühendatuna teie wennaga. — Celi Jokinen.

Noorsooliikumine Saksas.

Noor pastor E. Lüdigi, Pärnus, on meie lehele oma wäljamaalt saadud muljeist, Saksa noorsoo tõõst, annud lahkeste awaldata, allpool ilmuwa artikle.

1. Noorterering.

Wäljamaa noortest käib praegu läbi waimuliikumine, mis on neid kogund igast küljest ühisele tööle. Niisugust pole enne iialgi nähtud. Noored inimesed on ühinend „noorteringsiks“ kokku, kes on arusaand, et peab hakama tõõtama ühendud jõul alatasta kaswawa ja laienewa sopakirjanduse ning kõlbmata elu wastu, sellele tammi ette ehitama. Noored on näidand, et nad ei lase endid mitte surnuks waikida. Kaheaastaga on noorterering ennatst üle Saksamaa laotand ja tal on juba oma ajalugu. — Kui lõija lõpul kinofilmide ffensuur kautati, tarwitafid südamefunnistufeta etfewõtfjad ja kirjastajad seda ende kaluks, faates ilmasse igafugust mustust ja kõlbmatust nii piltidena kui kirjandufena, ning seda tuli siis uputawal määral, mill teel nad wõifid siis hästi ende taskud täita. Kõik wana ja hea kõrwaldati. Ametlikud wõimud olid offe nõufa, ainult hädaldasid langend noorsoo päraff, ilma et olekid kaffunudki midagi teha.

Efimefed katfed selleks tehti fuwel a. 1919. Leipzigis wõttis noorfugu ile asja käfifle offe

awalikult ja arenewas elus. Hakkas wõitlema laufa sopakirjanduse wastu ja fakistas ka rikkuwate kinofilmide näitamist. Elite oli see tõõ muidugi üksikute juhtida ja paiguti, seal teal. —

Kuid pea falgis, et farnafes tõõs on tarwis kõigi noorte ühisjõud. See offus tehtigi Dresdenis. Kokku tuli noori 23 noorte liiduiist, ligi 300 ühingust 20,000 noort wõifilejat, kes offustafid 3. nowembril 1919 algada ühiff wõifluff igafuguste lubatud abinõudega kõlbmatufe wastu elus ja kirjandufes ning kunstis. Kuid noorterering ei walind ende tõõks mitte ükli mustufe kõrwaldamist waid ka selle afemele hea ja puhta toimetamise!

Kõige põlewam ülesanne oli wõiflus kinode wastu. Seit see oli noorsoo ja rahwa hinge rojastand kõige rohkem; ning fuur ofa kuri tegudest lafub kino südamefunnistufel. Noorterering wõttis kinofilmide kohalise politfseiga, oma walwufe alla fäiesti. Teifeks tarwitati üleskutfeid-, hüüdeid ja lendlehti selleks ülesandeks, et rahwahulkade filmi awada, milles õnnetus peitub.

Nagu õeldud, walwus oli ainult ofa sellest hiiglatõõst, mis oli noorterering enesele walind. Just kirjanduse, piltide ja postkaartide alal, mis on featawalt ka wäga madalafse

wajund ning wiivad asjaarmastajad sinna lamasse.

On õpetlik tähelepanna, kuidas noored sellel põllul töötasid, iseäranes Dresdenis.

Plaanikindlalt wõeti kõik kauplused käile. Waewalt oli pood awatud, kui astus elimene noorte saadik sisse:

„Tere hommikust! Olen ikka healmeel Teilt midagi head leidnud, kuid täna nähes Teie aknail sarnasi waatekaarta, süda läheb külmaks. Enam ma Teilt ei osta enne kui olete need kaardid sealt aknailt ära koristanud.“

Mõni minut hiljem astub üks teine sisse:

„Tere, proua N! Teate, teie kaupluseft mööda minnes ja Teie pilta waadates, peab küll häbenema, Teiega samas uulitsas asuda, weel vähem wõib teilt midagi osta. Teie juurde ma küll enam sisse ei astu.“

Siis tuleb keegi kolmas ja leiab ühe nilbesifulise raamatu kaupluse aknalt, mis üle ta müüjatele selle kahju seletab, mis see toob lugejatele, kui ka müüjale, kui ta edespidi sarnastega kaupleb. Nõnda jatkatakse tööd hommikust õhtuni, nii et poe omanik peab selle õhtul jätma raske südamega. Sedasama tehti mitmeis kaupluis, kuni kõik kahtlased kohad ja asjad olid läbi käidud. Tuli ette et paari nädala jookkul oli terve linn puhas kõlbmatuist artikleist.

Iseäranes pandi rõhku sopakirjanduse häwitamise peale, mida noored hakkasid otsekohe poikoteerima. Eliteks tehti kindlaks, misuufed kauplused sarnase kirjandusega kauplewad. Elkäiwa hoiatuse peale märgiti need müümakohad asjaliste märkustega lehele.

Nende asemele tähendatakse puhtad ja kafulikud raamatud, samati pildid, jne. Dresdenis wõttis liikumine iseäralise ilme. Seal oli noorterling kogund üle 20,000 kõite põrandaaluis kirjanduis, mis wahetati heade wastu ümber, kuna sodi wisati otsekohe tulde. Ja järelsus oli, et kaheltajalt halwakirjanduse

müüjalt olid 80 walmis — lehele märgitud raamatuid ende kaupluisft wälja heitma. Kõige raskemini tabas see löök tumedamaid kirjastajaid Nad ei saand ende kraami kuhugile edasi anda; mõned müüsid otsekohe poolehinnaga, kuhu said, teised jätsid sarnase kirjastamise hoopis katki —

On jõutud asjas nii pikale, et juba päewalehed toowad ilma ette, mis on hea ja mis kõlbmatu. Ka on noorterling wõtnud teatre üle walwuse oma ülesandeks, samati tantflud, õöelu, alatumad riidemoodid ja karskuse asja.

Aastal 1920 wõttis noorterling enefe lipukirjaks: „Armastuses, tões ja puhtuses — tööle ning ühinemisele.“ Siin jõud ja ideaalid, milles töötades nõutakse wäga palju enefesalgamist, usku, wälimata ülesannete täitmisft palawas töös. Kuid on oodata auline wõit, puhas ja rõemus tulewik!

2. Piiblilugejate ring.

See noorte ala on afutand kõik piible peale, mis ei luba mingit kõrwaluisft waid annab kõigele siisu ja wäärtuse. Ehk meie kodumaa noored tahaks healmeel kuulda, mis on nad sellel alal juba wõitnud.

Praegu on Sakia noorsoos näit. juba 350 tütarlaste piiblekranssi, kes tões ja õnnes ende elu rikastawad. Sest Jumala sõna ei wõta noorilt midagi tõlisft head, waid see annab ainult, rikastab, puhastab ja süwendab. Nemad on walind Jeufuse Kristuse endele kelkkohaks, kelle ümber koguwad; kuid seda ei wõi weel mitte nooriltmehisft ega meesloosft kõrgemaklasside õpilaisft ütelda, kes ei wõta asja nii kindlalt. Kuid omesti on nemadki juba wastanditeks teiste, kes hariliselt ujuwad alla wett. — On suur lootus, et liikumine toob kaswawasse noorsoosse palju kalluisft ja ülewat, mis õnnestab neile sellel määral, kuidas nad ende südamed ja elu ufaldawad Jeufuse Kristuse ja Tema sõna peale. —

Oõ rahu.

... Waikne õõ, waikne õõ.
Rahu pakkud kõigile ...

... Waikne õõ ... Kõik puhkawad õifes rahu ... Unustet on päewane kõra oma raskete ülesannetega. Ainult selge täiskuu saadab alla uinuwa maailmasse, lund sõten-dama panewaid, hõbedaid kiiri, ning läbi külma karastawa õise õhu wirwendawad waik-

selt helkiwad tähed ... Kui hää, kui waikne! ... Tundub nagu tahaksid need saladuslifed hõbedased õifed kiired, mis praegu läbi akna ofte mu pääle paistwad, enefegu kaasa tõmmata sinna ülesse, kaugele, kõrgele, — tähtede taha... Mu waade kerkib ikka ülesse; ülesse — seda

hõbedast kiirt mõõda . . . Sää! — kõik kuldne, see walgus nagu nõiastab mu waadet, ta hüpnofiseerib mind . . . Ikka kaugemale . . . kaugemale . . . aga weel kord waatan ma sinna alla maa pääle, mis mind igapäew oma halli monotooniga nii piinab — ah, kui inetu, kui wäike, kui wäefi paistab ta nüüd sää! all oma tornidega ja maja katustega, mis walge lume maa pinnalt tumeda siluettidena eroldawad; kui pime ning õudne oleks sää! kui mitte liit ülevalt need walguse kiired ei paistaks! . . . ma ei taha enam sinna waadatagi! . . . Ulesse, ikka ülesse tahan ma ja sirutan edasi oma waadet, ikka edasi. . . sää! — mis see on? kui oleks ühe ime wäel ma korraga ühest uksest sisse läind, mille taga nii tume aga ees nii selge oli. . . Ma jäin jahmatades seisma, enam edasi ei julgenud minna, sest see oli liig ilus mis mu silm nüüd nägi. . . Kuld! hiilgaw ja säfendaw kuld pimestas mu silmi mis mulle igalt poolt wastu läikis. . . üks ime magus õhu-wool tungis mulle wastu mis nagu rümastama pani, ma ei saanud enam edasi. . . mu kõrwu kostis kulgilt sää! teiseft, kuldseft hoonest üks ime ilus, kütkestaw muusika helin ja see laul mis sää! kuuldawale tuli — tungis hingesse! . . . Kui ilus, kui suurepäraline! mul puuduwad sõnad selleks, sest ka kõige paremad sõnad on selle iluduse kirjelduseks

liig nõrgad. . . Ma ei tea kui kaua ma nii wiibisin, kuid see oli liig mulle; ma olin weel liig paha ja inetu! ma tundsin, et ma oma sää! wiibimisega roojastaks seda päha, ilufat paika. . . ma tahtsin nüüd alla, sinna tumedasse maailma weel; jah ma tahtsin nüüd, kui kunagi enne, weel sää! wiibida. . . ja miks? miks tahtsin ma liis liit ära? mis piinas mind? O, mu süda, mu südamefunnistus sundis mind seda. . . — ma pean weel tingimata sää! all maailmas elama, ma pean weel mitmetest proowi tuledest läbi käima, enne kui wiimaks mu's ka larnane kuld omas täies hiilgules sarama lööks! . . . Jah, liis ei oleks mul enam tarwis karta sinna kuldseste linna astuda, et ma seda oma olekuga roojastaks, — ei, liis wõin ka mina sinna julgeste minna ja jäeda, teades, et mull sää! all, tumeduse maailmas läbi proowi tulede käies sarama löönud kuld, liis weel täielikumaks, sää! kulla riigis saab minema — ja, liis alles wõin ma sää! täielikult õnnelik olla. . . leni aga tahan ma nüüd hää meelega liin all maailmas elada, tahan hää meelega ja rõõmsalt iga proowituldu wastu wõtta — et mu's rutemini selle sarama kulla larnaseks, helkima lööma saaks — sest liis wõin ma julgelt ning rõõmuga sinna ülesse jäeda. . .

N. P.

Peastearmee.

Peastearmee asutaja, kindral William Booth sündis aastal 1829 Nottinghamis, Inglismaal. Tema wanemad olid Inglis riigikiriku liikmed ja ta tema sai seal üleskaswatud. Wiiteist aastase poisikesena sai ta metodistide hulgas ümberpööratud ja sellest ajast hakkas ta ka kohe, ühe teise, oma seltsimehega linna tänavatel koosolekuid pidama, kus ta rahwale rääkis ja liis neid enesega kuhugile majasse koosolekule kutsus. Peale seda käis ta weel haigete ja surejate juures, hoolimata sellest, et ta sel ajal ühes äris õpipoisina teenis ja hommiku kella seitsemest kuni õhta kella seitsemeni ja wahest weelgi kauem töötas.

Seitsmeteistkümnene aastaseks nooremehena kuulutas ta juba metodisti koguduses ja kui ta 19 aastane oli, andis tema koguduse õpetaja temale nõu, oma elu terwelt Issandale ohwerdada. Wiletsa terwise pärast ei wõtnud

ta aga see kord seda nõu wastu, kuigi ta kindel nõu oli, seda edaspidi teha. Pärast töötas ta mitu aastat metodistide hulgas õpetajana ja jutlustas mitmes kohas Inglismaal, kus juures tal suur edu oli ja ta suured hulgad sai Kristuse juurde juhatada.

Aastal 1861 jättis ta koguduse õpetaja ameti maha ja pühendas ennast ühes oma abikaasaga ewangelisti tööle, sest ta leidis koguduse õpetaja piirid enese jaoks liig kitsad olevat. Sellest ajast õnnistas Jumal nende ühist tööd rohkesti ja tuhanded inimesed said nende töö läbi peastetud, kes mitmesuguste usufeltsideks liikmeteks astusid.

Nähes, kuidas alama klassi rahwas ida Londonis täiesti ilma Jumalata ja lootufeta elasid ja omad pühapäewad ja wabad tunnid kõrtsides ja mitmesuguste pattude sees, ehk muidu laiseldes mõõda saatsid, kuna nad aga kirikudes ehk palvemajades iial ei käinud,

ärkas pastor Booth'i südames sügav taastundmus nende vastu ja ta otustas oma elu ohwerdada selleks, et neid miljonisi õpetada Jumalat tundma ja nõnda peasta sellest viletsuse kuristikust, kus sees nad wiibisid ja weel hirmsamast hukatusest, mis neid ees ootab. 5. juulil 1865 algas ta ühes linna jaos ida Londonis, lageda taewa all seda tööd. Mitmed said peastetud ja warsti kogus tema ümber kaunike hulgate, kes oma peastmisest hakkasid tunnistama ja teda koosolekul aitama.

Alguses ei olnud kindralil mõtet mingisugust seltsi asutada, waid ta mõtles ainult ewangeeliumi kuulutada, ja neid, kes ümber said pöördud, lasta kuhugile usufeltsi astuda. Selleks oli aga kolm peatahistust:

1) Nad ei tahtnud minna, kui neid saadeti; 2) Neid ei tarwitatud seal, kuhu nad tulid; 3) Warsti leidis ta, et ta ise neid tarwitab. Sulgad said peastetud ja kindral nägi warsti, et tema ümber olid kogunud inimesed, kes midagi wõisid korda saata samasugustes oludes elawate inimeste peastmiseks, milledeks nad ise olid elanud. Selleks oli aga tarwis neid digel wiisil tegewusse panna.

Suure kiirusega langes töö üle terve Inglismaa. Mõned neist, kes peastetud olid saanud, rändasid wälja teiste maadesse, ja hakkasid seal koosolekuid pidama ja oma peastmisest tunnustama, nii kui nad seda kodumaal olid teinud, ja nõnda lagunes töö ka teiste maadesse ja on praegu rahwuswaheline.

Esimene kümne aasta jooksul töötati mitmesuguste nimede all, aga kõige enam sai see tegewus tuttawaks Kristliku Misjoni nime all. Kui töö nõnda oli kestnud wähe üle 10 aasta, leiti kõik need töö korraldused wäga sõjawäelise laadi olewat, ja et ta eesmärgiks oli inimeste peastmine, siis anti talle nimi Peastearmee. Nõnda siis ei saanud Peastearmee mitte asutatud mõne ette mõeldud plaani järele, aga et niisugune korraldus leiti kasulik ja kõige kohasem olewat selle tähtsa töö jaoks, siis korraldadi see nii. Alastakümned on pärast seda niisuguse korralduse kasu kinnitanud, selle edu läbi, mis selle liikumisel on olnud.

Peastearmee eesmärk on Jeesuse tästu täita: „Saate neid sisse tulema“, see on, nende inimeste juurde püüda peaseda armuõpetusega ja neid Kristuse juurde juhutada, kes Jumalast hoolimata elawad, kirikutes ja palvemajades ei käi ja wäljaspool kõike waimulikku mõju on — olgu nad siis sügawasti langenud patused, mõnesuguste lõbude, himude orjad, ehk maailma filmas korralitud taastodanikud.

Peastearmee töö seisab ses, et waimulikke koosolekuid pidada, mille jaoks harilikult ruumid üüritakse, kui kuski tööd tahetakse alata. — Inimeste juurde minna trahteritesse, wagnimajadesse ja eramajadesse, et seal nendega rääkida ja paluda, kus sellega nõus ollakse; haigete ja waeste juures käia, waimulikku kirjanikest lautada jne. Kus seda lubatakse, peetakse koosolekuid wäljas lageda taewa all ja maršitakse lauldes läbi tänavate. Peale seda peetakse koosolekuid teatrites, tantsusaalides ja teistes niisugustes kohtades, kus need koguvad, kes oma lõbust enam armastawad kui Jumalat. Kus wõimalik, muudetakse wabrikud ja teised hooned koosoleku ruumideks, et neid inimesi pealkuulajateks saada, kes harilikute palvemajadesse ei lähe. Ka püütakse rahwa tähele panu tõmmata mitmesuguste kuulutuste läbi, mis tänavatele wälja pannakse.

Dr. F. B. Meyer.

Kuulus Englise Baptisti jutlustaja ja waimulik kirjanik. Englise Baptisti C. E. Liidu sekretäär, Londonis.

Peastearmee liikmed kannawad mundert — ohwitseridele on see sunduslik, kuna see soldatile wabatahtlik on, kuid soowitaw. Mundri järele wõib tunda, mis sugune amet kellegil Peastearmees on. Peale seda on mundri kandmine tarwilik leitud järgmistel põhjustel:

1) Munder on kõige lihtsam abinõu, et ennaft Jeesuse järelkäijaks ja Tema rahwa hulka kuuluwaks tunnustada.

2) Soiab tema kandjat mitmesuguste kiusatuste eest. Kui tema ümberolijad näewad, et ta Peastearmee lane on, siis ei wota nad, et ta nendega ühineks igasuguse jumalatuses, kergemeelseis ja ilmlikus asjus.

3) Munder pakub temale lugemata wõimalusi peastmist ja armee tööd selgitada ja

inimestega nende hingede üle rääkida, sest et need, kellega ta waguinis, laewadel eht mujal kokku puutub, mitte ainult ei oota, et tema nendega rääkima hakkaks, waid ise temaga juttu alustawad.

4) Munder peastab teda maailma moodide tagaajamise kuusatusetest.

5) Munder on kokkuhoidlikude abinõu, iseäranis naisterahwastel.

6) Munder on tundemärk, mille läbi tema feltfimehed teda, kui armeesse kuulawat — igal pool äratunnivad.

7) Munder on jutlustaja, mis inimesi sunnib Jumala ja Tema kartuse peale mõtlema. Kui see õige on, peastmist suuga tunnistada — mida kõik usklikud tõendawad; — siis ei wõi see ka mitte ülekohtus olla, sellest riidetega tunnistada. Kui see õige on seda kirikus ja palvemajades teha, miks ei wõi sedasama siis ka tänawatel ja mujal teha. Jeesus Kristus ütles: „minge wälja kõige maailma ja kuulutage armuõpetust kõige loomale!“ Peastearmeelane läheb mundris wälja terve selle ilma ja kuulatab armuõpetust kõigile, kes teda näewad.

Soldatid peawad oma ajaliku tööde juures, kui see wähegi wõimalik on, mingisugust armeemärki kandma ja soowitakse oma eluforteri ukse kohta ja seinte peale armee wappi ja muid armee märka üles panna, et need iga sisse tulejale peastmistest tunnistaksid tuhu ta iganes silmad pööraks.

Liikmed on jagatud kahte jalku: soldatid ja ohwitserid.

Kui keegi ümberpöörnud soowib Peaste-armee liikmeks astuda, wõetakse ta proowiliikmeks, kellena ta peab olema vähemast üks kuu. Selle aja jooksul õpitakse teda tundma ja kui ta siis leitakse tõesti peastetud olewat ja tema nõus on neid nõudmisi täitma, mis temale ette pannakse, wõetakse ta soldatiks wastu. Soldatilt nõutakse peale kristliku elu, et ta nii sagedasti kui wõib, armee koosolekutelt osawõtaks ja seal wõimalust mööda kaasaaitaks, oma waba aega wõimalikult armee teenistuseks annaks, aineliselt seda tööd toetaks, nii palju kui wõimalik, tema

kirjandust loetaks ja kõigiti hingede peastmisteks kaasa aitaks. Kõige selle juures ei jäta ta mitte oma ajaliku teenistust ja ei saa ta armee poolt mingisugust palka.

Ohwitserid on need, kes kõige oma aja ja jõu Jumala ja armee teenistuseks tarwitawad. Nendeks wõetakse need, kes ise selleks soowi awaldawad ja selleks kõlbulitud leitakse olewat. Nad jätawad oma ajaliku teenistuse ja astuwad nõnda nimetud sõja kooli, kus nende loomu omadusi proowitakse ja tarwilistes ainetes juhatust antakse, niihästi teoorias, kui ka praktikas. Peaasjalikult püütakse neist teha hingede wõitjad, kuid õpetakse ka tarwidusse järele üleüldise haridusse kuuluwais õpeainetes. Kool kestab kolmest kuust kuni ühe aastani.

Peale seda saadetakse nad wälja töötama. Nad saawad ka oma ülespidamise armee poolt.

Töö on korraldud osakondadesse. Osakond Peastearmee töötab ühes linnas, linnajaos eht külas, kahe eht wahelt ka kolme ohwitseri juhatusel. Üks ohwitseridest on wastutaw ja teised abilisid. Osakonnas wõib olla kuni ühe tuhande soldatini. Iga osakonnal on oma kogumise koht, kus koosolekuid peetakse.

Igas osakonnas on alamohwitserid, kes niisama kui soldatid, oma ajalikudes ametites on, aga seal kõrwal oma ohwitseride juhatusel mingisuguse tööaru eest osakonnas wastutawad on.

Iga osakond on jagatud roodudesse, see on wäikeste üksustesse, mille üle üks alamohwitser walwab. Ra on igas osakonnas töö noorte ja laste hulgas, milleks jälle mitmed alamohwitserid on korraldud, kes selle töö üle walwawad.

Iga osakond kuulub piirkonna peaforteri alla, kust üks wanem ohwitser — nimetud piirkonna ülem, ühe jao osakonde üle walwab, mis ühes maajaos töötawad ja diwiisiks eht piirkonnaks kutsutakse.

Iga piirkonna peaforter kuulub territooriumi peaforteri alla, kust territooriumi komandör tööd ühes maas juhib.

Suuremais maakondes on territoorium weel prowintsideesse jagatud, kus siis üks osa

Pastor Herbert Halliweel.
Inglise C. E. Liidu ülisekretär. On elawas kirjawahetuses meiega C. E. Liidu välisesitajatega.

piirkonna peaforteri provintsi peaforterile alluvad, kuna provintsi peaforter territooriumi peaforterile allub.

Rahvusvaheline peaforter on keskpunkt, — kust armee töö kõikides maades, üle ilma juhitalse. Rahvusvaheline peaforter on

rahwastele, parandusmajad joodikutele, parandusmajad langenud naisterahwaste ja tütarlastele, parandusmajad kurjategijatele, kodud wäljalastud wangide jaoks, ühistodud teenijate, wabriku tööliste, meremeeste ja sõduritele, põllupidamise asundused, jne.

William Booth, †. Peastearmee asutaja ja kindral.

Londonis. Kindral walwab töö üle kõikides maades.

Waimuliku töö kõrwal on Peastearmee la ühiskondline ehk heategew töö, see on: waeste eest hoolekandmine, laste kodud, söögimajad, puuhoowid ja töökojad tööta inimestele; öömajad koduta meeste- ja naiste-

Peastearmeel on aga üks eesmärk, ja see on, et inimesi aidata wälja nende wiletsuse seest. Et meie aga ei loe inimest aidatuks ainult sellega, et ta saab kõhutäie süüa, woodi magamiseks ehk mingisuguse teenistuse. Siis on need asutused kõik ainult abinõud ühe eesmärgi kättesaamiseks. Wast siis, kui

õige viletsuse juur saab wälja kistud, wõib tõstist paranemist loota, ja õige viletsuse juur on patt, awaldagu ta siis ennast joomise eht laiskuse läbi, eht mingil muul kombel. Sellepärast püüawad Peastearmeelased nendes mitmesugustes asutustes koosolekute pidamise ja isiklikude kõnelemiste läbi oma laitsealuseid patu tundmisele ja iseendi Sumalase äraandmisele wiia. Sünnib see, siis saab nende loomus ümberloodud ja nad saawad uuteks inimesteks. Siis on neil lootus kiwsatusti ära wõita, mis nende elu enne häwitas.

Peastearmeel ei ole ühist poliitikat, ta ei puututa ta mingisuguseid usulisi waateid. Tema usu kolm pea punkti on: 1) Sumalaga ära lepitamine ja patust peastmine Kristuse were läbi, mida igauks isiklikult peab omandama 2) Dieti ja pühaasti elamine Püha Waimu wäes ja 3) Pühaast Waimust süüdatud eht Kristuse armastusest aetud töötamine teiste peastmisesks.

Caspar F. Dahl,
Peastearmee leitnant.

C. E. Üleilmiline kongres 1921.

Osfian Gauffin.

Kõigeluurem noorloo korraldus, kes ülendab Kristuse lippu kõiges ilmas, on mitmemiljoniline hulk, kes kannab rinnas tuntud C. E. märki. Läänud weebruaris sai liikumine 40 aastaseks. Ühe suurema üleilmalise kongressi panid a. 1919 Buffalos, Ameerikas toime.

Wõib arwata, et sarnane suur koosolek pidi olema eht ameeriklaste moodi. Buffalos oli rekistreeritud 2078 ametlikku saadikut, peale selle tuhanded wõõrad. Nüüd selle suwe aastapäewal oli ametlikuid esitajaid üle 16,000, lisaks weel teised wõõrad. Niisugusi koosolekuid walmistakse juba mitu aastat ette. Wõime ainult mõned pildid tuua sellest hüigla pidust, C. E. lehtede järele, kull saali need on luutnud uudiseid tuua.

Täna wune suwepidu peeti New-York'i miljonite linnas, 6—11. juunil. Koosolekute kohaks oli saadud koguni arseenal, kõrwaliste hoonetega. Sesse määratumasse saali mahutati — pörandast laeni mitmekordsetele kooridele üle paarikümne tuhandene kuuljate hulk. Koosolekuid peeti juba hommiku kella 5—6 kuni hilja õhtuni, tihti läbi öö. Teadagi peeti neid mujalgi. Üksi programm oli 25 suurft lehekülge paks, kus olid koosolekud tähendatud. On wõimata neid

hakata ligemalt tutwustama, mis need kõikisaldasid ja pakkusid. —

Terwituskosolekuid, rahwuste nimede hüüdmised, esitamiskosolekud, waikfeid hommiku palwetunde, erariikide ja -uskude kogumisi; siis ewangeeliumi kuulutusi, misjonääride õhtu-poolised theelaud, C. E. juhtide kaswatuskurfused, erifeadlaste ektaamid, peakosolekud, nooremate ja wanemate klasside näitused, meeleawalduskosolekud, — kes neift jõuaks nüüd ligemalt kirjeldada. Wõtame neift ainult kolm pilti, mis sünniwad meie oludesle. —

Peeti kõige keskel üks suurem koosolek C. E. lastele, kes olid juba nooremad algklassid läbi teinud ja olid liitunud koguduste teenistusse. Neil oli oma pidusõõming Majestic-Hotellis, kuhu müüdi 1100 pääsekaarti, á 2 dollari. Hulgas oli keskealisesi mehi, 35 aastani. Kuumus saalis tõulis ligi 50 gr. Celliuse peal, mehed istusid särgil-la. — Ja siis algas walf

C. E. peakorter New-Yorkis.

pidu: rõõmuhõisked ja lauluhelinad täitsid awara saali. Oli lõõdud, kisti lauad maha, „pukad“ anti üle peade ja kanti wälja, kuna lauad seati pörandale, ning foolid nende peale. Kõik see käis kolme minutiga. Keegi olaw koorijuhataja kandis mitmed kaunid palad

ette, mis peale istuti kõneci kuulama; neid oligi siis igalugufi huwitawaid ja praktilisi.

Üks peakõnelejaist tõi üli õnnestatus, huumoori õhkuwas kõnes rahaasjad ette, et C. E. liikumist kõigis mais kindlustada. Siis pandi aga ka kollekti — terwelt 12,000 dollarid! —

Teine pilt: koosolekute ajal pandi laupäeval rongikäik toime, millest võtsid osa era-rahwused, rahwarüüdis endi lippudega; see siis liikus läbi New-Yorki uulitsate. Rongi lõppu oli korraldatud autodele rida pilta „Kristiinimele teekonnal“ ja Ameerika esimeste alujate n. n. puritaanide ajalooft. Seda rongikäiku waatlesid tuhanded inimesed; kellest wõeti isegi kinofilme! — Rongikäik lõppes ühes suures puiestikus, kus üks kongressi kuulamaist kõnelejaist, mr. William Jennings Bryan pidas wägewa jutluse.

Siis läks umbes 6000 C. E.-last kuuwalges õõs wälja loodushõlma ja pidasid koosolekut

koiduni. Saalides astusid siis iga rahwuse laadikute rühmad ende riidis, lippudega lauldes omi koduli laule. Kui need wiimaks paisgale jäid, tõulis 1000 liikmeline laulukoor üles ja laulis, laulis ülewast ja nii wägewast, et kuulajad hakkasid wahelt kaasa laulma! Lõpuks hüüti kongressi toimekonna liikmed esile ja tänati neid ning paugutati käsa lõpmatufeni. Jumalaga jätmise koosolek kestis 4 tundi!

Soomelt laadikuid ei olnud, kuid selle asemel olid Ameerika soomlased seal auvasti esitatuna, Soomelt saadeti järgmine telegramm:

Soome 70 Ühisust ja 3000 C. E.-last terwitawad tänulikult ja paluwad, et Jumal õnnistaks Dr. Clarki ja tema miljonid!

„Wäga õnnis on rahwas, kes päha hõiskamist tunneb; Jehowa, Sinu palge walguses käiwad nemad.“ — Laul 89,16-

Budemed Pärnu ew. „Päästmise“ seltsi Nooruse ühingu C. E. tööst.

Elu on wõitlus, äge wõitlus loowa ja häwitawa jõudude wahel, wõitlus armastuse ja wihawaenu wahel, wõitlus walguse ja pimeduse wüürstiriikide wahel. — Kes jõuaks küll kõiki neid wähemaid ja suuremaid lahinguid äralugeda ja ülestähendada, mis igapäew rahwaste elus üleüldse ja iga üksiku inimese elus eraldi löödud saawad? Kuid üle nende wihaste lahingute tära kostawad walguse ja armastuse eest wõitlejate sõjameestele need imearmsad julgustawad ja südant-rõõmustawad walguse wüürsti sõnad „olge julged, mina olen maailma ärawõitnud.“

Ra meid, meie weikesel tööpõllul ja lahinguwäljal on need meie juhataja sõnad finnitanud ja wahwastanud. Üht pilku tagasi lahinguwäljale heites tohime tänuga ütelda: „Isand, Sa oled nii hea olnud! Sa oled wõideldes meie eel käinud ja pimeduse wüürsti kantsid maha lõhkunud. Oma armastusega oled Sa wihawaenu eemale peletanud ja häwitawa jõule tõkkeid teinud. Sina, kes Sa ükspäinist loow jõud oled, — me täname ja kroonime Sind.“

Tombo Happsalu Method. Noorsoo Seltsi juhataja ja C. E. Liidu reisusekretäär.

Wiimasel ajal on meil iseäranis meie kodulinna noorsugu südame peal olnud ja oleme neid usku ja jõudu mööda oma kallid õnnistegija juurde meelitada ja kutsuda püüdnud, — aga kahjuks peame ütleva et wili õige wisa walmina on. —

Meie välismisjoni toimkond, selle tööpõld wäljaspool linna asub, on oma wäikesel lentsalgaga nii mõnedgi käigud ja sõidud maale ettewõtnud, et oma palawalt armastud õnnistegija nimel ka seal pimeduse wüürstiga lahinguid lüüa. Ja meie wõiduwüürst Jeesus on neis lahinguis oma wõitu ilmutanud: nii mõnedgi noored on wäljaspool linna oma õnnistegijat leidnud ja wõitlewad nüüd ühes meie ja teiste usklikkude noortega tema ristilipu all. — Au meie Wõiduwüürstile!

Üks meie ühingu armsamatest ja äraunustamatest päewadest oli 9 oktoober, kus me oma Ühingu 3-dat aastapäewa pidulikult pühitsejime. Muude armsate külaliste hulgas, kes lähemalt ja kaugemalt maalt meie röömu jagama olid tulnud, tohtisime eneste keskel ka

armastuid wendi S. Paari — Tallinnast ja A. Silbust — Narwast, näha. Et meie oma seltsi ruumid sel tähtpäewal kokkutulnud rahwast poleks äramahutada suutnud, üürisime ühe suurema saali, kus siis meie pidulik aastapäewa koosolek ärapeatud sai. Rahwast oli murruna kokkutulnud — ja meie tohtisime oma Õnnistegija ligiolemist ja õnnistust tunda. Peale koosoleku kogusid meie armsad külalised, sõbrad ja liikmed endid meie seltsi ruumidesse, kus theelauad kaetud olid. Raua istuti koos ja wahetati elawalt mõtteid Is-

riisuda, aga tänu Isfandale, kes kõi jälle korraldanud ja kõrwaldanud on.

Isfand, Sa oled suuri asju teinud — kuid Sa tahad uuel aastal weel suuremaid teha!

Weel oleks nimetada, et Detsembri esimesil päiwil wiibis ka C. E. Liidu reisusekretäär F. T o m b o oma ringreisul olles Pärnus mõned päewad ja pidas Sinise ristii ruumides mitu armast koosolekut, üldiseid ja eraldi weel noortele ja lastele. Ka kõneles w. Tombo Baptisti kabelis pühapäewal — mis juhtus

Haapsalu Method. kog. C. E. noored 1921.

sanda wiinamäel töötamise üle. Oli nii armast kuulda teiste kodumaa linnade C. E.-laste tööst ja läbielamistest, et unustud sai hiline aeg ja päewane töö wäsimus. Sund kuulutas juba dige hilist äoaega, kui wiimaks ühiseks palweks põlweid alandati, et oma kallist Õnnistegijat selle ülisuure rõõmu ja õnne eest südamest tänada, mis Ta meile sel päewal nii rikkalikult osaks saada lastis. Jah, Jeesus elab — wõidab weel!

Kuid peame ütlema, et ka pimeduse würst nii mitmel korral oma tüliõuna meie Ühingu liigete sekka on püüdnud wisata ja ühtmeelt

olema parajasti noorte mängu ja laulu õhtu. Samal õhtul hiljal, kuulutas wend T. weel linnas ühes suuremas saalis suurele kuuljate hulgale tulifelt ja tunnistades ewangeeliumi peastwast wäest — nendes kes usuvad; weel näidates wahet nende wahel kes usuvad, kui ka nendest kes ei usu. Peale selle käis w. T. siinsete methodistide koosolekuil kuulutama sest ta on ise Haapsalu methodisti koguduse noorsoo Seltsi juhataja; mõlemad pildid ilmutawad ühtlasi selles lehes. Wend Tombo on elaw ja sütitaw noorsoo, iseäranes lastekõneleja.

„Kas see ikka nõnda jääb?“

See küsimine mida selle pealkirjaks panen, on kokkuvõtte sellest elust mis praegu film näeb, kõrv kuuleb ja waim läbikatsub, ta puudutab mitmesugu inimesi usklikuis ringkondes ja leiab inimeste hulgast kahesugust wastutaja ehk soowi. —

Ühed soowivad, et kõik elu nõnda jääks kui praegu on. Teised soowivad, ja ootavad aega, mis kõik senini kestnud elu lõpetaks, ja täieliku muudatuse elule kutsub. Nimetan siin mõned tähelepanemise väärt asjad, mis inimestele omased on: ühed soowivad et see maailm ikka nõnda edasi jääks, ja selles samas sibiis veel edasi areneks ja mitmed tuhanded aastad veel seisaks; et nende lapsed ja lastelapsed, ka järeltulew sugu saaks kõik selles maailmas (kus Jumal praegu patustega kannatab) veel oma liha lusti, ja pattu armastuse, ja ülekohtuse tegude sees põlwest põlweni edasi elada. Selleks koguvad nad tarkust ja teadust, mille waral nad tahaks seda wana lagunewat maailma veel parandada. Inimesi piilitakse hariduse waral parandada, ja rahwaid poliitilistel sihtidel wendadeks muuta, on palju suuri ettekujutusi selle maailma hea tulewiku jaoks, mille korda saatmiseks hulgad inimesed kõik oma jõudu ja eluaga raiskawad.

Teised soowivad, et aeg pea jõuaks kus selle maailma päewad lõpetud saaksid. Nende soowi põhjus on eisteks see, mis Jumala tõdotus on selle maailma kohta: loe Ebraea 12. 26. Ugai 2. 6., 2 Peetr. 3. 7. — Teisets tunnawad nad omas südames seda raskust, mis ülekohtus ja patt maailmas sünnitab ja nad õhtawad selle kurjuse ja raskuse all nii kui usklikud endiselgi ajal loe: 2 Peetr. 2. 7—9; Rooma 8, 20—23. — Kolmandaks panewad nad märkisi tähele mis Issand neile on õpetanud. Mat. 24, 33—36. Nad näewad, mida enam seda maailma parandaks, seda rohkem ta laguneb, mida rohkem inimesed haritud saawad, seda ülekohtusemad ja kurjemad nad on. Mida rohkem inimesed poliitilisele teele ühinewad, seda suuremaks kasvab wihawaen ja üksteise häwitamine. Önnistegija märgusõnad Noa ajast tulewad wäga selgeste tegelikult päewawalgele, et kõik liha oma loodud wiisid ära ritub loe: 1. Moos. 6. 12. 13. Kui nad seda kõik näewad siis ootawad nad selle asja lõppu. Jes. 63. 19. Nad ootawad uut taewast ja uut maad Jumala tõdotuse

järele, kus õigus sees elab, 2 Peetr. 3. 13. ja nad walmistawad endid walmates ja paludes, oodates ja tõttates Jumala suure aupäewa wastu. Mis suguste hulgast fina sõber oled? —

Ühed inimesed armastawad sõda, ja soowivad et praegune segane seisukord veel kaua peaks kestma. Selleks on neil põhjuseid küll, mitmed on seda juba selle aja sees lätte saanud, seda mis neile sõda üsna meelitawaks teeb. Maapidajad ja ärimehed on sel ajal hiigla summad raha kokku korjanud, ülekohtusel teel nälgidest ligemisi. Mitmed on oma suured wõlad wõinud ära tasuda ja raha on hästi ülegi jäänd. See on ju kõik hea ja meelitaw, nii et paljudki usklikud selles asjas ei mõista wahet teha, waid nimetawad seda ülekohtusel teel saadud warandust, Jumala önnistuseks, ja tänawad Jumalat selle eest. Kuida see tänu ohwet Jumalast wastuwõetud saab, kas Abeli wõi Kaini ohwri moodi, see on iseasi. — Kuid ühte peame teadma, et Jumala önnistus ei pane kedagi oma ligemist riisuma. See kõik annab tunnistust, ja nimelt, et need inimesed armastawad kalastada segases wees, mida iseäranis sõda walmistab.

Ön inimesi kes armastawad rahu, ja neid nimetab Issand Teesus „Jumalalasteks“, ja kiidab neid öndsaks. Matt. Ew. 5. 9. Jumala laps ei tarwita mingisugust aega selleks, et ülekohtusel teel omale maapealisk rikkust korjata. Temal ei ole rõõmu ülekohtust. Sest Jumala riik on, õigus, rahu ja rõõm. Need on Jumalalapse pühamad püüded selles elus. Inimesed kelle poolt õigust wõib loota, peawad enne olema rahu armastajaks saanud. Sest õiguse seemet külwataks rahu sees (Jaf. 3. 18). Ja õiguse töö on rahu ja julgus. Jes. 32. 17. Kui siiski peaks nende hulgast kes endid ütlewad ka Jumala lapsed olema, leitama niisuguseid, kes armastawad riakat olla ehk wiha ja kadestust ja sõjat meelt ülesse näitawad, niisuguste wastu ei wõi küll terwet usaldust olla. —

Kui jumalariigi töö segane ja paha on, nii kui ap. Jakobus ütleb (Jaf. 3. 16) seal on ka ikka paha wilja näha; ja kuhu see paha wili kõlbab, ega teda nisuga ühte aita panda? — Matt. 3. 12. Rõõd tuleb katsumise päew mis selge wahet teeb. Siis ei saa sikket mitte enam heldets hüütud, ega õiget

ülekohtuselts; kõrgid ja alandlikud, riiatad ja rahulised, uhked ja wagad, laisad ja walmsad, roojased ja pühitsetud, mitte igaweste ühesugust nime kandma: aga ühte palka pärima.

On inimesi kes sellega walmis saawad, et kahte Issandat korraga teeniwad. Ka nende ette kerkib küsimine „kui kaua?“ — Kas see ikka nõnda peab jääma. 1. Kuning. 18. 21. Rikas mees arwab ennast õigusega oma peremehe olemat, ta ei wõi sellest aru saada, et Jumal nii õiglane on, et Ta kõiki inimesi ühesuguselt peab. — Rikkale on waese inimese tundmiseks tihti üsna mõrad, ta ei tea et waese inimese palgetele walupisarad langewad, kui tal leib puudub ja kõht tühi on, ehk kui ta oma wäetimad lapsed tühja kõhuga nuttes õhtul unele saadab. Samal ajal on rikka süda rahulik kui ta aga enese ja oma perekonna huwifid on jõudnud tähele panna, ja unustab enamasti ära mis Issand on ütelnud, et „waesid on ikka teie juures.“ Joh. 12. 8. ja mis teie iial nendele teete seda olete minule teind. Matt. 25. 40. Rikas ei tunne iialgi sellest häbi, kui ta näeb waesid abitumaid pool paljajalu ja näruse riietega. Ta annab omast liiast warandusest wähest Jumala riigilegi — ja kiitleb sellest, kuid Issanda arwamine on teistsugune; waese lese weering on ikkagi rikka küllusest palju suurem. Ma ei taha sellega mitte kõiki rikkaid arwustada, sest on ka tõeste nüüdselgi ajal rikkaid, kes sõna tõsiselt mõttes kõik oma waranduse on Issandale üle annud. Kuid selle kõrwal leiame siiski et rikkamatest rohkem lugu peetakse kui waestest, ja see on patt ja kahe ifanda teenimine, mis mitte ikka ei wõi jäeda. Jakobuse 2. 1—4, 9.

Kahe ifanda teenistust leiame weel mõnestki teises asjus: ja nimelt maailma auu taga nõudmine, mis paljude usklikute südameid petab. Ta on kui udupilt mis Jumaliku auuhülgust uskliku waimu filmade eest ära warjab. Iga usklik, kes wähegi ennast tema teenistusesse annab, jääb waimulikult silmahaigusesse, ja wiimaks hoopis pimedaks. Issand ütleb, kuidas wõite teie uskuda kui teie inimeste käest auu nõuate? Joh. 5, 44.

Sõber, kui sull on üks niisugune usk, mis inimeste auustamist enesele nõuab ehk lubab, siis ei wõi sa oma Issandat weel mitte aga oma südamega üle kõige asjade armastada ja austada.

Kus Jumalik auu ennast ilmutab, seal on wennad ja õed kõik alanduses ühesugused,

pole üks ülem, teine alam. Ja seda soowib ja palub Issand kõige oma lastele. Joh. 17, 22.

Ka maailma õnn meelitab paljude usklikute südamed kahe ifanda teenistusele.

Iseäranis palju noori, kes lord olid oma kae abra külge pannud, on tagasi waadanud. Ehk küll Issand oma tõsise hoiatama sõna on ütelnud, et need kes seda teewad, „ei tõlba Jumala riigile“ — siiski on nii mitmed katsumud sellest sõnast mööda, Jumala riiki peadesa

On ette tulnud, et usklikud noored wennad ja õed endale on pruudid ja peigmehed walinud maailma uskmatade hulgast. On ka nendega abieluse astunud. Selles on neid maailma õnn awatelenud. Küsimine: kas nad selle läbi on ise Jumala ligemale saanud, wõi on nad nende uskmata pooltele kasuks wõinud olla? Rahjaks peame selle peale wastama, ei! Enamiste on see wastupidi läinud. Sest mailmat wõita wõib ainult see, kell õige elaw usk on Issanda siisse. Kui mitmetel noortel wendadel ja õdedel on usu tee peal edasi saamine see läbi takistud, et neil südames ruumi leidub maailma sõprusele. Mitu lubawad endale weel üks tagasi waade maailma uskmata noorte peale, ja mõtlewad mõnedgi asjad enne mailmas lorda saata, ja siis wast pärast ennast täiesti Issandale anda. Teeme siin jälle küsimuse: kas see ikka nii jääb ja lorda läheb? Jumala sõna wastus meile: „Ei“. Urge armastage mitte maailma ega seda mis mailmas on! Mailm läheb hukka ja tema himud; 1 Joh. 2, 15. 17.

Urge waadake tagasi maailma peale, ärge wiitke seal kallal oma kallist aega, mõtelge et iga filmapilt mis teie mailmaga käsitäes elate wõib teile igaweste otsustawaks saada.

Ka see on usklikute juures üks kahjulit nähtus kui ennast kahte wiisi üles näidatakse. Esiteks on olemas „kahesugune nägu.“ Koosolekuile ilmudes, ja neis wiibides, ehk enamiste kõikki waga, pühalik ja armas nägu, mis peaks puhast südametunnistust esitama. Aga kahjaks on wähest kodu ehk wäljas sellel samal inimesel hoopis teistsugune nägu mis rohkem paha kui head lasseb aimata. Teiseks, „kahesugune kõne.“ — Jumala sõna rääkides ehk kuuldes koosoleku ajal ehk piiblitunnis räägitakse rõhuga Jumala kartusest, õigusest, pühitsusest, jne. aga neist kohtadest lahkudes, wõib nii osawõtlikult mailma poliitilast ja tühjast asjadest rääkida ehk wähest pillkajate selfi sattudes nendega kaasa rääkida. Mõtelge

ometi armsad usklikud, et see meile mitte kohane ei ole; Rohkem walmamist! Ra palwe ja kummardamise wiisid on mitmesuguseid.

Kuid Issand ei ole meile niisuguseks palumiseks ega kummardamiseks oma eeskujude läbi pöbjust annad. Jumala rahwas endisel ajal saiwad noomitud kui nende palumine ja kummardamine ainult kõrge paikade auustamiseks jäi. Ja Issand ise otsustab nende üle üteldes Samaria naise wastu. Teie kummardate mis teie ei tea. Joh. 4,22.

Uga usk ik teab, et ta kummarab oma Issa ja teeb seda tõdes. Ja ta kummarab ka waimus see on: ei millegi muu, kui ainult Püha Waimu sunnil.

Ja et meil wäga palju on tarwis paluda, siis pidage meeles, et meil kambris lufu taga ka üks tõsine palumise koht on, walmistage oma süda Püha waimu templiks ja palwe altariks, kus see „Mati ohwer“ iialgi ei kustu; kui see nõnda on tehtud, siis saavad meie koosolekutel ka õiged ja õnnistusrikkad palumised moad leidma.

Beel lord küsin kui kaua peab see nii kestma? Raua tahate kahte Issandat teenida? Kumb peab teile wiimaks palka maksma? Mõtelge, et see ikka ei wõi nii jääda, nüüd on aeg kus igatiks wõib eneses aru pidada. Pea tuleb Issand ja maksab palga.

J. Peipmann.

Mõndasugust.

Kurbtus.

Jumalakartlik Abraham Straufs armastas wahelt tähendata: „Meie kell käib tihti walesti“ kui meil Jumalalt midagi waja on — läheb ta ette, kui temal meilt midagi tarwis on — jääb ta järele. Sellepärast peab kell teatud aegade järele jälle reguleeritud saama. Kullalepp, kes seda seeb, on „kurbtus,“ kes õige raskuse kella külge riputab, sest kurbtus toob kannatliku meele.

Südametunnistuse signaalid

Üks hommikumaa muinasjutt räägib ühest würost, kellel keegi nõid ühe kõige kallima sõrmuse maailmas kinkinud. Mitte kalliskiwid ja pärlid ei annud selle sõrmusele tema wäärtuse, waid üks iisäralik saladusline omadus, mis selles seilis, et kui sõrmuse kandja mõnda päha mõtet endas tundis, siis sõrmus end kokkutõmbas, ja suurt walu sünnitas. See walu tundis pahad mõtted kohe mahajälma. Misuguse kalli kingi tegi ometi see nõid selle würostile ja tema rahwale sõrmuse läbi. . . . See on muinasjutt. Kuid sulle, kallis sõber, on Jumal ühe weel suurema kingi teinud: ta andis sinule südametunnistuse, mis iga paha mõtte tekkimise juures hoiatawalt sinu sees end awaldab ja sellega ühtlasi Jumala hääle. Sinu sees maad loob.

Waikimine.

Umbes 1—3 aastad tuurib, kuni laps rääkima õpib, kuna aga 30—50 aastat tarwis on, et täiskaswanud waikima õpiwad.

Mõnigi ei õpi seda oma elu seeski. Waikida tuleb, kui Jumal meid saadab kannatuste sisse. Waikima peame, kui meile tehakse ülekohtu ja meie nuriseda tahaks. Kuid üle kõige tuleb waikida, kui meie oma Islanda teeli omas elus ei mõista. Siis waikigem ja ärgem oma Jumalaga kohtuse mingem, waid käsi-luu peale pannes — jõe wait!

Kaks pealkirja.

Salonikis, endises Thesalonikas, kelle kogudusele Ap. Paulus kaks kirja oli läkitand, sai hiljuti keitud kaks wana sawistpotti, kus sees hoitakse põletud furnute tuhka. Ühe peale oli kirjutud: „lootuseta,“ kuna teise peal seilis: „Kristus on mu elu.“ Nende järele wõis otsustada, et nad ühest ajajärgust pärit olid. Mis pealkiri on kord Sinu haul?

Kohane wastus.

Räägitakse ühest laewakaptenist, keda Sandwichi saare kuningale esitati. See kapten ei osand muud paremad teha, kui oma uskumata meelega uhkustada. Oma jutu lõpus ütles ta, et kõik misionäärid pehised olla ja ristiusul üleühtse mingid wäärtust ei ole.

Kuningas kuulatas juttu waikelt pealt ja küüsis lõppuks: „Kas Teie ei märka, et teie wari mu peale langeb?“

„Ja muidugi, näen ma seda,“ kostis kapten imestanult, „kuid mis tähendab siis see?“

„Waadake,“ lausus kuningas, „kui meie weel paganad oleklime, lamaklite teie lõhutud peaga praegu mu jalgade ees, sest kelle wari

iialgi langes kuninga peale, see sai armuta mahatapetud. Nüüd on aga lugu teine, self meie oleme ristiinimesed.

Selle peale ei julgenud kapten enam kuninga ees oma uskumata meelega uhkustada. Ehk ka meie päivil ristiuskupaganad küll tegelikus elus ewangeeliumi parandawat ja uuendawat mõju näewad, uhkustawad ja suurstawad nad siiski omas pimedas wihas Jumala ja tema rahwa wastu.

Caple mõju.

Wagewalt oli hinge heitnud wäikene kuueaastane lapsuke ja wanemate pisarad oli niisutanud ta woodikefe, kui keegi müüri-sepp omas tööriides liisestus. Ta oli kuuldes, et laps surnud, luba palunud weel kord teda näha saada. Alguses ei pandud tema loowi tähelegi, kui ta aga järelandmata oma palwet kordas, anti temale luba. Kui see mees nüüd

wäikest furnukeha nägi, langes ta põlwili ta ette ja nuttis ärdalt. Laplewanimad ei osanud omale seda kudagi ära seletada. Kui mees oma pisaratelt pisut toibus ütles ta: „Et ma siin selle lapse surmawoodi juures nutan, imestab teid, kuid selle lapse läbi on Jumal mu südame seifust näitanud. Mäne aja eest tuln ma ühte pikka redelit mööda alla. Redeli all aga seifis teie armas lapsuke. Ta waatas oma armsa silmadega mu peale ja küüsis: kas ta seal ülewal redelil ei kartnud kukkuda?“ Wift märkas ta, et ütelda tahtsin: ei kartnud, sellepärast liisas ta rõemfasti juurde: „Ma tean, miks ta ei kartnud, ta oled täna hommikul Jumalat palunud.“ Seda ei olnud ma aga mitte teinud. Mu südame kurjus ja mustus paisis mulle kätte ja ma wõifin fell filmapilpul otflufeks Jumala palujaks saada. Selle otflufe juurde olen ma ka kindlaste jäänud ja olen õnnelikuks saanud.“

Uus jõud.

D. H. Mattson.

Wigastet tiibul, mitmest kuulift-nooleft tabatud, riwatud, kas oma hooletufe ehk ettewaatamatufe tagajärjel, wõi on saatus pahatahtlik ta wastu, — aga mikspärast? wõi on nägemata käli ta wastu sirut? Põhjusid selleks wahest leiduks. Arwas enese loomustet olema, lootis-uskus, et head waimud teda omas pües warjawad. Kas on see lapselikkus, lapsikus wõi mõttetu unistus, mis oinult mõnes pailaples teostub? Kaaslasted, femalt kangemad, wõimulitemad, wahest ka ülapoole kalduwustega warustet, nähes punanewat werd haawuft, mille mõni wallatu Aphrodite lasknud, nirisewat, tõukawad nad teda — tiibanukkega walulaid hoope jagades. Lenduri lend aeglastub, ta ei tiirle enam wabalt, jäeb teistest maha, tuule puhangud wiiwad ta suundift wälja, ei jakla enam end teitega ühe kõrgusel hoida, waob — allapoole. Ja jalad puudutawad sume-

dahhalli argipäifust, kiinduwad elu-olu askeldufisse.

Tema kaaslastift ei tõfta keegi talle abiks — ja see suurendas ta walu, sünnitas kibedatõudfet meelehärmi, mis wõimata kirjeldada, lõnul wäljendada, nõrgestab tema tahte jõudu — waatalid põlgufega, kõrgilt alla ta peale, teda mitte oma wääriliseks pidades. Juba tiirlefid-keerlefid rõõwlinnud ta kohal; — ootalid faaki — juba olid mitmed paelad tema jaoks wäljapandud. Agoonilises heitlufes, meeheitel, hukatufele näkku waadates, wiimalid jõupingutuli tehes, tulewad tal meele lõnad wanalt raamatuft: Tõftke oma silmad üles, — ja tõstiski. Ta terwenes, haawad paranelid, wäljlinud liikmeiste woolas uut jõudu, lend muutus kergeks, tõulif kõrgemale; tõftas teistele järele.

Wäikesed lood.

Walged riided 25 aastat walmis.

See oli siis kui P. wallas ärkamine algas.

Raua oli see wald wõdera usuliste eest

tes juba naabri waldades töötasid kinni sulutud. Oli ju see wald enne tuntud, kus inimesed oma wanemate usu peale wäga kindlad olid, et neile meelearandufst tarmis ei ole.

Rord tuli siiski üks lest naene kes oma hinge-õnnistuse pärast mures oli naabri walda ühte talusse, kus waba koguduse palwe tundisi peeti. Ta leidis nende koosolekutes warsti oma Õnnistegijat kes talle pattude andeksandmise rahu ja kalli Jumala lapse õiguse kinkis. See oli esimene tule sãde mis P. walda suurema elutule leegitsema löi. Tema wõikene koopa sarnane majakene, misõugust praegu wist kusagilt enam ei leita, see oli esimene koht kuhu inimesed wõisid kofku tulla Naatsareti Jeesuse kallist ewangeliumi kuulama, mis pärast paljudelle inimestele, noortele kui ka wanadele õnnistuseks sai Warsti peale seda jäi selle lese ema tütar Maria haigeks. Rõik maailma sõprus ei wõinud enam temale ühtegi tröösti pakkuda, ta ust mille peale ta tänini oli lootnud, kadus nüüd kui purustud laew mis enam peasta ei jõudnud. Raskest hingepinas oma pattu tundes hakkas ta nüüd Jeesuse kallist nime appi hüüdma. Kui ta nõnda palwes ja armu otsides lähenema surmatunni wastu ennaft püüdis walmistada, kutsus ta kord oma ema ja ütles: „Ema, kui ma Jumala lapseks saan, siis pane mind walge riietega hingama.“ See tund ei olnud kauget kui Maria palwe kuulnud oli. Ta wõis enne oma lahkumist pattude andeksandmise rahu ja rõõmu Jeesuse wõre läbi omas südames tunda ja sellest teistele tunnistada Waesek lesel emal ei olnud nüüd pisut muret walge riiete pärast. Kuid Sumal muretset neidki. Mõisa pere-emand kes 25 aasta eest raskest haige olnud, lastnud omale walged riided walmis õmmelda. Et ta aga Sumalalt weel armu-aega saanud, siis olid riided tänini alles hoitud, mida ta lahkest Mariele tõi. Nii olid need riided 25 aastat walmis, ja ootasid kes neid kanda wõiks. On ka sinul armas noor sõber need walged riided kellega sa Isfanda ette wõid minna?

On sinu süda Jeesuse weres kõigest pattudest puhtaks pestud? Jeesus on need kallid riided juba ligi 2000 aasta eest olnud Kõlgatal. Rahjuks ei hooli paljud weel nendest. Mõiks tahad sa oma pattude sees surra ja hukka minna kui sull peafemine wõimalik on, surm wõib täna ehk homme tulla, ära ole hooletu!

Joh. P.

Isaeraline läbielamine Moody elus.

Aasta 1871 oli Moody elus kriitiline. Ikka selgemaks sai temale kui wãhe osaw ta

owa ülesannetes oli enese omadustega. Rahe naese isaeralisel mõjul kes ikka esimestel pinkidel tema kuuljate seas istusid sai tema sees igatsus sügawama Jumala armu läbielamise järele aratud. Oma kõne ajal märkas ta alati kuidas need laks õde sügawas palwes olid, ning koosoleku lõpul ütlesiwad nemad tihti et nad tema eest Jumalat palusid.

„Mõiks ei palu teie mitte pealkuulajate eest,“ küsis Moody.

„Sest et teil sügawamat armuwãge tarwis lähed,“ wastasid küsitawad.

Õnnestunult küsis see jumalamees: „Minul puudub armuwãgi? On's nii? Ma arwasin end küll Jumala poolt wãljaehitud olewat Tema teenistuseks, sest oli mul ju Chicagos kõige rohkem pealkuulajaid ning paljud sãdi päästetud, mis siis weel mul peaks olema.“

Naesed aga jãtkasid mu eest palumist ja nende südamlõikud ja tõsised sõnad wiisid mind wiimaks enese läbitõõmumisele ja järele mõtle-misele. Waimutõõmuse teenistuseks olid nad mulle soowinud. Ma palusin neid minu poole tulla, et rohkem weel nendega selle asja üle kõneleda. Meie palwetõõmuse koos, kus need õed kõigest südamest mu eest Jumalat palusid, et Tema oma armuwãega mulle sügawama tunde annaks ja mind ehitaks õlewalt teenistuseks ewangeliumi kallal. Ma ise ei saand aru mis see on, aga nãlg selle sügawama läbielamise järele kaswas aina. Oli kui ei oleks tahtnud enam elada, kui see tarwilik Jumala wãgi ja arm mu tõõ sees puudub. Sel ajal kui Moody sarnases sifemises ootamise ja igatsamise seisutõõras oli, puhtes suur tulekahil Chicagos lahti ja tuleroaks langes kõil tema wara ja niisama ka kirik kus tema jutlustas. Suur tulekahil aga ei suutnud sifemist igatsust jumaliku tõõmuse järele mitte kustutada. New-Yorkis rãägib ta kord oma läbielamist sel puhul: „Õ misõugune auline pãew! Ma ei oska kirjeldada mis sel ajal omas hinges läbielamin, ei taha ka sellest mitte tihti kõneleda, sest see on liig auline selleks, et tema üle sõnu teha. Paulus rããkis ka alles 14 aasta pärast oma sügawama, aulõfema läbielamise üle. Wõin ainult niipalju ütelda, et Sumal mulle ararããkimata uues wãgewuses ilmus — jah ta ilmus mulle. Nii wãga tuntsin tema armastuse ligi olemist et paluma pidin et ta oma kãe tagasi hoiaks. Jãlle hakkasin kuulutama, kõned ei olnud õugugi teistõõgused kui ennem. Ei kuulutanud ma ka uusi tõõdesi ja siiski said nüüd sajad

Wastufed

alles numbris ilmunud piibliküsimuste peale.

1) Matteuse 1 p. 5. l. leiame Jeesuse elivanemate hulgas kaks paganaloost naisterahvast Raab'i ja Titti. Wara leaduse ajal ei olnud ühelgi rahwal, peale Israeli, Jumalateenistusest oia ja pagana rahwaste peale waadati juuda rahwa poolt suure põlgusega. Et aga Jeesuse sees kõik maailma luguwõlad pidid õnnistud saama, nagu Jumal seda Jakob'ile oli wõtanud (1 Moos 28:14), tõendawad sedasama Jeesuse elivanemates ka need kaks paganawu naist, kelledest üks on hoor, nagu Iofua 2:1 näitab, kuna teine surdmata truu naine on; sellega üks äärmine suur

patune ja teine õige. Need räägiwad melle, et niisasti kõige lügawamini langenud patusel, kui wagal paganal Jeesuses niilama oia on kui Israell rahwal, leit et Jeesus nende mõlemiga sugulane on.

2) Raab peitis Israeli maakuulajad katusele linawarte alla ja peastis neid sellega tagaajajate käest. Jof. 2:6.

3) Jer. 13:1—11 wärdleb Jumal äralangenud juudarahwalt rikutud linalewõõga.

Inimese loomise ja templi ehituse alguse wahet oli 3147 aastat, mida järgmiselt leiame:

		Sündmuste Inimese wahel loomise aastaid:	
		aastaid:	aastaid:
1)	1 Moos. 5: 3. Aadama loomisest Seti sündimiseni	130	— 130
2)	" " 6. Seti sündimisest Enofi	105	— 235
3)	" " 9. Enofi " Kenani	0	— 325
4)	" " 12. Kenani " Maalaleli	70	— 295
5)	" " 15. Maalaleli " Jeredi	65	— 460
6)	" " 18. Jeredi " Enoki	162	— 622
7)	" " 21. Enoki " Metuufala	65	— 687
8)	" " 23. Metuufala " Lemeki	187	— 874
9)	" " 28. Lemeki " Noa	182	— 1056
10)	" 7: 11. Noa " Weeuputuseni	600	— 1656
11)	" 11:10. Weeuputuselt Arpakfadi	2	— 1658
12)	" " 12. Arpakfadi " Sela	35	— 1693
13)	" " 14. Sela " Eberi	30	— 1723
14)	" " 16. Ebreri " Pelegi	54	— 1723
15)	" " 18. Pelegi " Reu	30	— 1787
16)	" " 20. Reu " Serugi	32	— 1819
17)	" " 22. Serugi " Naori	30	— 1849
18)	" " 24. Naori " Tera	29	— 1878
19)	" " 26. Tera " Abrami	70	— 1948
20)	" 21: 5. Abrami " Jiaki	100	— 2048
21)	" 25:26. Jiaki " Jakobi	60	— 1208
22)	" 47: 9. Jakobi " Egiptusesse minekuni	130	— 2238
23)	2. Moos. 12:40. Israeli Egiptuses elamise aeg	450	— 2668
24)	1. Kun. 6: 1. Egiptusest wäljaminekust templi ehituse alguseni	479	— 3147

Õiged wastufed on saanud kolme esimese küsimise peale L. Rakles.

Piibli küsimised.

1. Kui mitu tõutust leidub wiies Moosese kirjjas, mis otsekohe räägiwad Jeesusest?
2. Mitu ettefahendust ehk kujutust leidub meis samus raamatuis Jeesusest, ja mislugufed?
3. Mitmes kohas tarwitab Jeesus lauseid ja puudutab asju, wiieft Moosese kir-

jast? See oleks Tema poolt juba Moosese raamatute algupärasele tunnistus.

4. Mitmes kohas teeb seda apostel Paulus?

— Kirjakohad tulewad targu ülestähendada! Konkordansside tarwitamine keelatud.

Mõtteterad.

Mõtle wähem selle risti peale mida lina Jeesuse päraft kannad ja rohkem selle risti peale mida Jeesus linu eest kandis. — A. A.

Mis, juba nii kaua oled sa elanud ja oled ikka wesi pöörmata? Ajaraiskaja ja kergemeelne, su ees on pikk ja kohutaw igawik.

Ah so, sa ei usu pörgutule tiste? Kuid tea, et Anu ulkmatus feda ärakusutama ei laa.

Parem on ühe jalaga ellu hüpata, kui kahega surma jooksta. —

Jgal kriistafel on oma oia surijate hulkade peastmiste töös. —

Kes selja walgute poole pöörab, käib iseenele warju sees.

Ühendud Usklikude Tarwitajate Ühisus „Seltsimees“.

Suur Karja tänaw nr. 20.

Soowitab omast kirjanduse ladust häid raamatuid noorsoo laste raamatukogudele:

Hingedemõitja.

Piiblijuht.

Rinult üks küünal.

Suur saladus.

Kiisas wäraw.

Selgest armuff.

Tee midagi Jeesusele.

Wigane Liisi.

Kati walge kuub

Leitud laps.

Walla Peeter.

Teedi läikiw nõõp.

Neegrilaste elust.

Puhastaja.

Saklakeele jutustusi, kuulsamate kirsslikude kirjanikude töösi: Kristina Roy, Käthe Dorn, Pansy, M. Rüdiger, M. v. O., Runa, Alcock, H. Grossmanni ja H. Bisangi tööd haritud järeilmõttelejate inimestele.

Deklamatsioonid ja salmikud. Piiblid: Eesti, Sakla ja Wene keeles. Üksikud ewangeeliumid: Eesti ja Wene keeles. Piiblikäsitraamat. Noodid laulukooridele: J. Klaanmanni, A. Tetermanni, A. Ginemanni. Praegu ilmub uus trükk: Tallekiituse, Siioni laulja ja T. kandlehääte salmiraamat. Waimulikke pilte, seina salme ja postkaarte. Juhatus.

„Noorte Glu“ tellimisi wõtawad wastu:

Aenuküla — Julius Liwat, Mitu talus.

Haapsalus — Ferdinand Tombo, Liwa tän. nr. 7.

Saajalas — Antonie Kull, üle Katiwete, Saajala, Laane poodis.

Martnas — Jaan Kõrgejaar, üle Haapsalu, Lahtu wald, Kõrge küla.

Narwas — Ida W. Ahtel, Westermalli t. 16, krt. 18.

Noorsoos — õpet. E. Tammebaum, kirku mõisas.

Nuijas — Arnold Mitt, Nuija postkontoris.

Paides — Marie Siiberg, Wäikeste laste koolis.

Pärnus — Marta Wilgats, S. Sepa tän. nr. 12.

Raklas — Ernst Kõosmann, üle Rakke, Simuna-Rakla.

Rakweres — Aleksander Moorberg, Bartali t. 9, ja Antonie Sõõt, Piit tänaw nr. 42.

Tallinnas — Jaan Peimann, Alkita tän. 5, krt. 6.

Tartus — Karl Michelson, Kivi tänaw. 55, krt. 5.

Wallas — Sophie Sirel, postkontoris.

Wihmas — Wold Wiit, Nimmu küla, Liwa talu.

Sealsamas müüakse ka üsikusid numbreid. Beale selle on „Noorte Glu“ saada noorsoo laste raamatu laud del ja Tarwitajate ühisuse „Seltsimees“ kaudu, kus Tallinnas.

Tellimise hind 100 mkr. aastas pöördiga, pöördiga 50, ükset nummer 25 mkr.

Noored, isearanis ühingu kirjanduse toimekonnad, wõtte oma hääletandja laialilastamisest elawalt osa.

Toimekuse aadress: Tallinnas, Alkita tän. nr. 5, krt. 6.

August Kristal'i

keelpillide töökoda

Tallinnas, Wäike Pärnu maanteel nr. 12.

Tehakse omas töökojas: wiulid, altod (bratsche), tschellod, kontrabasid, gitarred, mandolined, ja nende üksikud jaod. Ostetakse pikki walgeid hobuse laba jähwi; keelte walmistamiseks wärskeid lamba soolikaid.

Hind 25 marka.